

B

kezésben!

a

den ágát,
munka,
tudósok,
erét.

tést ad a

elvezet a
az állati
s alkotá-
en ágát,
pezésben,
ortéletről

minden

I:

ÓRÁNT
miniszter.
IUND dr.
inár.

rmentve

I. ker.,

Déliháló

20
FILLÉR

Halász Gitta
ÁLDOR FELY.

V. ÉVFOLYAM, 4 SZÁM.
BUDAPEST, 1931. JANUÁR, 24.

KÉSZÜLÉKE AKKOR
NAGY TELJESÍTMÉNYŰ
ÉS MODERN HA

PHILIPS CSŐ
VAN BENNE

EGYENÁRAMU
KÉSZÜLÉKBE

A 442

VÁLTÓÁRAM

E 442

NAGYFREKVENCIAJÚ ERŐSÍTŐ CSŐ

HÁROMRÁCSOS VÉG-
ERŐSÍTŐ CSŐVEK

B 443

C 443

MINDEN KÉSZÜLÉKBE

PHILIPS

MINIVATT

V. évfolyam

Budapest, 1931. január 24

4. szám

Déliab

20
fillér

SZINHÁZI HETILAP

Megjelenik minden szombaton

Elofizetési ár: negyedévre 2 P 50 fill., félére 5.— pengő. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 20 fillér. Ausztriában 40 Groschen, Csehszlovákiában 2.— cseh korona Jugoszláviában 4 dinár. Romániában 15 lei, Olaszországban 1 lira 20 centissimó. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Dohány ucca 12. Telefon: J. 425—39. J. 425—50.

A PEZSGŐ TÜNDERE

(Byssz Róbert rajza)

SÓ
NE
2
2
CSÓ
3
3

Kosztolányi Dezső a klasszikus darabokról

A Nemzeti Színház Shakespeare-ciklusának keretében a legnagyobb érdeklődést valószínűleg a „Lear király” fogja elérni, még pedig azért, mert a darab Kosztolányi Dezső új fordításában kerül színre.

Az új Shakespeare-ciklus ismét felvetette azt a kérdést, hogy a közönség kívánja-e a klasszikus darabokat?

A „Déliab” ezzel a problémával és több, vele kapcsolatos kérdéssel egyenesen Kosztolányi Dezsőhöz fordult, aki előszörban a „klasszikus író” — vagy amint Kosztolányi nevezte, remek író — művelését határozta meg.

— Hogy valaki klasszikus-e vagy sem, az tág fogalom. Pontosan megállapítani nem lehet, mert ennek nincsen mértéke. Az idők folyamán változnak a szempontok. Rendszerint egy gyakorlatias tapasztalat a döntő. Aki kiállt néhány évszázadot és az idők során nem halványodott el, foglalkoztatta az embereket és megtermékenyítette a képzeletet, azokat nevezhetjük „remekíróknak”.

— Most pedig rátérek arra — folytatta mondókáját Kosztolányi, — hogy miért foglalkoztat engem Shakespeare. Én úgy érzem, hogy Shakespeare az örök emberi kérdéseket maradandóan fejezte ki, olyan ösztönösséggel, mint kevés költő, talán senki. Ezért fordítottam le újra a Téli regét, a Romeo és Juliát és ezért dolgozom most a Lear király új szövegén. Különböző is, négy kivételével, Shakespeare összes művét át fogom dolgozni. A Hamletet, amelyet Arany János fordított, nem fordítom, mert az olyan magyarsággal van írva, amelyet nem lehet túlszárnyalni. Ezenkívül egész tökéletesnek tartom Petőfi Coriolan,

Kosztolányi Dezső

Vörösmarty Julius Caesar és Babits Vihar fordítását, amelyeknél egészen biztos, hogy nem tudok jobbat produkálni.

— Miért tartja szükségesnek a klasszikus darabok új átdolgozását? — kérdeztük.

— Mert a nyelv állandóan megújodik, hiszen élő szervezet minden nép azon igyekszik, hogy a remekírókat friss, élő nyelven tolmácsolja. Az a nemzedék, amelyik ma él, más lát bennük, mint az előbbeni. Számba kell vennünk azt is, hogy közben a Shakespeare bűvölet nagyon előrehaladott. A drámaszöveg homályos részeit tisztázták és most sokkal több adat áll rendelkezésünkre, mint elődeinknek.

— Gondolja, hogy a közönség méltányolni fogja ezt és sikere lesz az új fordításainak? Egyáltalában kívánja-e a közönség klasszikus darabokat?

— Az, hogy a közönség érdeklődik-e a remekírók iránt, őszintén szólva, nem érdekel engem. Az író nem szolgálja ki a közönséget, hanem

vezetni akarja. A legjobbat akarja nyújtani a közönségnek abból amit csak tud.

— Örökéletűnek tartja a klasszikusokat vagy lehetségesnek gondolja-e, hogy a jelenleg klasszikusnak tisztelt írók közül egyesek az idők folyamán lekerülnek erről a piedesztálról?

— Erre nehéz válaszolni. Minden kornak más az ízlése. Voltak századok, amikor Shakespeare úgyszólván ismeretlen volt. Aztán ismét divatba jött. Valószínű, hogy ez a tünet a jövőben is többekkel meg fog ismétlődni.

— Kit tart a mai irodalomban olyan kiválónak, hogy idők multával a neve elnyeri a klasszikus jelzőt? — tettük fel az utolsó kérdést.

— Lehetetlenség megjósolni, hogy a most élő írók közül kiből válik remekíró — felelte Kosztolányi Dezső. — Ehhez nekünk, akik ma élünk, nincs szemmértékünk, még ha tárgyilagosságunkat meg is tudnánk őrizni. Mindez a századok póré.

Vig György.

ius Caesar
 arf orditá-
 él egészen
 nem tudok
 kálni.
 rtja szük-
 klasszikus
 átdolgozá-
 rdeztük.
 yelv állan-
 jhodik, hi-
 zervezet s
 azon igyek-
 a remek-
 lő nyelven
 z a nem-
 na él, mást
 z előbbeni.
 ink azt is,
 akespeare
 rehaladott.
 nályos ré-
 ost sokkal
 endelkezé-
 deinknek.
 hogy a
 méltányol-
 a ezt és
 lesz az új
 ításainak?
 általában
 n-e a kö-
 ég klasz-
 is dara-
 t ?
 Az, hogy
 közönség
 eklődik-e
 emekírók
 őszin-
 szólva,
 érdekel
 n. Az író
 szolgálja
 közönsé-
 hanem
 ja nyúj-
 sak tud.
 ikusokat
 a jelen-
 egyesek
 pidesz-
 kornak
 amikor
 en volt.
 ű, hogy
 meg fog
 olyan ki-
 neve el-
 k fel az
 a most
 kiro —
 nekünk.
 nk, még
 tudók

Hilde Laekner német revüasztár (Fotó D'Ora - Benda)

Gyógy.

Abécsi menyasszony

A biedermeier kor levegőjét nem először újítják föl a Nemzeti Színház színpadán és méltán. Van benne történelem, ami emelkedettséget jelent a színpadon és van benne a tegnaphól, sőt a mából is, ami viszont érdekessé teszi. Mert a biedermeier kor rokonlevegője a miénkkel. Az is háborúk, forradalmak után a viszonylagos béke és konzerváló reakció kora volt. A polgárság ebben a korszakban izmosodott meg.

A „Bécsi menyasszony” a 40-es évek Magyarországot viszi színpadra, amikor Kossuth Lajos még „pesti fiskális” és Petőfi írói pályája kezdetén van. A darab témájában is van valami biedermeieres. A bécsi reakció — a Szent Szövetség és metternichi politika fattyúhajtása — ránehezedett a mindig rebellis hajlamú magyarokra, akiket Széchenyi és Kossuth élesztgetett. Kufstein, a komor tiroli várd már szerepet játszott a magyar hazafiak életében. Ez a levegő elhíhetővé teszi a „Bécsi menyasszony” történetének kiinduló pontját.

Vidéki birtokán élt a „nemzetes leányasszony”, Pomóthy Krisztina, aki gyűlöli az osztrákokat. Hiszen apja Kufsteinben

volt fogoly és ott meg is halt. A dacos, Béccsel és a hatalommal farkasszemet néző magyarságot jelképezi ez a kardos és kemény „leányasszony”. Szívét az osztrákokkal szemben talán az is megkeményítette, hogy „anno dazumal” egy bécsi ulánus főhadnagy megkérte a kezét. Krisztina azonban kiköszörözte, mert a főhadnagynak, mint megtudta, „liezónja” volt egy bécsi táncosnővel.

Krisztina feledni visszavonult magyarországi birtokára, amelyet bátyjának, Pomóthy Ágostonnak könnyelmű hajlamai anyagilag kissé megziláltak. Erélyes kézzel rendbeszede a birtokot, fel is virágoztatta. Krisztina az úr azóta a házbán és mindenben az ő akarata érvényesül.

Pomóthy László, ifjú unokaöccse közben a bécsi egyetemre került. A fiatalember neveltetéséről is Krisztina gondoskodik. Laci azonban Bécsben nemcsak tudományt, hanem — asszonyt is szerzett. Megszöktette Auerhammer osztrák „őbester” leányát Karolinát és titokban feleségül vette.

Laci hazajön a „bécsi menyasszony”-nyal. Szerencsére Krisztina még nem látta a bécsi nőt, mert akkor volna csak ne mulass! Haragjában talán ki is tagadná Lacit. Az ifjú Pomóthy tanácsért a nagybátyjához, Ágostonhoz fordul. És Ágoston bácsi jólelkűleg olyan ötletet talál, amelyből a darab bonyodalmi támadnak.

Ágoston bácsi gyámleánya, Margit körül szeleskedik egy „kelekótya” költő, Abaházy Ábel, aki Hiador verseit utánozza és lenézi a népies Petőfit. Ágoston bácsi rábeszélésére Ábel vállalja Karolin, a bécsi asszonyka mellett a látszólagos férj szerepét. De csak addig, míg a katonás Krisztina meg nem tudja a valót és meg nem bocsát Lacinak. Ábel jutalmul önfeláldozásáért Margit kezét kéri, akibe szerelmes. Margit gyámapja, Ágoston bácsi ezt meg is igéri neki.

A látszólagos férj szerepe azonban nagyon nehéz oly bájos és aranyos nő mellett, mint a bécsi asszonyka. A költő egy kicsit bele is habarodik Karolinába és ezzel féltékenyvé teszi igazi férjét, Lacit. Annyira, hogy a harcos természetű Laci össze is tűz barátjával, Ábelrel.

A helyzet állandóan olyan, hogy a kardos Krisztina mindent megtudhat és ettől borzasztóan retteg Ágoston bácsi. Hiszen ő az, akinek a látszólagos férj ötlete volt és ezért mindent elkövet, hogy a titok meg ne pattanjon, a botrány ki ne törjön.

De a dolog már sokáig nem halasztható. Megjelenik az osztrák őbester, Karolina apja és császári parancsral kezében követeli

Sugár Károly
Nemzeti Színház — Bécsi menyasszony
(Aldor felv.)

Abonyi Géza és Somogyi Erzsi

Nemzeti Színház — Bécsi menyasszony (Áldor felv.)

l. A dacos
szemet néző
rdos és ke-
osztrákok-
ményfette,
ulánus fő-
ztina azon-
adnagynak,
egy bécsi

t magyar-
jának, Po-
hajlamai
lyes kézzel
rágoztatta,
és minden-

ese közben
iatalemben
ndoskodik.
udományi,
egszöktette
leányát
ette.

ony"-nyal,
tta a bécsi
e mulass!
Lacit. Az
bátyjához,
bácsi jó-
nelyből a

rgit körül
Abaházy
és lenézi
eszülésére
asszonyka
De csak
meg nem
Lacinak.
git kezét
yámapja,

n nagyon
ett, mint
csit bele
tékenyé
hogy a
z barát-

y a kar-
és ettől
Hlzen
vott és
mög ki
ön.

szthető.
Carolina
követeli

Vissza leányát és leánya megszöktetőjét. Krisztina most végre megtudja, hogy voltaképp az ő kuruc unokaöccse, Laci vette el feleségül a bécsi menyasszonyt. Most ő veszi kezébe a fiatalok sorsát, ellentáll a császári nyílt parancsnak. Még a ház két rozoga ágyúját is kismirglizteti és nekiszegi — az őbesternek, a császár testőrtisztjének.

Ezt a hallatlan lázadást és felségsértést azért meri elkövetni — mint már sejtjük — mert a leányát kereső őbester nem más, mint az az egykori ulánus tiszt, akivel valaha jegyben járt.

A harmadik felvonásban — amely a darab legélénkebb, legsikerültebb része, — megjelenik Krisztina házában az őbester, aki végre megtudta, hogy régi szerelmesével áll szemben és ünnepiesen, testőri díszruhában azért jelenik meg, hogy bocsánatot kérjen kissé erőszakos föllépéséért. Krisztina könnyen megbocsát és sejtjük, a darab végén, hogy Auerhammerből még — Ankerschmidt lesz, az „új földesúr”. Közben Laci és Abel közt is kimagyarázódik a félreértés. Kiderül, hogy Laci ok nélkül volt féltékeny Ábelre, a költőre. Most már mi sem állja útját többé a vígjátéki boldogságnak.

Amint látjuk, az az anekdóta is benne van a 40-es évek levegőjében, amelyből Jókai kezdő novellái, regényei fakadtak. Jókai tiszta, fehér, romantikus világnézetét is magáévá tette a darab szerzője, Békeffi László, aki alapötletét *Orbók* Attila novellájából merítette.

Békeffi László eddig csak egyfelvonásokkal jelentkezett a közönség előtt.

A színpadhoz szokott fró rutinja megérvő-

N. Tasnády Ilona és Bodnár József
Nemzeti Színház — Bécsi menyasszony
(Áldor felv.)

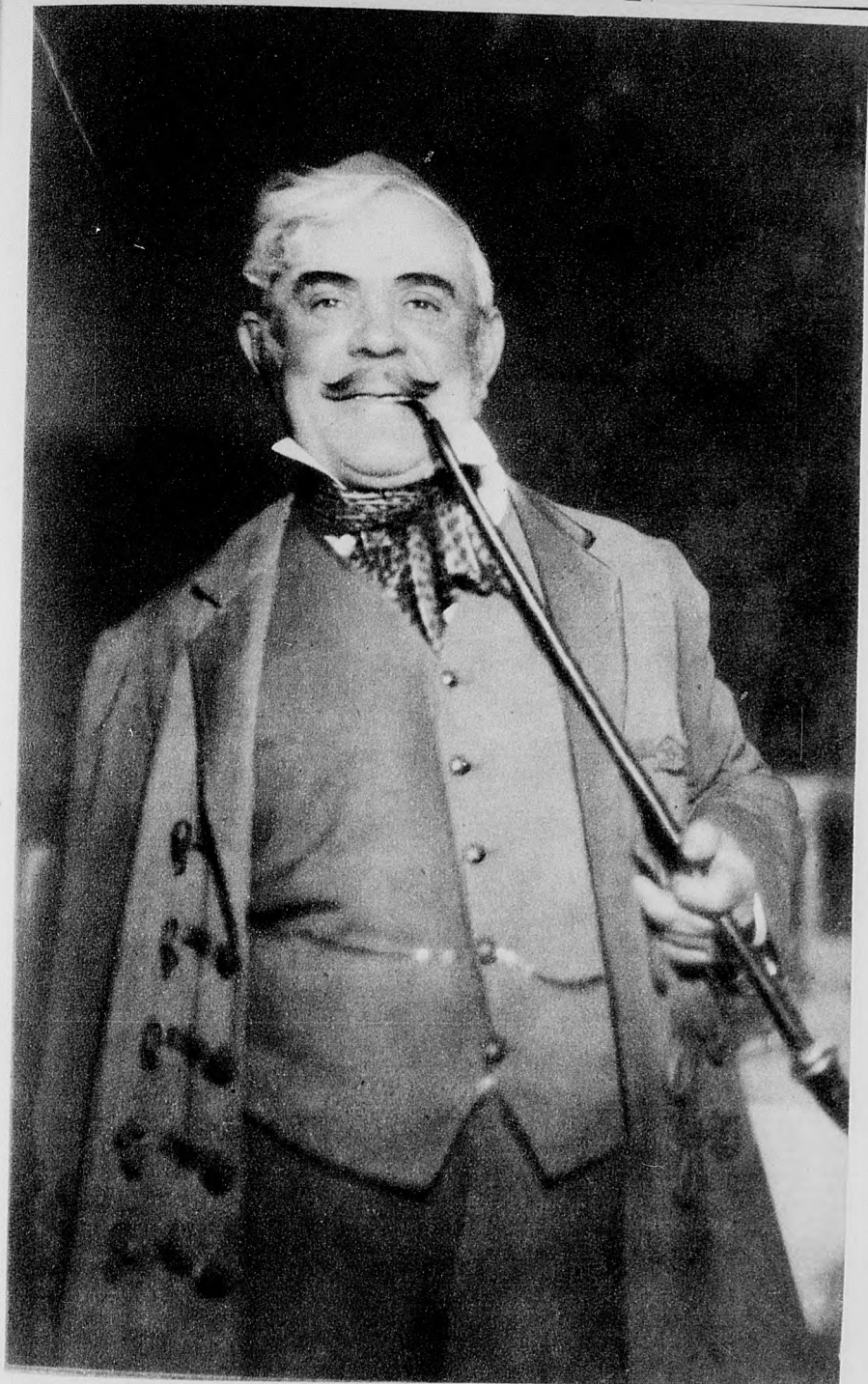
Aghy Erzsébet és Forgách Antal
Nemzeti Színház — Bécsi menyasszony
(Áldor felv.)

dik a darab építésén, amely kissé — hogy úgy mondjuk, — túlszabályos. De Békeffi egyszersmind kitűnő konferanszié, akinek ötletein egész Pest mulat. És ebből a jófajtajú, jóízű, attikai sóból épp elég van a darabban ahhoz, hogy sikert arasson.

Békeffi első nagyszabású darabjáról van szó. Érdekes, hogy a kezdet nehézségeivel még az ilyen abszolút biztos érzékű színpadi férfúnak is meg kell küzdenie. Mai darabjából úgy ítélünk, hogy Békeffiből még kitűnő és népszerű vígjátékíró lesz, mielőtt a háromfelvonásos koncepciót úgy megszokja, hogy oly szabadon és kényelmesen tud majd benne mozogni, mint konferansziáiban.

A „Bécsi menyasszony” előadása kitűnő. *Tasnády* Ilona kezében van a kardos, okos Krisztina mintegy aktívabb, tehát vezető szerepe. És *Tasnády* Ilona túlzás nélkül, meleg szívvel, sok humorral eleveníti meg a régi magyar udvarház e pártában sült kormányzóját. *Somogyi* Erzsébet rendkívül bájos, kedves jelenség a bécsi asszonyka szerepében. Oly szellemesen tőri a magyar nyelvet, oly mulatságos és eleven minden jövés-menése, hogy a siker egyik országrésze őt fogja illetni. *Rózsahegyi* az Agoston bécsi szerepére pazarolja mindig derűs és emberi művészetének gazdag pompáját. *Abonyi* Géza magyaros, kellőképp romantikus. *Forgách* Antal, *Palágyi* és *Bartos* Gyula kitűnők. *Aghy* Erzsébet kellemes biedermeier-kisasszony. Az epizodisták, *Bodnár*, *Ioányi* Irén, *Sugár*, *Gabányi*, *Juhász* József mind pompásan szolgálják az együttest.

Szini Gyula.

Rózsashegyi Kálmán

Nemzeti Színház — Bécsi menyasszony (Áldor felv.)

tal
asszony

— hogy
e Békeffi
akinek
ból a jó-
ég van a
on.
arabjáról
nehézsé-
s érzékü
küzdnie.
Békeffi-
kfró lesz.
ciót úgy
kényel-
int kon-

kittünö.
os, okos
vezető
nélkül,
ítí meg
an sült
ívül bá-
a szere-
ar nyelv-
n jövés-
ánrésze
n bácsi
emberi
yi Géza
Forgács
tűnök.
sszony.
Sugár,
npán
Gyula.

Szomory Dezső és Szegedy Annie a Vigszínházban

A Vigszínház legközelebbi újdonsága Szomory Dezső új színműve, a „Szegedy Annie” lesz.

A „Takáts Alice” tavalyi sikere után még a régi Szomory-daraboknál is nagyobb érdeklődéssel várja a magyar színházi közönség a költő legújabb alkotását.

A próbákat maga Szomory Dezső irányítja. A napokban olvasta fel a darabot a Vigszínház gárdája előtt — és a kulisszák színes világába a nagy siker már előre vetette fényét...

A leeresztett vasfüggöny valami szokatlan, zárt szobajelleget ad a színpadnak.

Mintha otthon, maguk közt, Szomory Dezső, a költő kis szállodai szobájában összejönnek a megálmódott alakok, hogy elmondják Szegedy Annie egyszerű, szomorú történetét.

Gombaszögi, Hegedüs és Hajmássy állnak a színpadon. Kezükben a szerep. Halkan beszélnek.

Szomory Dezső (Székely Aladár felv.)

A költő: Szomory Dezső félrevonulva csendesen szól néha közbe. Vöröss Pál, a rendező azonnal lejegyzí — és megy tovább a kora délelőtti próba a Vigszínház színpadán.

Délre jár, amikor rövid szünetre kivonulnak a szereplők a társalgóba. Szomory is velük megy. A legendás, csontkeretes szomorys monokli szokatlan jókedvvel csillog. Nyugodt és derült a költő.

Takáts Alice — ideai utódáról — Szegedy Annie-ről szeretnénk néhány szót? — kérjük Szomory Dezsőt.

— Talán még korai a dolog — feleli szolgálatkészen. — Még csak rendelkező próbákat tartunk. Senkinek sem nyilatkoztam még a darabról.

— Talán van abban valami tendencia, hogy újra a hősnő nevét viseli a darab?

Csődalkozva néz:

Miért lenne?! Szeretem ezeket a darabcímeket. Majdnem minden darabom címében női név van. Glória, Szabóky Zsigmond-Rafael, Matuska, Györgyike, drága gyermek, II. Lajos, Takáts Alice. De nemcsak ezért maradtunk meg a „Szegedy Annie” címmel. Olyan a szerep egyénisége, hogy uralja a darab egész cselekményét. Mellette Hegedüs Gyula és Hajmássy Miklós játsszák a főszerepeket.

— A Takáts Alice nagyszerű főszereplő...

— Igen. Nagyon hálás vagyok nekik azért a nagy, felejthetetlen alakításért, amit a „Takáts Alice”-ban nyújtottak. Vendrey Ferenc is játszik a darabban. Azután Gázi Mariska, Mály Gerő, Pártos Erzsébet, Ladomerszky Margit, Somló és Bárdy.

— Mi lesz a sorsa Szegedy Annienak?

— Elárulhatom, hogy még most is dolgozom a harmadik felvonáson. Tehát nem beszélhetek még részletesen a darab tartalmáról. A „Szegedy Annie” a háborúutáni években játszódik. A pesti társadalmi élet vonul fel a darabban. Azt hiszem, azért elég lírai lesz a darab. Szeretném, ha ezen lenne a hangsúly. Elárulhatom még azt is, hogy újra lesz gyerekszereplő a darabban. A minap tartottuk meg a felvételi vizsgát, ahol a „Szegedy Annie” legifjabb szereplőjét válogattuk ki...

Megszólal a csengő a társalgóban. A cigaretták gyötrődve múltnak ki a széles hamutartókban. Sietnek a színpadra. Legelől Szomory Dezső.

A kilencvenéves Herceg mama a „kisfiáról”

Herceg Ferenc kilencvenéves édesanyja nem akar intervjút adni — még a fiáról sem! Drága, kedves, finom öregasszony — biedermeier néni. Hőfehér a haja, hőfehér a puha, ápolat keze és sok-sok krém-csipke van a fekete selyemruháján. Ő

nem ad intervjút.

de nagyon szívesen elbeszélget egy kicsit. Minden érdekli: Színház, politika, irodalom. Naponta elolvassa az összes újságokat s a repülőgép és a rádió éppen úgy téma számára — mint Mussolini. A zongorán különben ott a Duce dedikált fényképe.

Észreveszi, hogy a fényképeket figyelem. Élénkebb lesz a hangja:

Igen, ezen a zongorán sok érdekes ember fotográfója bámul egymásra. Nézze, például itt van mingyárt Mussolini mellett Görgey tábornok képe. A fiamnak küldte szegény. Tudja kérem, még ez akkor történt, mikor

mindenki támadta és a fiam volt az első, aki egy mentegető cikket írt róla.

Másnap egy nagyon kedves levél kíséretében elküldte a fiamnak a fényképét. Aztán itt van Jókai arcképe — ő is nagyon szerette a fiamat...

Még sokáig beszélgethettünk volna a sok érdekes hírességről, ha éktelen ugatással be nem ront a másik szobából két, göndör-szőrű, kócos pulikutyva. Nevetve mondja Herceg mama:

A fiam két kedvence kutyája: a Kati és a Kislány. Borzasztóan szereti őket, de nemcsak a kutyákat — minden állatot. Kutyából különben egy egész kollekción van a villában. A galambok is nagy kegyben állanak előtte. A fiam eteli őket minden nap. Az állatok számára külön kis spájzot létesítettünk. Van ott búzaszem, lókmag, napraforgó magja és a jó Isten tudja még mi minden... A reggelinél azért a Kati meg a Kislány kapja a legjobb falatokat!

Nézze, a Kislánynak külön hímezett párnája van a fiam szobájában. Ő még a könyvtár szobájába is bemehet, ahová pedig senkinek sem szabad az út. És

ha a fiam dolgozik, a Kislány akkor is mellette lehet.

Nagyon okos állat, úgy lehet vele beszélni, mint egy emberrel!

En is szeretem az állatokat, de talán a virágokat még jobban. Nyáron itt rengeteg virág van. A kert tele a szebbnél-szebb példányokkal. És nem jöhet úgy egy levél, nem nyílhát úgy egy bimbó, hogy én arról ne tudnék.

Legszívesebben mégis csak a fiáról beszél. Imádja. Ragyog a szeme, ha a nevét kiejti. Elfelejtkezik a fogadalmáról, hogy a fiáról beszélnie nem szabad.

Tudja lehet valaki a világ leghíresebb embere — meséli lelkesedve, — a legünnepeltebb író, — azért az anyának mégsem jelent más, mint a gyereket — akít szeret. És ünnepelhetik a nem tudom hányadik születésnapját, azért

nekem ő mégis csak mindig a „kisfiam”.

És az én fiam nagyon jó hozzám. Nem hiszem, hogy van még valaki, aki olyan jó az anyjához, mint ő. En most kilencvenegyedik évemben vagyok — ilyenkor az embernek bizony szüksége van egy kis gyöngédségre. Én a hallatlan boldogságon felül még büszke is vagyok a fiam jószágára! Büszke vagyok rá, mint egyéniségre, mint emberre. A másik fiam is nagyszerű, kedves, drága jó fiú, aki mindennap eljön meglátogatni és vele jön az unokám is. Szép öregségem van. Egészesen vagyok — az öregségen kívül semmi bajom. Boldog vagyok, hogy a gyerekeimmel együtt lehetek. En nagyon büszke vagyok a fiamra. És lehet az embernek más öröme az életben, akár harmincéves, akár kilencven?

Herceg Ferenc és édesanyja (Mészoly felv.)

Cigány szerelem

Örökszép melódiák csendültek fel szombal este a Városi Színház színpadán, ahol megnyitó előadásul *Lehár* Ferenc régi szép operettjét, a „Cigány szerelem” mutatták be. *Willner* és *Bodanszky* librettója ugyan már kissé elavult, de a *Lehár*-muzsika ma is olyan üdén hatott, mint annak idején a premiéren. *Lehár* gyönyörű partitúrája most is elfeledtette velünk a librettó minden naivságát és fogyatékoságát, amely a régi, jó békevilágban sem volt kielégítő munka.

Mert lássuk, miről is szól a mese? Az idősebb generáció valószínűen emlékszik még *Zórikára* (*Kőszeghy Teréz*), *Dragutin Péter* gazdag bojár (Szirmjai Imre) leányára, akit az apja a lány minden tiltakozása ellenére hozzá akar kényszeríteni *Bolescu Jonelhez* (*Szabó László*). Végül is az apa akarata érvényesül és megtartják az eljegyzést. Javában folyik a mulatság, amikor *Zórika* kiszökik a kertbe, hogy találkozzon *Józsi cigánnyal* (*Szedő Miklós*),

Lábass Juci és Szedő Miklós
Városi Színház — Cigány szerelem (Áldor felv.)

akibe úgy érzi, hogy szerelmes. A fiatalok megbeszélik, hogy megszöknek és majd megéleik úgy, ahogy tudnak. *Julcsa*, *Zórika* öreg dajkája (*Kőműves Erzsébet*) azonban megtudja a tervet és mindent elkövet, hogy a lányt lebeszélje a szökésről. Amikor látja, hogy a lány hajthatatlan, azt kéri tőle, hogy legalább próbálja ki a *Cserna-folyó* vizét. A monda szerint ugyanis az a fiatal leány, aki *Szent Boldogasszony* éjszakáján a *Cserna* vizéből iszik és elalszik tőle, álmában pontosan meglátja, mit hoz neki a jövő. Miután épp *Szent Boldogasszony* éjszakája van, a lány megfogadja az öreg *Julcsa* tanácsát, iszik a *Cserna* vizéből, elalszik tőle és álmodik. Ezt az álmot tárgyalja a második felvonás, amely a *Mócsi kocsimáros* (*Déry Hugó*) ivójában játszódik le. Ide hozta el *Józsi* cigány az eljegyzésről elszökött *Zórikát*, aki szerelmesebb, mint valaha. Ugyanezt el lehet mondani *Józsi*ről is, de ezenkívül más közös vonás is van a fiatal párnak: *Zórika* ugyanis azt akarja, hogy *Józsi* az oltár előtt esküdjön neki örök hűséget.

Lábass Juci és Szirmai Imre
Városi Színház — Cigányszerelem (Áldor felv.)

mese? Az
emlékszik
Dragutin
leányára,
töltakozasa
ni Bolescu
is az apa
lak az el
ág, amikor
találkoz
Miklós),
érzi, hogy
A fiatalok
hogy
és majd
gy, ahogy
sa, Zorika
(Kőműves
ban meg
et és min
t, hogy a
élje a sző
kor látja,
y hajtha
kéri tőle,
b próbálja
rna-folyó
da szerint
a fiatal
zent Bol
jszakáján
éből iszik
le, almá
an meg
oz neki a
épp Szent
y éj
a lány
az öreg
sát, iszik
vizéből,
álmodik,
mot tár
odik fel
a Mózs
(Déry
in játszó
hozta el
z eljegy
tt Zóri
Imesebb,
Jgyanezt
lani Jó
ezenkívül
vonás
párban,
nis azt
Józs az
esküjőn
hús get.

A cigánylegény azonban hallani sem akar a templomi esküvőről, hanem csak úgy, cigánymódra akarja feleségévé tenni a lányt. Mindegyik ragaszkodik a maga álláspontjához, amelyből persze civakodás és vitatkozás lesz és Zórika lassan-lassan rájön Józsi cigány igazi jellemére. Fokozatosan kiábrándul ideáljából és látja, hogy nem egymásnak teremtette őket az Isten.

Az álomnak vége. Zórika felébred és nem nagyon örül annak, amit álmában látott. Megijed az álombeli jövőjétől és már eszé ágában sincs elszökni Józsival. Amikor a keresésére induló vőlegénye rátalál, örömmel szalad a karjai közé. Mindenki boldog, de talán még jobban Julcsa, az öreg dajka, akinek egyedül köszönhető, hogy Zórika nem lesz a cigány felesége.

Ezt a régi mesét régi, a színpadon már rég nem látott szereplőkkel kelti életre az új Városi Színház igazgatósága. *Lábass Juci, Komlóssy Emma, Kőszeghy Teréz, Szirmai Imre, Szabó László és Erczkövi László* neveire gondolunk, akik valamennyien hosszú szünet után lépnek fel operettben. Örömmel láttuk viszont a Városi Színház színpadán elsősorban *Lábass Jucit*, akiben minden megvan, ami egy jó primadonna előfeltétele. *Kőszeghy Teréznek* szép hangja

Szedő Miklós és Déri Hugo
Városi Színház — Cigányszerlem
(Áldor felv.)

Kun Magda és Erczkövi László
Városi Színház — Cigányszerlem
(Áldor felv.)

van. *Szedő Miklós* éneken kifogástalan. Igazi nyeresége az előadásnak *Szirmai Imre* szereplése, aki az egész együttesben egyedül mutatta meg, hogy mi a százszázalékos operettstílus. *Kun Magda* kedves és örülünk *Erczkövi* városiszínházi visszatérésének, akire már régen nagy szüksége volt a színháznak. Ez a fiatal, jóhumorú és kitűnő táncos színész nélkülözhetetlen tagja a színháznak. *Szabó László* ügyes és jóhangú színész. Kisebb szerepeikben egészen jók voltak *Kőmüves Erzsébet*, *Német Anna*, *Déry Hugó*, *Tarnay Géza*, *Abay Gyula*, *Hajagos Károly*, *Krasznai Elek* és *Márkus János*.

Külön meg kell dícsérni *Sik Rezsőt* és *Márkus Dezsőt*, a példás rendezésért, illetve a zenekar vezényléséért.

Az operettet megelőzően „Kapunyitas” címmel egy kis megnyitó színpadi játék került színre, amelyet *Faragó Jenő* írt. Az igazgatót játszó *Ferenczy Károly*, valamint a régi szerepeket alakító művészek, *Komlóssy Emma*, *Kun Magda*, *Vinkovics László* és *Sik Rezső* amolyan kis programrételt adtak az új Városi Színházról, amely remélhetően szerencsésebb vizeken fog evezni, mint a múltban.

Szilágyi Ödön.

Szabó László és Kőszeghy Teréz
Városi Színház — Cigányszerelem (Áldor felv.)

6
em

gástalan,
ai Imre
n egye-
százalé-
dves és
szatéré-
ge volt
horú és
en tagja
és jó-
egészen
Anna,
Gyula,
Márkus

zsót és
illetve

nyítás"
játék
hó írt.
, vala-
vészek,
nkovics
ogram-
amely
log

Üdön.

Kis képes nyilatkozó

Összeállította:
Farago János

ELŐSZÓ

Vannak vőfélykönyvek, köszöntőkönyvek, szerelmi levelezők és hasonló hézagpótló kézikönyvek, amelyeket a nagyközönség bizonyos alkalmakkor felhasználhat. Nyilatkozókönyvet eddig még nem írt senki sem, ezért úgy vélem, hogy hasznos szolgálatakat teljesítek, ha színészek, színésznők és más színházi emberek számára nyilatkozókönyvet állítok össze. A színház táján elő uraknak és hölgyeknek gyakran kell nyilatkozniuk a nagyközönség számára és igen gyakran nem jut eszükbe, hogy mit nyilatkozzanak. Kis képes nyilatkozómban az olvasó megtalálja azokat a nyilatkozatokat, amelyeket nyilatkozni kell bizonyos alkalmakkor az újságíróknak. E nyilatkozatmintákat ötletszerűen állítottam össze, minden rendszerbe foglalás nélkül, ha az olvasó végiglapozza, megtalálja benne aznap nyilatkozatait. Eredj utadra szerény művecske, ha hatásod alatt kevesebb számárság fog napvilágot látni, máris elérted célodat. Vajha, hasznos kézikönyvet adhatnak a színházi emberek kezébe!

A szerző.

az utókor részére. Hogy ez mennyiben sikerült, nem tudom. A cselekmény reciprocitása egyenes arányban van színművemben az élet hasonló megnyilvánulásaival. Nem akartam egyebet, mint lerántani a leplet a tudományos ismérvek realitásáról és ennek köszönhetem, hogy darabom az emberek belső énjét szólaltatja meg. (Egy ilyen intelligens nyilatkozó még a következő szakkifejezéseket mondhatja el: Emberábrázolás, belső kiélés, lélekmegnyilvánulás, életszekréció, lélekelemzés, pszichoanalízis, dermatológia, ginekológia, geológia stb.)

III.

A primadonna otthonában

Azt kérdezi kedves barátom, hogy mit csinálok egész nap otthonomban? Ez a kérdés nem olyan egyszerű. Reggel hatkor kelek fel és hétig Spenglert olvasom. Nyolc órákor tudományos kísérleteket folytatok kis tengeri malacaimmal, nagyon érdekel, hogy a tengeri malacok rákos elváltozásaira hogyan hatnak Shakespeare művei. Kilenc órákor jönni kezd a tuncz nyelvemsterem, akivel tunczul tanulok, mert legközelebb a yakatakatikai színházban játszom el Molnár Ferenc új darabját, tunczuzul. Délben aritmetikával foglalkozom, azután jön a szabónóm, aki elhozza a legújabb modelleket repülőgépen Párizsból. Délben ebédelek, nagyon szeretem a tojásos nokkedlit. Ebédután ebtenyészteséj foglalkozom, este hatig. Hét órákor bemegyek a színházba és belevetem magam a szerepembe. Vacsora után egy kedves jóbarátom hazakísér és hogy azután mi történik, ahhoz semmi köze, kedves szerkesztő úr.

I.

Szerző a darabjáról

Nagy zavarban vagyok, mit mondhatok én művemről, amelybe beleöntöttem a szívemet és a lelkemet! Hosszú, álmatlan éjszakák gyümölése ez a darab és legalább hússzor kell mennie, hogy a villanyszámológépet megkeressem vele. Köszönetet mondok az igazgatóknak, a rendezőnek, a színészeknek, a sugónak, az ügyelőnek, a jegyszedőknek, a portásnak, a pénztáros-kísasszonynak, a sajtónak, akik művem a közönséghez juttatták. Köszönetet mondok nehezen az edesanyámnak, aki a világra hozott, az apámnak, akinek szinte része volt megszületésemben és boldogult nagyanyámnak, aki szeretettel ringatott roskatag térdeim.

II.

Szerző a darabjáról (Intelligens nyilatkozat)

Az avult drámatermelés kohéziójában, az aktivitás egy lendületét akartam átmenteni

IV.

Intimitások a táncoskonikus életéből

Mondják el néhány intimitást életemből, szerkesztő úr? Nem szívesen teszem ezt, mert irtózom a nyilvánosságtól. De ha muszáj, mit tegyek? Azon kezdem, hogy eskücs harisnyát viselek, amelyet rendszerint

a nagynénim stoppol meg Óbudán. Hogyan, ez az ügy nem elég intim önnek? Kérem, akkor írja meg, hogy hátul két műfogam van, az egyik már ki van fizetve, a másikért még tartozom. Nagyon szeretem a harmadszor felmelegített kelkáposztát és kedves zeneszerzőm Brodsky Miklós. A virágok közül egy különös növényt, a spenótot szeretem a legjobban. Négyéves koromban

báránnyimlőben szenvedtem, jó atyám meghalt élete végén. Ha fáj a torkom, akkor sós vízzel gurgulázom. Tyúkszemem nincsenek. Hogy egyedül borotválkozom-e? Ezen a problémán még nem gondolkoztam. Amikor legközelebb eljön, erre is teljes felvilágosítást fogok adni.

V.

Anyaszínésznő a multjáról

Rosszakaratú hírlapírók azt írták rólam, hogy hétéves koromban jöttem a világra. A mellékelte orvosi bizonyítvánnyal cáfolom meg ezt. Én is voltam fiatal, nem sokáig, de voltam. Multam a szelídség, az erkölcs és a tisztesség

jegyében telt el. Mint ártatlan, hamvas fiatal lánynak, ikreim születtek és sokan ezek az ikreket a szememre vetik. Jelenleg huszonkilenc éves multam. Az egyik fiam korelnök egy spór együletben, a másik nyugdíjazott iskolaigazgató. Amint láthatja, én egyáltalában nem vagyok öreg, ez csak egy rosszindulatú pletyka, amelyet rólam terjesztenek. Ha egyedül vagyok, akkor még selypítek. Bizonyisten, jobban selypítek, mint a kis öbökám, aki már hat éve üszömester. Más mondanivalóm nincsen.

VI.

Nyilatkozik a színházi tüzoltó

A színpad engem nem érdekel. Csak a

csövezetés. Harminc éve állók a színpadon és ezalatt nem történt semmi baj. Hogy ismerem-e Molnár Ferencet? Persze, hogy ismerem! Táccsbíró Kispesten. Fodor Lászlót? Azt is ismerem. Palotán bádogos, szegéről-végről rokonom is.

VII.

Nyilatkozik a pénztárosnő

Az én életem valószínűs pokol, szerkesztő úr. Tegyük fel, hogy egy este ezernyolcszáz pengő folyt be a pénztárba. Ezt az összeget csak a direktornak mondhatom meg. Ha színész kérdi, hogy mennyi a bevétel, akkor ennek az összegnek a kétszeresét mondom, ha szerző kérdi, hogy mennyi a bevétel, akkor csak ötszáz pengőt mondok neki. Ha a konkurrens színházból telefonál valaki és jegyet kér ma este, akkor azonnal meg kell ismernem a hangját és természetesen azt mondom neki, hogy minden jegy elkelt. Ha a közönség köréből érdeklődik valaki, akkor azt mondom, hogy ma rossz napunk volt, mert csak tizenkétezer pengőt vettünk be.

VIII.

Nyilatkozik az igazgató

Kedves szerkesztő úr, tíz perce vagyok igazgató, ön az első, akinek nyilatkozom. Hogy mi a programom? Olesót és jót akarok nyújtani. Elvemet. Nagy forgalom, sok haszon. Igazgató csak márciusig leszek, a konzorciumban már nem fogok résztvenni. Már van valakim, aki át fogja venni a színházat és nem vállalja az én adósságaimat. Szerződésemben kikötöttem, hogy majd a konzorciumtól én is kapok napi három pengőt, tehát el leszek látva. A színházat hat pengő és negyven fillér tőkevel nyitottam meg. Bevallom, hogy ez a pénz már elszórt és ha a darab nem üt be, akkor nem leszek igazgató. Éppen azért, addig jól, amúgy alaposan nyilatkozom magam.

Amikor a primadonna bálozik

A primadonna, aki a színpadon annyiszor végigéli a hőfehér leányszobák legszínesebb és legszebb álmait: az első bált, a valóságban alig jut hozzá, hogy egyszer a saját kedvére, a saját passziójára is kimulathassa magát.

A legszokébb pesti szubrett, Zilahy Irén, akinek aranyszínű „loknijai” a színpadon sokszor a báli éjszák megálmodott esodáit, az igazi bálozó kislányt juttatják a néző eszébe, elhatározta, hogy a legteljesebb „inkognitóban” végig csinál egy ilyen farsangi éjszakát.

Mondanunk sem kell, hogy az „inkognitó” nem sikerült úgy, ahogy Irénke elhatározta.

A „Déliab” végiginspekciózta Zilahy Irén báli kirándulását.

Az Apponyi-poliklinika bálján jelentünk meg teljes „báli adjusztálásban”.

Irénke olyan volt, mint egy „valódi” bálozó bakfis. Sajnos, nem vittünk magunkkal divattudósítót — tehát nem tudjuk kellő szakismerettel és rutinnal leírni sem a művésznő, sem a többi gyönyörű bálozó hölgyek toalett-költeményeit. Mindenesetre még a leglaikusabb férfiszemek is feltűnt, hogy a fekete és fehér toalettek milyen finoman dekorálták a pompás Apponyi-bált.

A népszerű és kedvelt fiatal orvosok a bál rendezői, akik ott álltak a budai hotel hatalmas előcsarnokában, az első pillanatban „felismerték” Zilahy Irént. Keszthelyi dr., a sok szimpatikus és agilis ren-

Felső kép:

„Nines több táncos, uralm”

Dr. Székely László, Imhoff Géza, dr. Vasvári Sándor, Zilahy Irén dr. Keszthelyi Sándor, dr. Vámos Andor

Alsó kép: A primadonna és a bálozó kislányok

Gyürky Baba, Csillag Márta, Préger Lilly, Virág Klári, Löbl Lilly, Zilahy Irén, Dávid Kató, Goldscheim Jolly, Goldberger Bözsi (Erdős György felvétele)

dező között is a legszimpatikusabb, azonnal ott termett Irénkénk mellett:

— Művésznő — szól, — engedje meg, hogy nemcsak az Apponyi poliklinika bálja rendezői nevében, hanem az egész 1931-es Farsang képviselőjében üdvözöljem a primadonnát a bálban.

Semmi értelme sem lett volna a további tagadásnak. Irénke az „inkognitó” helyett az első pillanatban már „bákirálynő” lett.

Ne tessék protekcióra vagy egyoldalú vezetőségi „csalásra” gondolni, mert utólag a hölgyek is a legteljesebb hozzájárulásukat adták a kedves vendég ünnepléséhez.

A bevonulás negyedórájában természetesen a hölgyeké volt az elsőség. A legrövidebb idő alatt „leattakirozták” Irénkét.

A „Délibáb” fotografusa alig tudta megközelíteni a hatalmas tömeget. Az összes pesti szép lányok ott tolongtak Zilahy Irén körül, akik nem győzte az autogramok és divattanácsok kéréseinek véghetetlen sorát.

A „Művésznő” az első öt perc után már mindenkinek „Irénke” volt. Olyan bájosan, olyan kedvesen és olyan szolgálatkészen viselkedett, hogy a hölgyek rajongásának nem akart vége szakadni.

Alighogy „megmenekültünk” Irénkével a hölgyek gyűrűjéből, ott állt előttünk egy áttörhetetlen falanx: az Apponyi-bál rendezői gárdája. Az egész „báli rend” megakadt, mert a rendezők mind Irénkéhez jöttek, hogy lefoglalják a táncait.

Másodpercek alatt tömve volt a kis báli táncrend.

— Sajnálom uraim — mondta Irénke őszinte sajnálkozással. — de nincs több táncom...

Látszott rajta, hogy egészen odavan, amiért sok lelkes és szimpatikus hódoló óhaját nem teljesítheti, akik nem táncolhatnak vele ezen a kítűnően sikerült szép farsangi éjszakan.

A legnagyobb és legragyogóbb ünneplések tumultusában történt, hogy egy lelkes frakkos ifjú odaállt Irénke elé és felkérte.

— Szabad egy táncot, kedves „kisasszony?”

Irénke olyan boldog lett, hogy végre akadt valaki, aki nem ismeri fel, hogy egyszerre otthagya a „jogos” táncosait és ment az ismeretlen rajongóval.

— Hová gondol? Engem sehová sem enged az anyukám...

(Zilahy Irén, Szántó Miklós)

Alighogy vége lett a táncnak, a lelkes ifjú randevút kért. Hová jár irodába, mikor és hol várhatja meg este hat óra után?

Hát nem a legnagyobb boldogság egy primadonnának? Akárcsak valamelyik operettben.

— Hová gondol? Engem sehová sem enged az anyukám!...

Ez is úgy hangzott, mint ha egy sláger bevezetője lenne.

— Művésznő — kiáltottak ebben a pillanatban — legyen olyan kedves átfáradni a következő felvételhez... Szegény fiú, majdnem elájult.

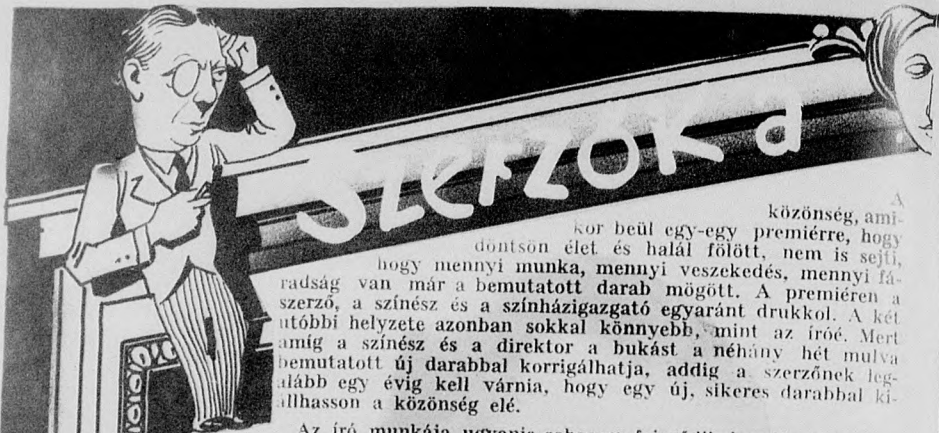
Irénkének megesett a szíve.

— Ne haragudjon, kedves — mondta aranyos mosollyal, — a mai estén nem akartam játszani — és mégis kénytelen voltam ugyanazt tenni, mint ahogy a színpadon szoktam. Hiába, ez a primadonnák sorsa...

— És a szegény, reménytelen bálozó fiúké... — tette hozzá mély sóhajjal magához térve a peches imádó.

(Erdős György felv.)

A közönség, amikor beül egy-egy premierre, hogy döntson élet és halál fölött, nem is sejtli, hogy mennyi munka, mennyi veszekedés, mennyi fáradság van már a bemutatott darab mögött. A premieren a szerző, a színész és a színházigazgató egyaránt drukkol. A két utóbbi helyzete azonban sokkal könnyebb, mint az íróé. Mert amíg a színész és a direktor a bukást a néhány hét múlva bemutatott új darabbal korrigálhatja, addig a szerzőnek legalább egy évig kell várnia, hogy egy új, sikeres darabbal állhasson a közönség elé.

Az író munkája ugyanis sohasem fejeződik be akkor, amikor bevégezte a darabját. Az igazi munka csak akkor kezdődik, amikor először lépi át darabjával a hóna alatt a színházi bejáratot, amelyet a művészek nyelvén kiskapunak hívnak. Először a direktort kell meggyőzni a darab jóságáról, majd a dramaturgot és a rendezőt. Azután a színházi ügynökök arról, hogy a darabnak sikere lesz. Erre azért van szükség, hogy néminemű előleghez juthasson az ember. Azután jön az első próba, amikor a szerző felolvassa darabját az egybegyűlt szereplőknek, akik közül mindegyiknek van valami kívánsága a szereppel kapcsolatban. Az olvasópróbától a főpróbáig csupa izgalom a szerző élete, amelynek maximumát a premiér napján éri el.

A legnyugodtabb szerző *Herczeg* Ferenc, aki amikor befejezte darabját, már tudja is, hogy az melyik színházban fog színre kerülni. *Herczeg* először mindig az édesanyjának olvassa fel a darabot. Ő az első közönség, akinek a véleményére az író nagyon sokat ad. Csak ezután küldi el a darabot a színház direktorának, akivel azt is közli, hogy milyen szereposztást szeretne. A színházban legelőször az olvasópróbán jelenik meg, amikor is ő maga olvassa fel a darabot. Sok szerző ugyanis mással olvastatja fel a darabot, mert már az első próbán annyira ideges, hogy nem tudja folyékonyan felolvasni saját mondanivalóját. *Herczeg* Ferenc a végtelékig udvarias mindenkivel és a próbákon csak olykor-olykor tesz egy-egy észrevételt, ami mindig helyes. Amikor a premieren megjelenik a függöny előtt, azt szemmel játhatóan csak azért teszi, mert általánosan kötelező szokás. Az elismerő tapsokat azonban sohasem magának akarja vindikálni, hanem a szereplőknek.

Molnár Ferenc sokban nagyon hasonlít *Herczeg*hez. Ő sem beszél sohasem addig a darabjáról, míg az készen nincs a fiókjában. A kéziratot ilyenkor néhány hétig pihenteti, majd újból előveszi, átolvassa és újabb ötletekkel fűszerezi. Amikor már ez is megtörtént, felhívja néhány intim barátját telefonon és meghívja őket estére, hogy hallgassák meg új darabját. *Molnár* még a darab felolvasásában is utólrhetetlen. Valósággal megjátssza a darabot, úgyhogy mindenki szinte maga előtt látja a jeleneteket. A felolvasás végén meghallgatja a kritikákat, feljegyzi magának egy papírosra és felutazik Berlinbe, ahol ugyanezek a jelenetek játszódnak le. Ha a berlini és a pesti jóbarátok kritikája egyezik, akkor átadja a darabját annak a színháznak, amellyel már jóval előbb szerződést kötött. Ha nem, akkor még elutazik Bécsbe, ahol szintén meghallgatgatja darabját néhány osztrák ismerősével. *Molnár* valamennyi próbán részt vesz, rendez, játszik, díszleteket tervez, szóval mindent csinál, ami a darabral összefügg. A házi főpróbán már nem szól bele a darabba, hanem csak jegyez. Próba után azonban mindenkinek elmondja észrevételeit és jaj annak, aki azokról elfelejtkezik. A premiér kezdetekor *Molnár* bemegy a színpadra, hogy minden és mindenki helyén van-e, azután felveszi kabátját, kalapját és elmegy sétálni — a színház körül. Ez a körút mindig a felvonások végéig tart. Közben természetesen percnként jelenti neki valaki a színház emberei közül, hogy

KISKAPUBAN

ezt vagy azt a jelenetet milyen mértékben honorálta a közönség. Ha a siker ugyanazonokon a helyeken robban ki, mint ahogy azt ő előre kiszámította, akkor már a második felvonás végét a tárgyalóban várja meg. Ha azonban nem így történik, a színházkörülí séta folytatódik. Amikor Molnár Ferenc a függöny előtt meghajlik, pillanatok alatt végigfut a szeme a közönségen, a földszinttől a páholyokon keresztül a karzatig. Az emberek arcát figyeli és azt, hogy gyorsan ütdönek-e össze a tenyerek vagy lassan. Mert míg az előbbi a spontán lelkesedés jele, az utóbbi az udvarias, kötelező tapsoké.

Őszintén szólva Szomorj Dezsőtől félnek legjobban a színészek, de a direktorok is, lévén ő túlságosan precíz ember. Amikor ugyanis átadja a kéziratot az igazgatónak, már nem lehet semmit sem változtatni a darabon, mert Szomorj egy-egy szóhoz is úgy ragaszkodik, mintha a darab sikere azon dőlné el. A próbákon sokszor órák telnek el egy-egy rövid jelenettel azért, mert a színész nem úgy hangsúlyoz egyetlenegy mondatot, mint ahogy azt Szomorj elképzei. Természetesen mindez nem megy simán és kisebb-nagyobb összekoccanások nem rendkívüliek a Szomorj-darabok próbáin. A premiéren Szomorj sehol sem találja a helyét. Olyan ideges, hogy senki sem mer hozzá szólni, úgyhogy amikor meg kell jelenni a függöny előtt, valósággal összetörten hajol meg. Ő egyébként az egyetlen magyar szerző, aki a premiéren frakkban, a második előadáson szmokingban és a harmadik előadáson zsakettben jelenik meg.

Szép Ernő pontosan ellenkező, mint Szomorj Dezső. Talán azért is olyan jó barátok. Mindig mindenkivel meg van elégedve, csak magával nem. Ha benyújtotta valamelyik színháznál a darabját, a szereposztást rábízta az igazgatóra. Legfeljebb egy vagy két főszerepre kér ilyen és ilyen színészt. Szerény a próbákon, szerény a premiéren, amikor is úgyszólván csak erőszakkal lehet kicipelni a függöny elé. Ha siker van, váltig erősítgeti, hogy az a színészek és a rendező érdeme. Ha esetleg hideg a premiér-közönség, mindig csak magát okolja és senki mást.

Zilahy Lajos a témáját szokta elmondani új darabjának, még pedig mindig annak a szízigazgatónak, a hová a darabot szánta. A próbákon ő is lelkiismeretesen megjelenik és ugyanolyan energikusan tiltakozik egy-egy szó megváltoztatása ellen, mint Szomorj Dezső. Általában Zilahy az energikus szerzők közé tartozik, aki még a függöny előtt is szigorú és csak olyan mértékben hajol meg, amilyen a siker.

A szerzők közül a legnagyobb drukker Farkas Imre, aki amikor átadja a direktornak a darabját, nem tudja eléggé dicsérni a munkáját. Az első próbáig mindenkinek dicséri a darabot, de attól kezdve pesszimista lesz. Soha egy próbára be nem menne és biztosra veszi a bukást. Hogy valahogy kísértésbe ne essen, az utolsó próbák idejére el szokott utazni, nehogy véletlenül benézzen a színházba. A premiér napján beül a színházhoz közeleső kávéházba, ahol percenként jelenik meg egy küldönc vagy telefonértesítés, hogy milyen a siker. A függöny elé mindig a kávéházból kell elcipelni. Mindnyájunk Mókucija ilyenkor utánozhatatlanul aranyos mosolyával hajlong a függöny előtt. Ő a legelegánsabb szerző a premiéren, mert minden pesszimizmus ellenére a kávéházban frakkban ül, hátha siker lesz.

Amint tehát ebből is látszik, ahány szerző, annyi szokás és sok minden történik addig, amíg a szerző meghajol a függöny előtt.

A pesti ucca sok virító plakátja között a következő apró, de zseniális hirdetmény ötlött szemünkbe:

Halló! igentisztelt Nagy-
érdemi Közönség
— Tesék azt Elolvadni —
Iziachan Medina asszony, a
Wilághírű Keleti Tudományos
Török igazmondónó — ez az
művésznevem: Mindenki ismer
engem és Csodálkodik rólam, —
Szóltam minden évben Működni
az álatkeriben is Jótékonycéfű
űnepélyen!
— Elmondom Mindenkiékk
az Igazságot és az Élettörté-
netett
Beszélék minden Nyelvem!

Ezek után vajjon ki tudna ellenállni a kísértésnek, hogy a „Wilághírű” hölgyet láthassa, élvezhesse, csodálhassa és végre annyi hazugság után megtudja a színigazat? Pontosan úgyelve tehát a hivatalos fogadóórákra, meghatottan járultunk az igazmondónó színe elé...

Tipikus pesti bérkaszánya. Szürke és sivár, mint egy politikai beszámoló... Bekopogunk. Azt hittük, hogy a hagyományos koponyák és varázsszerszámok társaságában találjuk majd Medina asszonyt, ő viszont tésztagyúrás közben fogad.

— Artista voltam én valaha kérem, sőt bűvész — jelenti be mindenekelőtt. — Saját utazó társulatom volt, bejártuk keletet-nyugatot. Nagy voltam én, hű de milyen nagy, excellencás uraságok, márkizok és hercegek tapsoltak nekem. Bizony.. — Mit hoz a jövő a színházaknak 1931-ben? — kérdezzük könyörte-lenül.

Önagsága kigyóbűvölő tekintettel néz ránk és felel.

— Kérem, így mondani nagyon nehéz. Amyit biztosan mondhatok, hogy 1931 valamivel jobb lesz, mint a mult év. Páratlan számok szerencsések. A pesti színházakat egy öreg színigazgató fogja feltámasztani. Olyan ember, aki már nem aktív...

ich sage Ihnen... Annak a kezében arany lesz minden.

Ismét magáról kezd beszélni. — Nyolc nyelven tudok és tele vagyok oklevelekkel. Nem csoda, nagyszerűen szerepeltem a póstásoknál, a bélyegnapon, sőt még a mentőknél is — Ujpesten...

Félbeszakítottuk és rávettük, hogy folytassa az „igazmondást”.

— Lesz a jövőben egy új nagy színész, fiatal, magas, sovány, barna, dörgő hangja és nagy görbe orra van. Új primadonnát is hoz a jövő: szőke nő, még nem kész, szemölcs van a bal-

vállán. Drámai hősnő lesz.

— Kik szoktak idejárni? — kérdeztük tőle ezután.

— Ide csak urak járnak kérem. Urak és hölgyek. Én a prolikat ki nem állhatom! Csak urak, csak urak... Igaz, a napokban egy színésznő is hivattott. Mi is a neve?... (és itt gondolkodni kezd), igen, tudom már... Rózi. Valami Rózi. A Sziget uccában lakik. Szőke, szép szőke. Tehetséges: húsz pengőt adott... Egy író is járt nálam, szindarabíró. Azt jósltam az új darbjáról, hogy meg fog bukni, mire ő dühösen elrohant...

(Ilyesmit mostanában nem is olyan nehéz megjósolni.)

— A sovány nők nagy divatja rövidesen elmúlik. A nők majd elkezdnek hízni. Majd meglátja. Már éppen itt az ideje.

És ezzel kecsesen ellibeg mellettem önagsága. Nem éppen sovány. Sőt... De azért nagyon kedves. Búcsúzáskor még utánam szól.

— Vigyázzon magára kérem, nagyon vigyázzon. Meglátja, balszerencse fogja érni! Látom... látom... szemem előtt a jövő...

Odavagyok a félelemtől...

Kálmán László.

Darmorá, a magyar származású berlini táncosnő (Foto Munasse)

arany

ragyok
en sze-
on, sőt
tőknél
en...
tottuk
hogy
igaz-

jövő-
nagy
ma-
barna,
a és
a van,
mát is
szőke
kész,
a bal-

eztük

ak és
lom l
apok-
is a
igen,
rózsi,
szép
t...
Azt
fog

z

még

yon
ni!
a

zló.

A lehető legkomolyabban kezdem tisztelni magát, hogy semmi járadástól vissza nem riad, ha pietykáról van szó. Most is hajlandó volt velem ide feljönni a Svábhegyre síelni, csak azért, hogy köz-

ben elmondjam, mi történt ezen a héten. Arra azonban már előre is figyelmeztetem, hogy ne szójjon közbe.

— Nem hagyom magam leckézteni. Eppen azért választottam ezt a helyet.

— Hogy, hogy?

Mert innen nem dobhat ski.

— Már megint kezdi? Rögtön elhagyom.

— Kérem, kérem, egy szót sem szóltam.

— Nagyon helyeslem. Inkább nézze azt a hölgyet, aki autóval hozta magát.

— Látom. Nem volna egyszerűbb, ha lennének a skítalpokat a lábáról, beülne az autóba és úgy kocsikázna?

— Nem ért maga ahhoz. Ez most a legújabb sportdivat. Egyébként nem azért mondtam, hogy nézze meg azt a hölgyet.

— Hanem miért?

— Azért, mert azt hittem, hogy megismeri.

Ez a hölgy ugyanis néhány évvel ezelőtt egyik pesti színházlagya volt. Egész szép sikereket ért el és talán még ma is szerepelne, ha közben bele nem szeret az egyik ismert színészünkbe. A szerelem kölesönös volt és már házasságról kezdtek beszélni, amikor a szerelmesek egy napon összeheszték.

A művésznő ugyan hajlandó lett volna kibékülni, de a színész nem.

Erre a hölgy összesomogyolt és elutazott külföldre. Itt csakhamar megismerkedett egy gazdag gyárossal, akinek a művésznőt meglátni és megszeretni pillanat műve volt. Egy hónap múlva a színész a gyáros felesége lett. Autói, vagyont érő ékszerei és egyéb földi jói vannak, amelynek az ezredrészét sem tudta volna elérni a színész oldalán. Ugy látszik azonban, volt szerelméről nem feledkezett el, mert néhány héttel ezelőtt hirtelen Pesten letett, természetesen férjével együtt. Azóta igyekszik mindennap olyan helyre járni, ahol a színész is megfordul.

— Szóval még mindig szerelmes a régi ideálijába?

— Szó sincs róla, csak bosszantani akarja legalább is őt állítja.

— A nőknél sohasem lehet tudni, hogy áll velük az ember.

— Ha már mindenáron közbe akar szólni, akkor inkább vicceket mondjon, mint ilyen régi és rossz aföriztmákat. Erről jut eszembe, hogy a női lélek egyik legjobb ismerője.

Forró Pál darabot ír. A darab címe „Lohengrin kisasszony”.

— Hiszen ez a címe annak a regényének is, amelyet most a Délibáb közöl?

— Igen, sőt a témája is ugyanaz. Mióta a regény a Délibában megindult, azóta már lóbban is figyelmetléttek Forró Pál arra, hogy a „Lohengrin kisasszony”-ból milyen jó szindarabot lehetne csinálni. Forró azonban sehogy sem akart belekezdeni a dramatizálásba. A múlt héten aztán felkereste őt egy barátja, aki kírta a Délibábból az összes párbeszédet és ezzel bebizonyította, hogy még a dialógusokat is alig kell megpátoztatni.

Ugyanekkor az egyik színpadi ügynök.

ség egyenesen megrendelte nála a „Lohengrin kisasszony” színpadi változatát.

Jelenthetem tehát, hogy Forró Pál megkezdte a munkát és rövidesen el is készül a háromfelvonásos vígjátékával.

— Remélem, hogy forró sikere lesz?

— Én biztosra veszem, maga kis javíthatatlan. Most azonban diszkréten megsüggök magának egy lilkol, amelyet azonban kérem,

hogy ne adjon tovább. A Magyar Színház új darabjáról, a „Lámpaláz”-ról van szó, amelyet Stella Adorján és Harmath Imre jémsjeleznek, mint szerzők.

A darabnak azonban még egy társszerzője is van, aki nem más, mint Lakatos László.

— A tésür szerzője?

— Dehogynis, a „Lipótváros”-é. Lakatos ugyanis nem akarta, hogy pár hét alatt két helyen is szerepeljen, mint szerző. Szerény ember lévén, megelégszik azval, hogy a „Lipótváros” szerzőjeként szerepeljen és a „Lámpaláz” erkölcsi sikerét átengedi Stella Adorjának és Harmath Imrének.

— Ezt is kevés szerző tenné meg.

Bizony, de arra is kevés ember vállalkoznék, amire Zerkovitz Béla. Zerkovitzot azt hiszem nem kell bemutatni magának,

hiszen talán már a bölcsőjében Zerkovitz-nőléval ringatták. A népszerű zeneszerző újabbban egy operettjén dolgozik és közben írt egy gyönyörű versszöveget „Ne kacagjon szép

asszony” címmel. Mit gondolt, ki írt erre zenét?

— Természetesen Zerkovitz Béla!

— Tévedett drágám.

Zerkovitz Béla versszövegéhez ugyanis Weygand Tibor szerzett zenét.

A „Ne haragudjon rám” és a „Kegyelem szép asszony” után a népszerű bonvivánzeneszerző újból tanjomuzsikál írt. Amint tehát ebből is látszik, Zerkovitz Béla annyira nem irigy zeneszerző, mint Lakatos László az előbb említett esetben.

— Ha már a szerzőkről beszél, nem tudja mit csinál most Molnár Ferenc?

— Dehogynem. Molnár e pillanatban Berlinben van, ahol a múlt héten mutatták be új rendezésben „Liliom”

című darabját. Azt talán mondanom sem kell, hogy a repríznek nagy sikere volt és Molnárt rajongói ethalmozták ajándékokkal. A legjobban mégis annak a hatalmas lilíomesokornak örült, amely az egész színházban nagy feltűnést kért. Nem csak szépségük, hanem amiatt is, mert tudvalevően ezt a virágot még a legelsőrangúbb meleyházi kertészetben sem lehet kapni.

A virágokat Daryas Lili rendelte meg férje számára egy igen közeli virágkereskedésből — Kaliforniából.

ahonnan vaóságos vattaerdőbe csomagolva érkezett meg.

— Szép kis pénzbe kerülhetett.

— Körülbeül annyiba, hogy az összes pesti sztároknak vehetett volna ezen az összegben egy-egy virágkosarat.

— Irigylésreméltó ajándék.

Na nem mindig. Sokszor az ember alaposan ráfizet az ajándékokra. Ezt bizonyítja Zilahy Irén esete is. A művésznő karácsonykor többek között kapott kisebb és nagyobb lábasokat is. Az edények olyan gusztlusosak voltak, hogy Zilahy Irén elhatározta, hogy megtanul főzni. Az akaratot lett követte. Első nap rájött arra, hogy ilyen szép edényekhez egy új lakaréktűzhely kell. Másnap megvette a lakaréktűzhelyet. Igen ám, csak hogy ilyen gyönyörű edényeket nem lehet akármilyen konyhaszekrénybe tenni. Vett tehát egy újat. Mit szaporítsam a szót.

Két hét alatt az egész konyhaberendezés ki lett cserélve az edények miatt.

amelyek helyett Zilahy Irén néhány nappal ezelőtt újat vásárolt. Az ajándékedények ugyanis esodálatos gyorsasággal mentek tönkre

a kezdő háziasszony kezei alatt és ma már a viceházmesternét boldogítják.

— **Tanulság:** a színész nő sohasem az étellőzze, hanem a közönséget.

— Na maga sem okosabb, mint annak a grófnak a fia, akiről Rátkai Márton beszélt a minap. Rátkai multkor összetalálkozott ezzel a gróffal és arról beszélgettek, hogy a mai gyerekek mennyivel felvilágosodottabbak, mennyivel okosabbak, mint azelőtt.

— **Méltóságodnak van gyermeke?** — érdeklődött közben Rátkai Márton.

— Ó, hoggyne, hoggyne — bölogatott a gróf, — még hozzá fű.

— **Természetesen méltóságod eszél örökölte?**

— Ó, igen igen, nagyon okos a kölyök. A multkor is bejött hozzám egy levélhordó és erre elkezdett kiabálni, hogy „papa, papa, né egy katonabácsi”.

— **Aranyos. És hány éves a kicsike?** — érdeklődött tovább Rátkai.

— Huszonégy.

Lanzárta után

A Bethlen téri Színpad mult héten mutatta be új műsorát, amelyből különösen ki kell emelnünk **Keller Dezső** operettjét, a „Nyári estén furulyaszó”-t, amelyhez **Hetényi-Heidelberg Albert** szerzelte a zenét. A szereplők, **Lészay Kató, Sárossy Mihály, Perényi Sári, Iványi Dezső** sok tapsot kaptak. Meg kell emlékeznünk még **Ormos Béláról, Zombory Zoltánról, Somlár Zsigmondról** és **Szentiványi Kálmánról**.

Debrecenben Csokonay-helet fognak tartani, amelyen nyílt színpadon mutatják be a „János vitéz”-t. Az első felvonásban ezer juhot hozatnak fel a Hortobágyról, míg a második felvonásban említett csatajelenetet szintén lejátszzák a közönség előtt a katonaság közreműködésével.

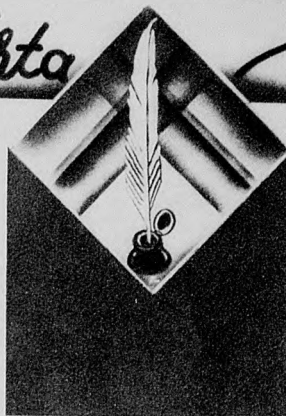
A **Terézkerúti Színpad** most bemutatott új műsorának középpontjában a Góth-pár áll. Rajtuk kívül **Salamon Béla, Rajna Alice, Pethes Sándor, Sárossy Andor** és **Boross Géza** neveit említjük még meg, akik szintén részesei a sikernek.

Nóti Károly rövid időre hazajött Berlinből. Több kész kabarétréfát hozott magával a Terézkerúti Színpad részére.

A **berlini Staatsoper** táviratilag kérte vendégszereplésre a budapesti Operaháztól **Szabó Lujzát**. Radnai Miklós igazgató a vendégszereplést nem engedélyezte, mert **Szabó Lujzara** a Mozart-ünnepélyen szükség van.

Az **Uj Színház** a közeljövőben bemutatja **Kelemen Viktor** „Botrány a Savoy Hotelben” című darabját, amelyet Berlinben nagy sikerrel játszottak.

„A kínai lány” próbái megkezdődtek.

Lengyel Mezeyert darabját februárban mutatja be a Nemzeti Színház. A darab öt képből áll s forgószínpadon hozza ki a színház.

Dávid Mihályt, aki már hosszabb ideje külföldön filmmezik, az egyik párizsi színház meghívta a „Kis Katalin” **Potemkin** szerepének az eljátszására.

Ben Blumenthal, az ismert amerikai színházi vállalkozó Budapestre érkezett. Régi barátain kívül a magyar színházi körökkel is tárgyalást folytat.

Békeffy László, akinek **Orbók Attila** társágában írt darabját most mutatja be a Nemzeti Színház, új színdarabon dolgozik, melyet szintén **Orbók Attilával** együtt ír.

Gaál Franciska tavaszra Berlinbe utazik. Hangosfilmre kapott szerződötési ajánlatot.

Dela Lipinskaja, a kitünő dízőz, aki nagy sikerrel szerepelt a tél folyamán Budapesten, hír szerint április táján újból Pestre jön.

Gábor Ernő, a kitünő komikus színész felépült hosszú betegségéből és újból átvette szerepeit a Komédia Orfeumban.

Az **Uj Színház** háztulajdonosa azzal a feltétellel adta a színház bérletét **Vitéz Miklósnak**, hogy az összes tagokat újra szerződötteti.

Király Ernő **Henry Miller** színházában ünnepelte huszonöt éves színészi jubileumát. A „Hárem”-ben lépett fel. **Partnere Kosáry Emmy** volt.

Ujházy György, a „Beleznay asszonyok” kitünő szerzője befejezte új darabját. A darab címe „Tura Bálint”.

Színházban

írta
Somlyó
Zoltán

Színházban voltam az este,
Még most is zúg a fejem.
Valami drámát adtak,
Fődszíni zsölyge volt a helyem.

A dráma igen szomorú volt...
De mellettem ült egy leány —
Az én szemem nem a színpadra bámult,
Ott járt a lány szöke haján...

Aztán a kezét kerestem
mindig csak szüntelen...
Színházban voltam az este,
még most is zúg a fejem...

SEMPÍK

Kaja és Etelka Marqueta, a Deesi táncos testvérpár (Fotó D'ora - Benda)

b nevü
en-két
obában
nyegek.
var dal
merően
meg:
zobáim
űkeres-
ve. Ak-
r nagy-
En is
Ezer-
gielent
címü
kélpek
relmes
onozta
emben
vissza"
agától.
lettem
atól".
egy-

a. Ez
t szer-
magyar
ilyező
-díjat.
magyar
an azt
önnü
nehéz
amely
fiatal
mótát,
csak

Kave-
részen

at az-
adnak
mian,
mely-
oglál-
szko-
ltam,
ának.
resni
négy
agyar
egy
írói
zből
agyar

Az én hetem

IRJA
KARDOS ISTVÁN

Péntek

16

Marcell

Törzs Jenő, mint férj, mint színész? ... Erre kérek választ — írja a Délibáb egyik olvasója, aki egyszermind Törzs első kritikáját is kéri tőlünk.

Válasz:

Törzs, mint férj — elmondja Törzsné, Forrai Róza.

Az uram tartalmas, komoly úriember, aki mindenben rácafol arra a kritikára, ami mindenben magánéletben megteszi hejehujázó, minden hámból kirugó bohémnak. Az erkölcsi érzéke van olyan puritán, mint akármelyik budai nyárspolgár-bennszülötté, az etikája van olyan kristályosan tiszta, mint a legprűdebb angol grand-é, a hűsága, az emberi önérzete van olyan kifinomult, hogy feljajdul, ha rózsaszínű levelek hisztérikus kisasszonyai randevura hívják és a felesége iránt való szeretete van olyan mély és igaz, hogy kétségbeesik, ha a publikum rosszhiszemű része darabról-darabra valakivel, főként a partnereivel összeboronálja. Egy vágya van: gyermekei ne legyenek színészek. Nagy sóvárgás él benne: minél előbb szabadulni a színház-tól. Adja isten, a publikum és a művészet nevében kívánom ezt neki, hogy ez a vágya még nagyon soká ne érjen beteljesülést.

Törzs a színész — Bíró Lajos szerint:

— Kedves, intelligens, előkelő, megbízható, igazgató, rendező, író számára megbecsülhetetlen. Színészi skálája, hihetetlenül nagy színpadi lehetőségei szinte határtalanok, öreg magyarokat, fiatal költöket, szerelmes, dekadens hercegeket, romantikus hősokeket, züllött alkoholistákat egyforma bravúrral játszik, mindig szimpatikus, mindig nobilis, mindig jelentékeny, szeretni való ember, szeretni való színész, istentől megáldott tehetség, a közlő a kevesek közül, akik a nagyság útjain járnak.

Első kritika. (Budapesti napilap 1907 október 12.)

„Törzs Jenő talentuma a glogovai pap jelentékeny szerepe mögül sugárzik a nézőre. A megjelenésében és a hangjában — tehát amit eltanulni nem lehet — van valami, ami emlékeztet Hegedüs Gyulára és elég volt halni látni éppár mondatot, hogy mindenki meg-

érezze; ez a színész igazán hivatott arra, hogy nagy és szép dolgokat közöljön velünk ...

Szombat

17

Antal

Amerikában, amint a Délibáb megírta, csúfosan megbukott a Hotel Stadt Lemberg című operett. Egy Budapestre érkezett amerikai meséli, hogy amikor a newyorki színházdirektor a második előadás kasszarportját meglátta, így sóhajtott fel:

„Ennyi költségem sem volt még — szállodára.

Vasárnap

18

Piroska

Jushnij, az orosz Kék madár társulat direktora, aki társulatával most Budapestten vendégszerepel, száműztetésének első esztendejében a Vigszínházban, majd a Fővárosi Operettszínházban vendégszerepelt, ahol úgy ismerik őt, mintha rendes, havi-gázsiss tagja volna a színháznak.

Jushnij — mondom — mindenkit ismer ebben a színházban. Amikor megérkezett, sorra érdeklődött mindenki felől, akik annak idején munkája segítőtársai voltak. Természetesen magyarul érdeklődött, azzal a néhány magyar szóval, amelyet hat budapesti tartózkodása alatt tanult meg. Mindenre pontosan emlékezett, csak ez az egy kérdése keltett feltűnést:

— Hol megtalálom pan Norones? ...

Norones ... naranes ... pan Norones? ... — törték a fejüket — vajjon ki lehet az a Naranes, pan Norones? ...

Végre kiderült. A színház fővilágosítója, Czitrom úr közeledett Jushnij felé, aki kitért karral sietett elébe:

— Áá ... — szólott örömmel — pan Norones ...

Szegedi szakácskönyv

több mint 300 recepttel, díszesen kötve, ára 3 pengő 19 filler bérmentve. Utánvétel 10 fillérrel drágább. Megrendelhető Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, Dohány ucca 12

A JÓ VARRÓGÉP

PRECIZIÓS
MUNKA.
EZ ÉRT:

ÓVATOSSÁG
A BESZERZÉSNEK

Hétfő

19

Margit

A budapesti Studióban tegnap az egyik szereplő rettenetesen izgatottan járkált fel és alá a függönyökkel párnázott hatalmas teremben.

A jelenés sora még nem került rá, de már nem volt messze attól, hogy a mikrofon elé álljon. Izgalma csak nem akart elcsendesedni. Odaszólt hát neki a Stúdió főmérnöke, Tomesányi, aki inspicálása során bevéte a nagy leadó terembe:

- Művész úr, mit sétál maga ide-oda? A művész válaszolt.
- Szörnyű lámpalázam van.
- A mérnök szórakozottan kérdezte:
- *Hány lámpás?*

Kedd

20

Fáb. és S.

Az ismert író, akiről az utóbbi időben nem a legjobb kritikák szobtak megjelenni, Feleki Lászlóval, a tehetséges fiatal színésszel ül a törzskávéházban. Az asztal mellett egyszerre elhalad egy ismert kritikus, aki éppen legutóbb nem a legszebben nyilatkozott az író darabjáról. A kritikus elmegy az asztal mellett, de az író rá sem néz, sőt elméz felette.

— Nem köszönsz neki? — kérdezi Feleki.
— Nem — felel kurtán az író. — Nem. Tudniillik a kritikusom.

Feleki:

— Kritikusod? Akkor igazán *nem sokat köszönhetsz neki.*

Szerda

21

Agnes

Új zeneszerző jelentkezik a Király Színház irodájában hóna alatt vastag iratesomóval, amelyről rövidesen kiderül, hogy kotta, még hozzá az új zeneszerző legfrissebb alkotása, a legeslegfrissebb operett. Lázár direktornak jó a szíve, felkéri Nagypál Bélát, a színház karmesterét, hogy üljön a zongorához és rendre játssza le az ifjú zeneszerző műveit. A zeneszerző azonban kijelenti, hogy majd csak ő maga... Leül hát és játszani kezd...

A karmestert viszont Lázár nem engedi el. Ha már bejött, maradjon itt. Szegény Nagypál idegesen leül a székre és hallgatja a muzsikát. Csak egy-egy zeneszám után szólal meg:

— *Ezt már hallottuk...*

A karmester tovább játszik. Nagypál kritizál:

— *Ezt már hallottuk...*

És így tovább és így tovább... Szakadatlanul ez a hang:

— *Ezt már hallottuk...*

A szerző végre kijön a sodrából és odaszólt a karmesternek:

— Édes jó uram! Micsoda ön itt? Karmester vagy — *hallott-kém?*

Csütörtök

22

Vince

A vidéki színház komikusa hirtelen megbetegszik. Nagy az ijedség, lőtás-futas, mert nincs, aki helyettesítse. Végre a véletlenül abban a vidéki városkában tartózkodó budapesti színész vállalkozik, hogy majd ő beugrik a tarsulat kisegítésére, a szerepbé.

Az ajánlatot természetesen örömmel fogadják és a direktor az előadás megkezdése előtt így jelenti be a szerepeserét:

— Tisztelt közönség! *Örömmel jelentem,* hogy a komikusunk megbetegedvén, helyette egy kiváló fővárosi művész játszik ma este...

Dr. Guthi Sománé 25 éves énektanárnői jubileuma küszöbén

Felkerestük dr. Guthi Soma — a nemrégien elhunyt szellemes író — özvegyét Teréz körút 2. szám alatti énekiskolájában abból az alkalemből, hogy a kiváló énektanárnő a közeljövőben 25 éves pedagógiai multra fog visszatekinthetni.

— „Igen — mondotta, — egy rövid, kénytelen megszakítással, 24 esztendőre

mult már, hogy ezzel — a világon talán a legszebb — művészi feladattal foglalkozom, mert higye el kérem, nincs nagyobb öröm, mint ha egy teljesen nyers hanganyag idővel a fülünk halatára csengővé válik, csiszolódik, szóval kifinomul.

— Hogy milyen az idei anyag?

— Hogy el ne kiáltsam — csaknem csupa szép hang, sőt egy-két szenzáció is, amennyiben lámpással keresnek tenoristát s nekem kettő is van, még pedig gyönyörű hangú.

— Ekker Szidi? — Igen, négy éven át volt egyik legkomolyabb tanítványom és büszke és boldog vagyok, hogy jóslatom bevált és az Opera szerződtette.

A SINGER VARRÓGÉPEK A LEGJOBBAK

FIÓKOK MINDENÜTT! + SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Magyar népszínművet írt egy francia írónő

A Színpadi Szerzők Egyesületének nemrégiben kéziratcsomagot kézbesített a posta. A kézirat francianyelvű színdarab volt, a címe „La terre apelle”. Írója, Marie Desjardins arra kérte az Egyesület vezető-segét, olvassák el a darabját és ha jónak találják, szerezzenek számára egy magyar adóptátort.

A Szerzők Egyesületének titkára, Heltai Hugó olvasni kezdte a kéziratot és meglepetéssel látta, hogy a francia írónő darabjának szereplői egytől-egyig magyar nevet viselnek: Bihari János, Juhász

Marie Desjardins

Andris, Rostás Kató, Zsuzsi cigány-asszony, stb. Később aztán kiderült, hogy nemcsak a szereplők nevei magyarok, hanem a darab témája, levegője is:

a francianyelvű színdarab: magyar népszínmű.

Meséje röviden a következő:

Bihari János gazdag paraszt feleségének, Terkának azt jósolja a cigány-asszony, hogy egy előkelő úr fog bele-szeretni és magával viszi a városba, ahol nagyúri élet, pompa vár rá. Terka aznap este egyedül marad, mert a férje bement a városba lovat venni — és ekkor csakugyan megtörténik, amit a cigány-asszony jósolt: Lakatos, a gazdag városi úr, aki beleszeretett Terkába, ráveszi, hogy hagyja ott az urát és menjen vele. Andris, az öreg szolga hiába igyekszik Terka lelkére beszélni, az asszony elmegy Lakatossal.

Bihari, mikor hazatérve nem találta az asszonyt, bújában inni, mulatozni kezdett, a munkát elhanyagolta. Pár hónap alatt újra kerül a földje, háza, Kató, a kacér parasztlány, miatt verekedésbe keveredik, ellenfelét megsebesíti, mire a csendőrök elviszik.

Három hónappal később Bihari kiszabadult a börtönből. A faluban éppen búcsú van. A cigány húzza, Bihari mulat. Belép egy elegáns úrnő, akit senki sem ismer. Mikor a cigány rákezd egy csárdásra, az úrnő felszólítja Biharit: táncoljon vele egy csárdást. Tánc közben Bihari rájön,

hogy a hölgy nem más, mint Terka, mert csak ő tudott így csárdást táncolni. Terka sírva mondja el, nem bírta a városi életet, mert ő paraszt, aki csak a falun lehet boldog. Visszajött, mert visszahívta a föld.

A Délibáb munkatársa felkereste Marie Desjardinst, aki évek óta él Magyarországon mint nyelvtanár. Darabja születéséről ezeket mondotta el:

Sokat jártam különböző magyar falvakban, ott láttam azokat az alakokat, akikről a darabomat írtam. Antalházán ötször voltam, mindig 1—2 hónapos tartózkodásra. Hónapokig laktam Szemeropusztán és Nagybjomban is. De az igazi, büszke, mulatós magyar paraszt Kiskunfélegyházán és környékén ismertem meg. Ezekről írtam a darabot. Jól megnéztem, figyeltem őket és hogy francia létemre is mertem magyar népszínművet írni, annak oka: hogy úgy vélem, vannak dolgok, jellemvonások, amelyet az idegen szem talán még jobban lát meg a magyar parasztban, mint az, aki mindig közelükben él.

A darabom főszerepét Fedák Sárinak szántam.

akit a legmagyarabb színésznőnek tartok.

Marie Desjardins nemcsak színdarabot írt a magyar földről. Verseket mutat, amelyek a Bakonyról, a Balatonról szólnak. Csengő, szép sorok, tele őszinte érzéssel, a magyar föld szépségeinek szeretetével.

Aztán újra a színdarabjairól beszél. A népszínmű ugyanis nem egyetlen színpadi munkája: Sőt: még hét, egész estét betöltő darabja van készen.

A legszebb kilátásaim vannak — mondja a termékeny szerző. — csak az a kár, hogy kissé lassan mennek a dolgok. Pedig én már szeretnék újabb darabokat írni. Még 13 egész estét betöltő darabra van téma a fejemben.

Halász Imre.

Lohengrin kisasszony című regényünk rövid meséje

Tihamér, a fiatal író, elmondja barátainak, hogy megismerkedett egy kis masamotlónnyal, aki nagyon felszik neki. Tihamérnak randevúja van Mivel, a kis masamotlónnyal. Tihamér csodálkozva látja, hogy Mici milyen intelligens. Együtt vaesoráznak a Tabánban. Bemek estét töltenek együtt, beszélgetnek és Tihamér megcsókolja a lányt. Másnap Mici egy virágescskrot küld Tihamérnak.

Lohengrin kisasszony

Regény

Írta: Forró Pál

Este együtt mennek az Angol Parkba ahol Tihamér legnagyobb megdöbbenésére Mici egy rejtelmes férfismerőseivel találkozik. Bodzay jaggalja, hogy ki ez az ember? Mici csak annyit árul el, hogy Telegdy gróf, akit régi életéből ismer. A fiatalok ezután végigmulatják a pesti éjszakát és hajnatban autózni mennek.

Tihamér szinte személyes sértésnek érezte, hogy őt most éppen úgy elskatulyázzák, mint a többi szokásos „szerelemi“ fuvar! Legszívesebben az arcába vágott volna öklével ennek a nyugodt, cinikus sofőrnek, aki most lenézi, gúnyolja, közönséges átlag halandó számba veszi őket és nem érzi, hogy ezúttal valami rendkívüli, minden fölé lendült nagyszerű emberpárt visz a kocsiján.

Nem, a sofőr mindebből semmit sem érzett, meglasztotta a menetet, ügynevezett andalgásba kezdett. Tihamér fizikailag szenvedett. Átkozott fiekő, érzélgős holdvilágsétába fog ahelyett, hogy erdők felé röpítené őket száz kilométeres sebességgel, ki a szabadba, hegyek és virágok közé, magányos erdei lakba, valahol Gömörbe vagy Veszprémbe, ahol mézzel és friss vajjal fogadná őket a hajnali munkára öbredt erdész.

— Milyen kár, hogy vége... hogy mindennek vége van!... — hördült fel lázadozva.

— Minek van vége, drága? — kérdezte csodálkozva Mici.

— Az imént olyan nagyszerű volt

átölelkezve végigszáguldani az ismeretlenbe. Valami csodát vártam, a Nirvana vagy más indus csoda kapuinak feltárását, fokozását, istenné magasztosulását érzéseimnek. És most vissza a városba, azután néhány uccasarak, kezét szorítunk és... elváltunk!

Mici hozzáhajolt, égő arcoeskája érintette a férfiét és esábitóan, halkán duruzsolta:

— De holnap újra találkozunk!

E pillanatban egy szembe jövő autó lámpája vakított be az autójukba. A sofőr káromkodva gyors mozdulattal balra fordult és helyet adott a hatalmas Mercedes-kocsinak, amely sötét-kékre volt lakkozva és még a reflektor pillanatnyi fényében is csillogott az ezüst verettől és karosszériájából kivilágított a puha szarvasbőrrel párnázott, kényelmes kerethez hasonló ülés.

Csak egy szempillantásig haladt egymás mellett a két autó, de Tihamér és Mici is felismerték az utasát: Telegdy gróf volt.

A gróf nem volt egyedül. Egy nő állt mellette, aki azonban árnyékban volt és nem lehetett felismerni. Tihamér

Gyorsszámoló!

128 oldal terjedelemben nélkülözhetetlen mindazok számára, akik gyorsan kell hogy kiszámítsák a vásárolt vagy eladott portéka árát. Ára bérmentve 1 pengő 10 fillér. Utánvéttel 75 fillérrel drágább. Megrendelhető Délibáb kiadóhivatalában. Budapest. VII. Dohány uccsa 12

érezte, hogy Mici megremeget. Ingerülten kérdezte:

— Miért jött utánunk a gróf? Utánad kémkedik?

Mici látható izgalommal válaszolta:

— Nem, dehogyan... hiszen láthatod, hogy nem volt egyedül!

— Akkor mit keresnek itt?

— Józsi errefelé lakik!

Tihamérnak fejébe szökött a vér:

— Miért nevezed Józsinak? Micsoda bizalmas viszony volt köztetek? Honnan tudod, hogy itt lakik? Voltál nála? Szeretted? Az övé voltál? Tőle tanultad ezt a nagyvilágiasságot?

Mici ijedten nézett barátjára:

— Megőrültél? Mi történt veled?

— Hogy mi történt? Szeretlek! Te akartad, hogy ez így történjen és most nem akarok nevetségessé válni. Tudni akarom, hogy ki vagy és hogy kicsoda ez a gróf, aki felelősségre mert vonni? Akinek joga van bármit is számon kérni tőled?

Mici anélkül, hogy egy pillantásra is méltatta volna a felhevült, izgatott embert, a sofőrhez fordult:

— Kérem, sofőr, álljon meg!

Tihamér bambán nézett Micire:

— Mit akarsz?

— Kiszállunk, barátom! Légy szíves, fizess ki az autót!

Tihamér megzavarodva, gépiesen en-

JEGYEZZE MEG A SZÍNÉT

vagy jelzését a Meinl-teacsomag-nak, ha a minőséggel meg volt elégedve. Mert a Meinl-teának különleges jellegzetessége, hogy a keverékek mindig változatlanok. Ha még nem választotta ki az izlésének legjobb megfélelő keveréket, méltóztassék kívánságait velünk közölni! Minden izlésre van teánk! Hiszen

Tea-szaküzlet

vagyunk!

Meinl Gyula r.-t.

delmeskedett. A sofőr sapkájához emelte kezét, köszönt és elhajtott.

— Mit jelent ez? — kérdezte még egyszer remegő hangon Tihamér.

— Barátom — válaszolta Mici, — tisztáznunk kell néhány dolgot. Én szabadon és függetlenül ajánlottam fel barátságomat és természetesen abban a reményben, hogy ez kölcsönös örömet jelent mindkettőnk számára. Az ilyen felelősségre vonások, indulatos kitérések azonban tűrhetetlenek...

— De hiszen tudod, érezned kell, hogy nem tolakodó kíváncsiság vezet, hanem szeretlek... váratlanul, villámcsapásszerűen rohant meg ez az érzés, valósággal megkábított, nem vagyok ura önmagamnak és félek!

— Mitől félnél!

— Nem tudom, hogy ki vagy, nem tudom, hogy nem szeszély-e mindez, nem vagyok fölényben, nem érzem, hogy viszontszeretsz...

— Hát miért lennék akkor itt? Megbolondítani egy férfit? Ne gondolj ilyen aljassnak. Igen, önző vagyok, csak úgy, mint te. Én is boldog akarok lenni és tőled függ, hogy mindketten azok legyünk, De ismered úgy-e Lohengrin legendáját?

— Miért kérded?

— Lohengrin a legbizalmasabb, rajongó szerelmet vitte Elzának és boldogságuknak egyetlen feltétele volt: Elza sohase kérdezze meg Lohengrintől, hogy honnan jött? És mikor Elza a gonosz Ortrud ármánykodása folytán megszegte ezt a tilalmat, Lohengrin hattyúfogatóra szállt és örökre eltávozott. Mi most ennek a regénynek a fordítottját játsszuk el. Te, a férfi vagy az, akinek nem szabad megkérdezned, hogy honnan jöved? Bízzál abban, hogy éppen olyan tisztán, becsületesen kínálom neked a szerelmet, mint Lohengrin Elzának. De ha kíváncsiságot

DR. MIKES LAJOS

NÉMET NYELVTANA.

csekély fáradsággal, saját erejéből, szórakoztatva tanítja meg a német beszédre. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér. — Utánvéttel 75 fillérrel drágább. Beszerezhető a Délbáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12. sz.

nagyobb, mint a boldogság utáni vagyad, úgy örökre elveszítesz...!

Tihamér egészen feldúlva került haza. Még emlékezett arra, hogy egy Teréz körüti ház előtt búcsút vett Micitől, hogy könyörgött neki, jöjjön fel a lakására, mire Mici azt válaszolta, majd máskor, ha ő is úgy érzi, hogy ennek eljött az ideje. Azután a kapu megnyikordult, jött a házmester, egy gyorsan odalehelt csók az utolsó pillanatban, egy rejtélyes, majdnem gúnyos mosoly, a kapu becsapódott és Tihamér egyedül állt az uccán.

— Mi ez? — kérdezte Tihamér és szeretett volna felordítani, dühöngeni, valami világosságot deríteni ebbe az egyre fokozódó rejtélybe. Odahaza fel és alá sétált szobájában, ökölbe szorította kezét, az ajkát harapta, a halántékán kidagadtak az erek és úgy gondolkodott,

— Milyen ostoba vagyok — morgogta magában, — kábán és értelmetlenül állok a legelső asszonyi furfanggal szemben én, aki évek óta más sem teszek, mint bonyodalmakat agyalok ki-regényeimben. Képelem, hogy nevet rajtam Mici. Az orromnál fogva vezet, az bizonyos. Végre is nem élünk a középkorban és ninesenek hattyúlovagok és várkisasszonyok. A mi regényünkhöz nem Wagner, hanem legfeljebb valamelyik divatos operettkomponista szerezne muzsikát és félek, hogy ebben az operetben én nem is a bonviván szerepet játszom, hanem a komikust. Telegdy gróf nem véletlenül jelent meg a színen. A helyzet talán nem is annyira homályos. Nézzük csak! Mici egészen bizonyos, hogy a gróf szeretője volt. A gróf oldalán művelődött ki. Tőle kapta a pénzt is. Most valamin összeveszték. Mici szélszélből, vagy hogy a gróftól bosszantsa, visszament masamódnak. A gróf megbánta, hogy szakított, most

szeretné Micit visszahívni, aki viszont csak azért is tüntet új viszonyával. Vagy csak úgy tesz, mintha új viszonya lenne. Pojácának használ engem. Csak arra kellek neki, hogy a gróf urat ugrassa. Egyébként a legkisebb gondja is nagyobb heces személyemnél. Ha ez nem így lenne, akkor miért nem jött fel ma éjszaka hozzám? Érezte, hogy minden idegszálammal kívánom, hogy majdnem megőrülök a vágytól és banális mosollyal, felületes, érzésmes csókkal búcsúzott. Pedig egy félórával előbb az autón szenvedélyes és remegő asszony volt. Vagy sejtette, hogy Telegdy gróf utánunk fog jönni és számára rendezte ezt a színjátékot?

Annyira felizgult, hogy szinte dühöngeni kezdett. A földhöz csapkodta a kezeügyébe eső könyveket, kéziratokat és helerűgött az íróasztalba. Valami megnyugvásra, bizonyosságra volt szüksége. És szinte öntudatát veszítve becsengette Ádámnét.

Az idős asszony fehér alsóruhában, ijedten jelent meg a szobaajtóban:

— Mi baj? Beteg talán a nagyságos úr? Menjek orvosért?

— Nem, köszönöm, Ádámné, nincs orvosra szükségem, bár kis híja, hogy szélütést nem kaptam az előbb!

— Szent Isten... talán eret kellene vágatni!

— Hagyja, Ádámné. Elég eret vág-tak már rajtam a nők, felesleges még orvost is hívni. Ellenben szedje ké-

Javíttassa meg a villanylámpáját,

a legkisebb összegért vállalok mindenféle javítási munkát, teljes berendezések vagy egyes lámpák rendbehozását. Levelezőlap- vagy telefonhívásra rögtön jövök.

Schwartz Károly

VII, Dohány u. 10 II/7

Telefón : J. 352-37

A bűvészet könyve

Különbéle bűvészműtárgyakat tartalmazó könyv 400 ábrával. Ára füzve 4 pengő, portó 50 fillér, utánvétellel 40 fillérrel drágább. Beszerezhető a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány ucca 12. sz.

rem össze az emlékezőtehetségét. Maga sok színházi öltözőben fordult meg. Főleg opera színházakban. Mondja, nem látott ott maga sohasem valami Telegdy grófot? Telegdy József grófot?

Ádámné egy pillanatig még birkózott az álommal és ijedséggel, azután lassan működni kezdett az agya. Elemében volt, szerelmi ügyben kellett nyilatkoznia. Összehunyorította a szemét, ami nála a gondolkozást jelezte és megkérdezte:

— Nem egy olyan magas, szőke, göthös, monoklis alak?

— Igen, olyanforma!...

— Hát hogyné, persze, no, nem volt valami nagy gvallér. A leányokat inkább az autójával, meg a grófi rangjával főzte. Egyszer nagy botránya is volt. Az igazgató babájával kezdett ki. Erre az igazgató kitiltotta az öltözőből. De az illető primadonna, aki éppen egy nagyszerű operetben játszott, kijelentette, hogy ő füttyöl a direktorra, neki nem tilthatják meg, hogy kit szeressen, mert a tehetsége miatt van sikere és nem azért, mert a direktor

szeretője. Ha minden kis kardalosnőhöz bejárhat az udvarlója, úgy az ő grófját sem tilthatják ki. Tehát vagy engedjék vissza a grófot, vagy azonnal felbontja a szerződését. A direktor örjögött, mire a primadonna hisztériás rohamot kapott és nem lehetett megkezdeni a második felvonást. Mikor tíz pernyi késés után a közönség már türelmetlenül zugolódni kezdett és a rendező fejvesztve rohant az öltözőbe a doktorral, a direktor beadta a derekát és frásos engedélyt adott a gróf visszahívására. A gróf vissza is jött és képzelje, éppen csak akkor érkezett a színházba, mikor a primadonna nagy jelenete kezdődött és csak a kis kardalosnők viháncoltak a színpalak mögött. Persze mind a gróf köré csoportosultak, belékapaszkodtak, hízelegtek neki és cukorkát kértek, mert csokoládébonbon mindig akadt a József grófnál. A leányok között volt egy gyönyörű lizenhat éves is, még színiiskolás volt. A főrendező protezsálta be, annak volt a szeretője. A gróf azon nyomban beleszeretett ebbe a lányba. És kép-

**A jó ujság —
jó barát.
A legjobb
barát: a**

8 ÓRAUJSÁG

Mindent megtud, mindent meglát, mindenről információ, mindenről elmondja tisztességes hangon tisztességes magyar véleményét. Megjelenik minden délután.

Ára példányonként 10 fillér

Telefon:
József
463-06.
463-07.
463-08.
463-09.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, József-körút 5. sz.

zelje kérem, rávette a kis bestiát, hogy úgy, amint volt, szökjön meg vele. Csak éppen a színházi jelmezét vetette le nagy gyorsan magáról és a kabátját kapta fel. A ruháját már csak a kabát alatt szorongatta. Úgy szöktek meg az autón. Mire a primadonna kijött, hírehamva sem volt a grófnak. A főrendező haját tépte és megesküdött, hogy kitekeri a nyakát az átkozott kis nőnek, aki ilyen csúfosan és szemérmetlenül megszegte a színházi törvényeket és előadás közben szökött meg. Várjon csak, hogy is hívták ezt a lányt? Ahá, megvan, már tudom... valami Micinek! Igen, egészen bizonyos, Mici volt!

Tihamérnak a nyelve zsibbadozott a rémülettől és nagyon keserves arcot vágott. Annyira le volt sújtva, hogy egészen elerőtlenedett és lerokadt az ágya szélére. Maga elé meredt és egészen megfélemedezett Ádámnéról, aki megrökönyödve nézte gazdája érthetetlen kétségbeesését.

— Kedves Ádámné, nincs semmi bajom, kissé sokat ittam az este... na ez az egész. De kérem főzzön egy nagy bögre feketét. Ne haragudjon rám, amiért még éjszaka sem hagyom nyugton. De tudja, hogy nem tudok írni és gondolkozni fekete nélkül. És nekem most nagyon rendbe kell hoznom az eszemet, mert egy kissé mintha megőrültem volna!

— Drága nagyságos úr... talán mégis jobb lenne, ha lefeküdné és pihenne!

— Nem, nekem ma éjszaka még tisztáznom kell egy dolgot!

Ádámné ismerte Tihamér konokságát, nem ellenkezett tovább, hanem egészen levertve, sopánkodva kiment a konyhába és nekifogott a kávéfőzésnek.

Tihamér gyors egymásutánban szívta a cigarettákat, agya lázasan dolgozott. Az első percek nagy indulatvihara még a torkát szorongatta és legszívesebben sírva fakadt volna. Már nem is a leleplezés fájt neki, mint inkább annak újbóli felismerése, hogy minden ami szép, kedves, hangulatos az életben, hazug önámítás csupán, mely-

nek nyomában szorosán ott baktat a siralmas kiábrándulás. De azután újra végiggondolta Micivel való találkozásának minden részletét, maga előtt látta nemes mozdulatait, visszaemlékezett csodálatosan okos szavaira, arra a megmagyarázhatatlan, fölényes előkelőségére, amely egész lényén előlött, arra a megdöbbenésre, melyet akkor érzett, mikor először álltak egymással szemtől-szembe és önkéntelenül Schopenhauer szavai jutottak eszébe; aki ismétlenül és nyomatékosan hangsúlyozza filozófiájában, hogy semmi sem fontos annyira egy ember megítélésénél, mint az első benyomás, melyet tisztán, előítéletlőtlenül mentesen, ismeretlenül, csupán érzéseink finom ösztöne útján szerzünk. Nem, lehetetlen, hogy Mici színinövendék volt és ha igen, hogy ekkora intelligenciával, ennyi szépséggel csak kóristalányságig vitte volna. És kizárt dolog az is, hogy valaha is ennyire könnyű szá-

Egészség és boldogság forrása

A legmodernebb orvosi tudomány valóságos bibliai csodatételeket valósítja meg a gyakorlati életben. Az autoszugesztiónak, az önbefolyásolásnak van meg az a csodálatos ereje, amivel a legbámulatosabb eredményeket éri el a modern gyógyászat. Nem varázslat, nem ráolvasás ez, hanem komoly tudomány, minnek kiváló hatásait a világ leg híresebb tudósai ismerik el és az emberek százazrei keresnek általa gyógyulást. Ha fájdalom gyötri, ha idegesség kínozza, ha nyugtalan, ha foga fáj, ha beteges szokásai vannak, az „Egészség és boldogság forrása” című könyv megtanítja, hogyan gyógyítsa magát autoszugesztíóval.

Az egész világot lázba hozta Coué, az autoszugesztio nagymestere, aki Párizsban a világ legelső orvosai előtt mutatta be a lelki gyógyászat szinte varázsszerű hatalmát, amikor sorra fejtovultatta Párizs nyomorultjait, akik nála kerestek és találtak gyógyulást.

A hipnotizálás teljes mellőzésével, tisztán a képzelő erő nevelésével és irányításával nyújt az autoszugesztios módszer gyógyulást és megnyugvást a betegnek.

A könyv, amely valóban „Az egészség és boldogság forrása”, igazi áldás az emberekre és vétkesik önmaga és családja ellen, aki nem szerzi meg.

A mű terjedelme 160 oldal, 29 képpel. Egy kitérő orvosiról tollából került ki és ára fűzve, bérmentve 1 pengő 90 fillér. Ha utánvétellel kívánja, 75 fillérrel drágább.

Megrendelhető: DÉLIBAB Kiadóhivatalában, Budapest, VII. Dohány uca 12.

mánya lett volna a férfiétségnek. Hiszen minden bátorsága és szenvedélyesége mellett is volt benne valami parancsoló méltóság, fölény, amely a kellő pillanatban vasfüggőnyt húzott maga és a férfi közé. Ma este is, mikor elváltunk, milyen szenvedélyesen könyörögtem neki, hogy jöjjön fel hozzám és megtagadta. Nem, itt valami gonosz és érthetetlen varázslat űz velem játékokat. És nagyon vigyáznom kell, nehogy ostobaságot kövessék el és csakugyan örökre és reménytelenül elveszítsem ezt a csodálatos nőt!

Ádámné jött vissza a nagy bögre feketekávéval.

— Jobban van már, nagyságos úr? — kérdezte aggódva.

— Igen, kedvesem, csak tegye az asztalra a feketét és menjen nyugodtan aludni!

Nagy kortyokat ivott a feketéből, azután megint fel- és alájárált. Hirtelesen megállt, a szeme rámeredt a telefónkönyvre. Remegő kézzel utána nyúlt, a torkát kiszáradni érezte. Gyorsan lapozgatni kezdett benne. Pár másodpercig szinte félelmetes csend uralkodott a szobában. A könyv lapjai kísértetiesen zizzentek, amint izgatott ujjai pergették. Azután megtalálta a keresett nevet: Telegdy József gróf, Alpár ucca 21., J.: 49—60. Még egy percig habozott. A szíve majdnem kiszakadt, olyan félelmetesen zakatolt. Azután fölemelte a kagylót és bement a számot.

— Kérem, nagyság, József: 49—60.

Idegbénítő csend. Csak most eszmélt arra, milyen örültséget követett el. Mit fog mondani? Mindegy. Meg kell tudnia, hogy Mici nincs-e a grófnál? Mert most már legyőzhetetlenül kínzó rögeszme gyötörte: Mici abban a pillanatban, mikor elváltak, megint kijött az uccára, autóba ült, a grófhoz ment. Ugyanakkor, mikor ez eszébe jutott,

már érezte, hogy ez a föllevés örültség és logikátlan, de mindegy, fel kellett hívnia a gróft.

A központ beszólt a telefonba:

— Nem jelentkezik?

— Nem, kérem. Kérek erősebb eszengetést!

Tihamér homlokát kiverte a verejték. Persze, nem jöhet a telefonhoz. Ólleznek...

A telefon egyet reccsent és egy barátságosan baritonhang dörgött bele:

— Mi az? Ki beszél?

— Telegdy József gróf urat keresem... ő beszél?

— Nem, itt a komornyikja. A gróf úr még nem jött haza. Ki kereste?

— Itt... izé... a kaszinó...

És lecsapta a kagylót. Megsemmisülten, magánkívül roskadt vissza az ágyára. A gróf nincs otthon? Akkor hát biztosan Micinél van. Természetesen, hogy is gondolhatta, hogy Mici megy vissza a ligetbe. A gróf titokban követte őket.

De hiszen a gróf mellett egy nő is volt. Éj, mit jelent az? Ha a barátnője lett volna, úgy most már otthon lenne véle a gróf úr. De ismerjük már az ilyen kis dísznöket, akik csak elefántul szolgálnak. Hogy ne legyen feltűnő a dolog. A cél azonban Mici volt! És most nála van!

Elviselhetetlenül szenvedett. Erőt vett rajta hipochondriája, morfluminjekciót szeretett volna kapni, borzasztóan rosszul volt. De hirtelen homlokára esapott!

— Micsodá állapot vagyok! — kiáltotta.

— Hiszen tudom, hogy hol lakik Mici és meg sem néztem a lakók névsorában a nevét, nem érdeklődtem a házmesternél.

És máris felkapta a kalapját és rohant ki a házból. Néhány perc múlva már ott állt a Teréz körüti ház kapuja előtt és becsengetett.

A BUDAPESTI HIRLAP
vasárnapi képes melléklete
a magyar újságírás szenzációja

A házmester mogorván nézte végig az idegen embert:

— Orvosnak tetszik lenni? — kérdezte.

— Házfelügyelő úr — mondotta Tihamér, — nézze, itt van öt pengő, amiért kizavartam az ágyból.

Erre a bevezetésre megenyhült a szigorú arc és most már egészen nyájasan kérdezte:

— Mit parancsol a nagyságos úr?

— Az előbb, körülbelül egy órája, egy fiatal hölgy jött haza magányosan. Autóval hozták ideig. Nem tudja, ki esoda az a hölgy?

— Hogyne tudnám. Regős Mária kisasszony.

Tihamérnak rekedt lett a hangja, mikor megkérdezte:

— És mondja, kérem, kinél lakik?

— Főbérlete van. Kétszobás lakása. Teljes berendezéssel vásárolta meg egy bizonyos özvegy Takácsnétól, aki vidékre költözött.

— És izé... egyedül van most az a hölgy?

A házmester arca megint nagyon zord kifejezést öltött:

— Kérem, az a hölgy igen szolid, ahhoz nem szoktak urak járkálni. Egy divatárúházban főtisztviselőnő és pénze is van.

Tihamér összetette a kezét, a hangja rimánkodva csengett:

— Uram, húsz pengőt adok... az életemről, nyugalmamról van szó. Nekem beszélnem kell Regős kisasszonnyal!

ERNYEI FRIGYES

„A rádió abécéje“

című könyvében népszerű és mindenki számára hozzáférhető formában tárgyalja a rádió alapelemeit és a legegyszerűbb rádiókészülékek, a kristálydetektoros vevőgép készítését. A kezdő rádiós elméleti és gyakorlati tudásának legelőkelőbb építőköveit alkotja ez a 128 oldalas, nyolcvan szövegközötti képpel és ábrával tarkított mű, melyre a továbbképzésben legelső sorban van nélkülözhetetlen szüksége. Ára díszes vászonkötésben bérmentve 90 fillér. Utánvéttel 75 fillérral drágább. Beszerezhető a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12. sz.

— Azt nem lehet... semmi szín alatt sem lehet! Biztosan lefeküdt, nem lehet hozzá becsöngetni. Hanem, tudja mit? Telefonáljon fel hozzá.

Tihamér összecsapta a kezét:

— Hogyan, van telefonja?

— Igen, még a Takácsné nevén áll a könyvben. A kávéházból tessék felhívni! Nem is kell kimenni az uccára, bemehet a kávéháza innen az udvarról is! — És már mutatta is Tihamérnak az utat.

Mici azonnal jelentkezett a központ hívására.

— Halló, ki beszél? — kérdezte ideges, riadt hangon.

Tihamér egy pillanatig habozott. Azt akarta mondani: Itt Telegdy gróf. De hirtelen elröstelte magát. Szégyellte ezt az aljas játékot és szinte magánkvívl dadogta a kagylóba:

— Én vagyok, Tihamér... Könyörgöm, szánjon meg... Okvetlenül kell magával beszélnem... Látnom kell magát! Félek, hogy elvesztem az eszemet, ha tovább így gyöttrődöm. Itt vagyok a házban, a kávéházból beszéllek... Engedje meg, csak egy percre, hogy fölmenjek magához!

— De, kedves barátom, megrémít, mi történt magával...

— Mici, az Istenre kérlek, ha csakugyan olyan bátor, fölényes vagy, mint amilyennek eddig mutatkoztál, ne hagyj most el! Értsd meg, minden, minden kockán forog, muszáj beszélnem veled!

Egy pillanatnyi szünet. Tihamér valósággal reáborult a kagylóra, az ajka érintette a hideg fémtölesért, a baljával göresösen megfogta a készüléket, mintha mozdulatának lízas szenvedélyességét és kétségbeesését akarná beedelezni a hallgatóba. És ki tudja, talán csakugyan felkúszik a drótok

Dr. MIKES LAJOS

Angol nyelvtana,

az anyanyelvnek az angol nyelvvel való összehasonlítás alapulvétel mellett biztosan és öntudatosan tanítja meg mester nélkül az angol nyelvre. Ára bérmentve 70 fillér, utánvéttel 75 fillérral drágább. Beszerezhető a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 13. sz.

finom érhálózatán az idegeknek ilyen nagy vibrációja és az akarat kétségbeesett ereje. Hiszen ha az egyszerű hangnak hullámai betöltik az egész földkerekségét, lehetetlen, hogy a hangnál sokkal több mozgást és erőt jelentő vágy ne bocsátana ki olyan rezgéseket, melyek szintén kivetődnek testünkből és beröpülnek a világűrbe. Ezt érezhette meg Mici is. És megadta a választ:

— Öt perc múlva feljöhet!

A második emeleten kivilágosodott egy ajtó. A lift zúgva vitte fel Tihamért. Mici személyesen nyitott ajtót. Galambszürke pizsama volt rajta, a szeme kerekre nyitott, ijedt:

— Mi lett, barátom? Micsoda gondolat volt ez?

Tihamér szólni akart, de nem jött ki szó a torkán. Hangtalanul nyitotta ki néhányszor a száját, azután egészen kikelve magából, szinte ráomlott Mici kezére és esőkölt esztelenül.

— Édes... csakhogy látlak... csakhogy nálad lehetek! — dadogta eszelesen.

Maga is meglepődött ettől a féktelen, hisztériás idegrohamtól. Volt ebben egy kis öntudatlan színészkedés is, a művészember szomjúsága a nagy jeleket után, de a játék, úgy látszik, egészen komollyá vált és soha nem érzett szenvedély lázában remegett.

A szobában...

Először látott bútorok körvonalai, sok piros és aranyfolt, képek, esendélet, erdei fájkép, akt!... Milyen fehér és világító az akt húsa. Hatalmas kopenhágai váza, benne rózsák. Persze, neki is illent volna virágokat hozni. Ezeket vajjon kitől kaphatta? XVI. Lajos korabeli bronzsillár, gyertyalártó karok nyúlnak ki belőle, raj-

Családi és kereskedelmi levelező

Nélkülözhetetlen útmutató a családi jellegű és a mindennapi életben előforduló kereskedelmi levelezés minden terén. 80 oldal, izléses keménykötésben, ára bérmentve 1 pengő 10 fillér. — Utánvéttel 75 fillérral drágább. Megrendelhető: DÉLIBAB kiadóhivatalában Budapest, VII. Dohány uca 12 szám alatt

luk villamoskörték. Az a Takácsné, akitől Mici mindezt vásárolta, nagyon jóízű és gazdag nő lehetett valamikor. A szoba baloldalán széles perzsa-szőnyeggel leborított kerevet. Feltűnően sok rajta a puha, festett selyempárna. A szobában különös, langyos, bódító illat... Ez egy előkelő kurtizán lakása. Oh, így nem laknak masamódok. Ezért a lakásért rengeteg összeget kellett fizetni. Két kényelmes karosszék áll szemben egymással. Mici ott ül az egyikben. Tökéletes nagyvilági, előkelő asszony. Cigaretta kínál. Mosolyog Tihamér elképedt pillantásán, amely végigkúszik a szoba minden részén.

— A szüleimtől örökölt pénzen vásároltam ezt a lakást. Ráment az utolsó garasom is. De nem tudok csúnya, kopott környezetben élni. Inkább lemondtam minden másról. A lakás, ahová legsajátabb énemet viszem, ahol magamra vagyok gondolataimmal és ahol szabad lábra bocsátom érzéseimet és hangulataimat, az legyen szép, puha, színes!

Pillanatnyi szünet, aztán szemrehányó, kedves mosoly:

— Tulajdonképpen haragudnom kellene magúra. Borzasztó meggondolatlanság, amit tett. Hírbe hoz az egész ház előtt!

Tihamér türelmetlen, tiltakozó mozdulattal szakította félbe:

(Folytatjuk)

Ahány ház, annyi szokás ; — mondja a példabeszéd

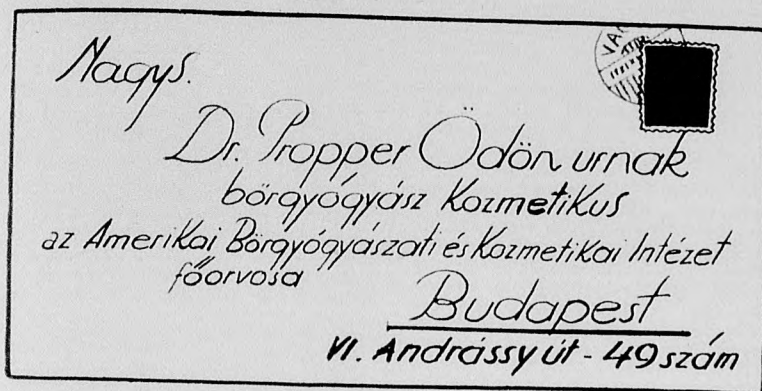
A finomlelkű ember minden körülmények között arra törekszik, hogy tapintatos viselkedésével embertársai részére kellemessé tegye a vele való érintkezést. Hogy viselkedjünk otthon, az uccán és társaságban? Miért legyünk pontosak? Mik az étkezés szabályai, mire ügyeljünk a levélírásnál, miért fontos a külső megjelenés? Mindezekre és még sok más kérdésre válaszol

MOLNÁRNÉ KRASZNAI ELZA:

MILLIK, MINEMILLIK

címmű 62 oldalas sok képpel tarkított kézikönyve. Ára bérmentes küldéssel 1 pengő 10 fillér. Utánvéttel 75 fillérral drágább. Beszerezhető DÉLIBAB kiadóhivatalában, Budapest, VII. Dohány u. 12

Az A. B. K. I. levelesládájából

Egy bankigazgató felesége írja:

Főorvos Ur! Köszönöm! Egy boldogtalan szomorú asszony — boldogságot, ökedvét köszöni Önnek. Most, hogy az Ön intézetében végzett szörteletlenítő kezelés után vagyok, hálásan akarom Önnek még egyszer megköszönni, hogy az, ami eddig álmom volt — valósággá változott. A férjem csodálkozik legjobban az eredményen s én érzem, hogy megint szerelmes belém. Udvarol nekem, viselkedése egészen más. Figyelmes és tegnap ebédre — virággal jött haza. Irjok még többet.

Sok meleg üdv.

Egy kőszínház művésznője, akit ma már a mozi is tapsol, írja:

Végre . . . Most meg kell írnom mi történt. Meghívást kaptam a filmgyárból próbafelbőltre. Megjelentem. A rendező és operatőr alaposan végigmustráltak és bevonultak az irodába. Én hallottam az ajtón keresztül, ahogy a rendező így szólt: Tökéletes formák, remek mozgás. De az arc! Bajusza van! Borzasztó kár érte. Elrohantam kétségbeesve s így kerültem Önhöz.

Most boldogan jelentem, hogy az Ön tökéletes szörteletlenítő eljárásával sikerült arcomat teljesen rendbehozni s azóta már el is játszottam a filmszerepet. Nálamnál csak a rendező volt boldogabb.

Doktor úr, ha a filmen mosolyogni lát, ez a mosoly Önnek szól.

A gépirókisasszony:

Nem sablonos köszönőlevelet írok akkor, mikor leszögezem, hogy tavasszal sírva kerestem fel az A. B. K. I.-t s öngyilkossággal fenyegetőztem, mert úgy éreztem, hogy szörös arccal én vagyok a föld legszerencsétlenebbje. S most annyi hónappal a kezelés befejezése után egy abszolút sima arc mosolyog rám a tükörből. Nincs itt öngyilkosságról többé szó. Nő lettem újból, egy boldog jókedvű nő, aki megtalálta önmagát, mert hasonmása azoknak, akiket annyira irigyelt.

Fogadják mindezekért főorvos úr leghálásabb köszönetemet.

U. i. Csak azt esodálok, hogy a Társadalombiztosító Intézet nem vezeti be ezt a kezelést.

A MI UCCANK...

Legutóbb megemlékeztünk azokról a művészekről, akik abban a pillanatban elfelejtik magyarságukat, amikor külföldön csak a legkisebb sikerük is van. Természetesen és hála Istennek ilyenek kevesen vannak.

Nem tartozik ezekhez az a művész, aki akár Bécsben, akár Amerikában vendég szerepelt, sohasem szégyellte bevallani azt, hogy magyar. A művész másokkal ellentétben, úton-útfélen hangoztatta, hogy milyen nemzetiségű, amit különben zamatos beszéde is elárul. Nemrégiben mutattak be egy operettet, amelynek főszerepét ez a szóbanforgó színész vállalta el. A premiér előtt egy-két héttel az a hír jelent meg az újságban, hogy a művész rövid időre Párizsba utazik, hogy az operetthez toalettjeit megcsináltassa. Az utazás valóban meg is történt és a művész egész sereg párizsi ruhával felszerelve érkezett vissza Budapestre, amelyeket a premiér óta minden este megcsinálhat a jó pesti közönség.

A művész tehát, aki büszke arra, hogy milyen jó magyar, idegen országban csinálta magának ruhákat — mint ahogy azt a multban is tette, — amelyet a pesti színgazgató keservesen megszerzett pénzéből fizet ki. Nem vesz tudomást arról, hogy külföldre viszi ki azt a pénzt, amikor pedig itthon a nagy munkanélküliség évében sokkal nagyobb szükség volna rá. Mindez nemcsak a mi uccánkban keltett visszatevészt, hanem azok között is, akik a nő ruhák készítéséből élnek. Egyesült erővel tiltakoztak a művész ebbeli ténykedése ellen és bojkottálni akarják a hazai ipar lenézése miatt.

Öszintén szólva megértjük ezeknek a magyar iparosoknak a fölháborodását. Annál is inkább, mert a művész párizsi toalettjei nem érdemlik meg a ki- és visszautazás fáradságát. Ennél különbeket láttunk már pesti színpadokon magyar kezek munkájától.

Nemrégiben olvastuk a művész párizsi szabónőjének reklámyilatkozatát, amelyben hálás szavakkal emlékezik meg pesti vevőjéről. Elárulja, hogy ezek a toalették mindössze „csak” két-három ezer frankba kerülnek, sőt akad olyan is közöttük, amelynek az ára potom ezernyolcszáz frank. Végül pedig azt is megtudhatjuk, hogy a ruhák két nap alatt készültek el. Mindezt csak azért említjük meg, mert a művész, amikor az iparosok bojkottjáról értesült, belevetette az operett szövegekönyvébe, hogy a ruhái Pesten készültek. Ez a kis reklámyilatkozat tehát alaposan rácafozott a művész kijelentésére, amelyet nap-nap után megismétel a színpadon.

Szeretnénk hinni, hogy a művész a jövőben nemcsak szavakkal, hanem tettekkel is kifejezésre fogja juttatni magyaros érzelmeit. Csináltassa csak szépen itthon a ruháit, mert hiszen régi közmondás, hogy nem a ruha teszi az embert, de még csak a sikert sem.

Miért írt Bónyi Adorján új jelenetet az „Elcserélt ember”-be?

— Halló, itt „Délibáb” szerkesztősége.

— Halló, itt Bónyi Adorján. Tessék.

— Aziránt érdeklődünk, hogy miért változtatta meg az „Elcserélt ember” harmadik felvonását? Mert sokszor megváltoztatnak már egész felvonásokat is, de a premiérkor és azt is csak azért, mert az első előadás a sikertelenség jegyében folyt le. Arra azonban még nem volt példa, hogy átírjanak egyes jeleneteket olyan darabban, amely zsúfolt házak előtt megy gózerővel az ötvenedik előadás felé. Árulja el tehát, hogy mi szükség volt erre?

— Amikor a darabot megírtam, úgy éreztem helyesnek, hogy a harmadik felvonásban ne derüljön ki az a család előtti, hogy a főszereplő tulajdonképpen nem a háborúból visszatért férj. Amikor azonban a kritikákat olvastam, láttam és éreztem, hogy ezzel a megoldással nincsenek kielégítve. Hozzájárult ehhez az is, hogy a külföldi ügynökségek is más megoldást szerettek volna. Ennek ellenére sem változtattam volna meg a dolgot, ha Beöthy László darabomról írott cikkében rá nem mutatott volna arra, hogy mi hiányzik a harmadik felvonásban. Ez végre is szöveget ültet a fejembe és felkerestem Beöthy Lászlót két ízben is, aki a lelkeimre beszélt és az ő biztos színházi érzékének végre is engedtem.

Szóval, Beöthy László miatt csinálta meg ezt a változtatást.

— Kizáróan az ő kedvéért. Amikor Fodor Oszkár pécsi igazgató meghallotta, hogy megváltoztatom a harmadik felvonást, elhatározta, hogy ő már ezzel az új résszel együtt mutatja be „Az elcserélt ember”-t. Közben az új jelenetet felvittem Hevesi Sándor igazgatónak pusztán csak azért, hogy a véleményét kikérjem róla. Hevesi azonnal kivette a kezemből a kéziratot, végigolvasta és elhatározta, hogy a Kamara Színházban is így fogják játszani ezentúl a darabot. A jelenetet azonnal kiszerepezték és hat nap múlva a harminckettedik előadáson volt az új harmadik felvonás premiérje. Beöthy László eljött erre az előadásra és felállva tapsolt. Azt mondotta, hogy Isten ellen való véték lett volna ezt a változtatást meg nem csinálni.

— Azóta tehát így megy a darab?

Igen. Így feltétlen sokkal nagyobb hatása van a közönségre, amit az bizonyít, hogy a harmadik felvonás után esténként hat-hét függöny van. Az egész jelenet különben két gépirásos oldalt tesz ki és három-négy percig tart. Örülök neki, hogy volt bátorságom megváltoztatni ezt a jelenetet, amelyhez Beöthy bátorítása nélkül nem mertem volna hozzányúlni.

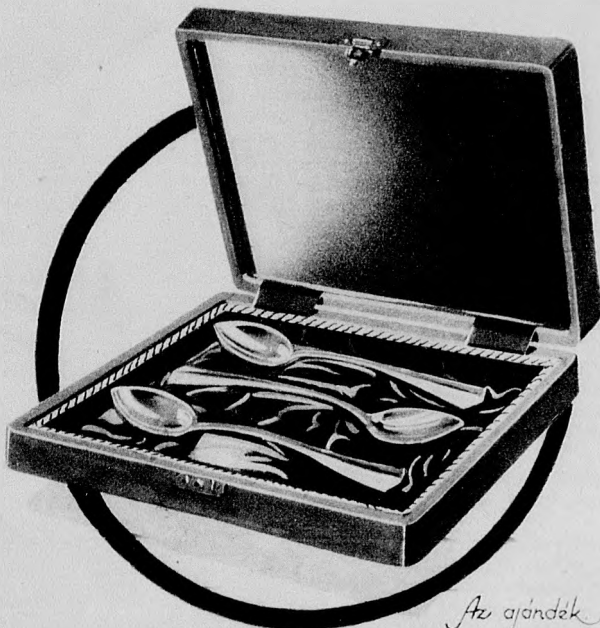
Nem indiszkréción, ha megkérdezzük mi az ön keresztneve. Névnapijára szeretnénk gratulálni és egy kedves, de egyben értékes ajándékkal meglepni. Az ajándék Mária részére az alant bemutatott tokban levő három pompás ezüstkanál, amely 60 gr. súlyú s amelyet a Magyar Királyi Fémjelző és Fémbeváltó Hivatal fémjelzett és két pompás diszkötésű regény. Károly részére pedig pompás svájci zsebóra és két diszkötésű regény. Károlynak január 28-án, Máriának pedig február 11-én lesz a névnappja. A következő feltételek mellett juthat ezekhez az ajándékokhoz.

Szíveskedjék a Délibáb jelen számát figyelmesen átolvasni és egy levelezőlapon megírni, hogy melyik cikk tetszett önnek a legjobban. A beérkező válaszokat egy négytagú zsüri fogja átnézni és elbírálni, hogy kik részesülnek az itt említett pompás ajándékokban. A levelezőlapot szíveskedjék a következőképpen megszövegezni és a Délibáb kiadóhivatalának (pontos névvel és lakcímmel ellátva Budapest, VII, Dohány uca 12) beküldeni. (Kizárólag hat sorban adhatja meg a választ és okvetlen be kell

küldeni az alant közölt szelvényt is.)

Hivatkozással a Délibáb 4. számában megjelent „Délibáb keresztgyermeké” pályázati felhívásra, a feltételek szerint néhány sorban megírom, hogy melyik cikk tetszett nekem legjobban a január 24-én megjelent 4-es számú Délibábbbban. Válaszom a következő: Nekem legjobban tetszett a Délibáb 4-es számában a .. oldalon levő cikk és pedig azért, mert ..

A levelezőlapra szíveskedjék a mellékelt szelvényt felragasztani, a pontos nevet és címet ráírni.

Az ajándék

„Délibáb keresztgyermeké” szelvény

Lucienne helyet foglalt barátnőjének, Gildának, boudoirjában. Mialatt Gilda szép kezeit manikűrözte, Lucienne elkezdte:

— Hallgass meg, kedvesem. Sürgősen szeretném elmagyarázni neked korai látogatásom okát. Arra kérek, írd egy csőpóstatapot, amelyben meghívsz ma délután 5 órakor teára...

— Nagyon szívesen, édesem — Gilda gúnyosan nevetett, a barátnője észrevette.

— Azt hiszed, hogy alibi miatt kérek erre?

— Természetesen.
— Azt hiszed, hogy meg akarom csalni az uramat és ezzel a levéllel akarom tisztaságomat bizonyítani?

— Persze.

— Hát vedd édes tudomásul, hogy zsákuccába kerültem. Még nem csalom meg a férjemet, de megcsalhatom a közeli napokban és ezért kefél megkezdni az előmunkálatokat.

— Miféle előmunkálatokat, nem értem!

— Pedig elég egyszerű. Marcel féltékeny természetű ember. Ha csőpóstatalevelet mutatok neki, akkor felébred

benne a féltékenység ördöge. Ma délután 5 órakor első dolga az lesz, hogy idejöt és utánanéző, ellenőriz, hogy nálad vagyok-e? Természetesen ez pozícióim meg erősítésénél nagy szerepet játszik, mert ér szigorú arccal fogom mondani: „Barátom Nem szégyenli magát, leskelődik és azor törli a fejét vajjon betartom-e a nap

... A feleség után a férj ...

CLERMONT et FOUET. PARIS GENÈVE

M. E. Metral a párizsi tomatológia híres tanára egy oly fogkrémet talált fel, amely a legsárgább fogakat is néhány napi használat után hőfahérré varázsolja, a szájnak nagyszerű ízt ad és erősíti a fogak zománcát. Ezen nagyszerű szeri

Serodent

név alatt a világhírű **Clermont & Fouet** párizsi gyár magyarországi lióktelepe, Budapest, IV, Piarista ucca 6. Telefon: 883-92, hozza Magyarországon forgalomba. Minden szaküzletben kapható. Mintacsomagot 20 filléres bélyeg ellenében bérmentve küld a gyár lióktelepe.

programomat! Hát ez a jutalma az én hűségemnek?" Satöbbi, satöbbi...

— Nagyszerű! Remek kelepce, edesem!

— Akkor kérlek, siess, írd meg a lapot, ha hazamegyek, magam adom fel.

Lucienne már félórával ezelőtt ment el Gildától, aki a haját ondolálta a tükör előtt és Lucienne esztére gondolt, amikor a szobaleány behozott egy névjegyet, Gilda ezt olvasta:

MARCELL RAMPIGNON

155, Rue Marbeau

A feleség után a férj — gondolta Gilda, — ez pikáns lehet. Talán nyomon követhető?

Marcel belépett a szobába. Egy méter nyolevan. Kis szőke hajuskával.

Kedves barátnóm — kért bocsánatot — zavarban vagyok, hogy már délután 11 órákor alkalmatlankodom. De higgye el, nem engedhettem volna meg magamnak, hanem rendkívül fontos...

Csak mondja el, csupa fül vagyok...

— Ismeri Luciennet?! Egyszer azt akarja, hogy higgyem el, csak engem sze-

ret. Máskor pedig az örülésig féltékeny és nem lehet vele bírni. Most már az irodámban is érdeklődik, hol vagyok és mit csinállok. Pedig volna mit nyomozni... Ennyire ugyanis... — kérem a legnagyobb diszkréciót. — flörtölni kezdtem most egy csinos gépirókisasszonnyal, az nemrég lépett be hozzám... Diszkréció...

— Hát persze, Marcel.

— Micheline, így hívják, végre beleegyezett, hogy ma este kettesben vacsorázzik velem. Nem szabad sokáig kimaradnia, a vacsora időben viszont nekem is otthon kell lennem. Nem hagyhatom egyedül vacsorázni Luciennet. Ekkor támadt az a fényes gondolatom, az a remek, nagyszerű gondolatom, hogy ma este maga kedves Gilda, maga fogja meghívni Luciennet vacsorára, amelyen csak hölgyek vesznek részt. Ragaszkodjék ahhoz, hogy eljőjön, ezáltal én egy megérdemelt jó estéhez juthatok. Tetszik érteni?

— Oh, igen!

— Lucienne megkapja a maga levelét. Megmutatja nekem. Először dühös arcvágok, aztán nagy kegyesen mégis beleegyezem. „Nem bánom — fogom mondani, — kivételesen, tudom, hogy megsér-

délutáni
y idejör
lad va
m meg
mert ér
Barátom
és azor
a nap

tődne, ha lemondanál. Én majd eszem valamit a vendéglőben." Nos, már tudja, miért jó az én kiagyalt tervem?

— Valóban kitűnő.

— Tartsa csak itt Luciennet, ameddig csak lehet, én azalatt a kicsikét fogom boldogítani.

— De kedves barátom, amit maga kíván, az több az egyszerű szívességnél... Én nem tudom...

— No, Gilda, ne legyen ilyen szigorú egy ilyen régi barátjával szemben... Segítsen... Egyébként már el is mondtam az egészet Micheline-nek, aki önt hűbájosnak tartja, amiért így közreműködik... No... gyorsan a tintát... Tessék, írja meg, gyorsan a csöpóstalapot. Gyorsan...

Marcel Rampignon elment, Gilda ismét ott ült a toaletasztalkánál és a szerelemre gondolt, az emberekre, a furcsaságokra, amikor a szobaleány újra bekopogtatott és jelentette:

— Micheline Delagasse kisasszony van itt, a nagyságos asszonyt keresi.

Gilda keserű nevetéssel mondta:

— Bocsássa be.

Micheline kisasszony belépett. Csinos párizsi fruska. Ezzel kezdte:

— Nagyságos asszony, bizonyára megérti a helyzetet, monsieur Rampignon azt mondta, bízhatom önben. Elmondta azt is, hogy önnek köszönhetjük a mai esténket. De van még egy akadály és én azt hittem, igénybevehetem a nagyságos asszony segítségét... esetleg...

— Miben segíthetek?

— A mamám gyanújának elterelésében. Nagyon szigorú mamám van, asszonyom. Minden este pontosan meg kell jelennem a vacsoránál. Ha nem vagyok otthon, kitör a vihar. Arra kérem nagyságos asszonyt, írjon a címemre egy csöpóstalapot, amelyben ma este meghív vacsorára. Ebben az esetben a mama nem fog nyugtalankodni és az estém szabad lesz. Ugye nem haragszik, nagyságos asszony? Ugye megértett érteni?

— Igen, megértettem.

— Ugy szégyenlem, hogy ilyen semiségekért zavarom.

— Nem tesz semmit, kisasszony. Diplomácia nélkül sem mire sem lehet vinni az életben. Nyugodtan menjen vissza az irodába...

— Oh, köszönöm előre is...

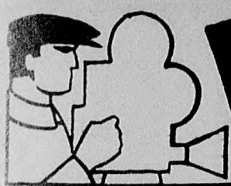
Micheline Delagasse távozott. Gilda asszony pedig becsöngette a szobaleányát:

— Rósa, azonnal csomagoljon. Elutazom a lunch után és hetek múlva jövök vissza. Tisztelevégőt rendelt az orvos!

Fordította:
Kristóf Károly.

... A toaletasztalka előtt a szerelemre gondolt...

FILM

Bernice Claire reggeli toletteje (Fotó First National)

ony van

Csinos

ra meg-
gnon azt
ndta azt
ai estén.
én azt
gos asz-

elésében.
szonyom.
jelennem
thon, ki-
gos asz-
csópósta-
vacso-
nem fog
odni és
bad lesz.
harag-
agos asz-
gye meg
eni ?

megér-

szégyen-
yem sem-
zavarom.
esz sem-
ony. Dip-
kül sem-
het vinni
Nyugod-
n vissza

köszönöm

Dela-
ott. Gilda
edig be-
a szába-

azonnal
n. Eluta-
ch után
mulva jó-
Tisztá
ndelt az

ta :
Károly.

Tarka filmhíradó

Mit csinál Virginia Valli ?

Virginia Valli, aki a némafilm korában annyi nagyszerű filmszerepet játszott, az utóbbi időben nem szerepelt a mozivászonon. A népszerű filmszínésznőt a beszélőfilm szorította háttérbe és — mint annyi sok más filmszínésznőt, — ő is színpadra ment, hogy a beszédben gyakorlatra tegyen szert és hogy aztán újból visszatérjen a filmhez. Egyelőre New-Yorkban van, de még nem kapott színpadi szerepet. Azt beszélik, hogy abban a pillanatban, amint visszatér Hollywoodba, házasságot fog kötni Charles Farrellel, a híres filmszínésszel.

Úgyancsak visszavonult a filmezéstől Colleen Moore. Jelenleg tanul, mert a színháznál szeretne elhelyezkedni. Színpadi sikerétől reméli azt, hogy régi pozícióját a filmnél vissza tudja szerezni.

Egy érdekes válóper

Esztendőök óta nagyon sokat beszélnek Amerikában Alma Rubens filmszínésznőről, aki valamikor egyike volt a legnépszerűbb filmszínésznőknek. Egyik napról a másikra a leghíresebb sztárok sorába emelkedett, de csillaga, amilyen gyorsan feltűnt, olyan gyorsan le is tűnt, mert egy napon kiderült, hogy szenvedélyes morfinista. Ezzel kapcsolatban nem egyszer hangos botrányokat rendezett a filmstúdióban és végül nem tudtak vele együtt dolgozni. Sehol sem kapott szerepet és nemsokára egy ideggyógyintézetbe szállították. Később hazamehetett, de a morfiúmról ezután sem tudott leszokni. Ebben az időben mindenki a filmszínésznő férjét, Riccardo Cortezt csodálta, aki mindig kitartott felesége mellett és mindent elkövetett, hogy a szerencsétlen fiatalasszony kigyógyuljon súlyos betegségéből. Ugy látszik azonban, hogy minden türelemnek van határa, mert Riccardo Cortez néhány héttel ezelőtt válókeresetet adott be felesége ellen és a házasság felbontását azon a címen kéri, hogy Alma Rubens a kábítószerek rabja.

Új bankbotrány Hollywoodban

Az Egyesült-Államokban egy sereg bank zárt be. Legutóbb hírt adtunk arról, hogy a

Virginia Valli

Alma Rubens

John Barrymore

Hans Pepler

Bank of Hollywood szüntette be a fizetéseket és emiatt nagy botrány tört ki a filmvárosban, mert a bank ügyfelei között nagyon sok híres filmesillag volt. Most egy új losangelesi bank összeomlásáról kaptunk hírt. A Guaranty Building and Loan Association lehúzta redőnyeit. A passzív — mint utólag kiderült, — nem kevesebb, mint nyolcmillió dollár. Több száz filmszínész minden pénzét elvesztette...

Egy neves filmszínész halála

Hans Pepler német filmszínész, 44 éves korában, Berlinben meghalt. Pepler nemrégiben a „Dreyfus” című filmben játszott jelentős szerepet. Emil Zola alakját vitte a filmfelvevőgép elé.

A spanyol tánc története

A spanyol tánc történetét filmesítik meg az egyik amerikai filmstúdióban Anton Rubenstein tervei alapján. A főszerepet Conchita Montenegrora, a 17 éves gyönyörű spanyol táncosnőre bízták. Ezekből a tánc-kompozíciókból egész sorozatot fognak készíteni és pedig az úgynevezett „color-ton” színes eljárással.

Egy kaesa

Több amerikai lap azt a hírt röpítette világgá, hogy Gloria Swanson, a világhírű filmszínésznő, néhány héttel ezelőtt váratlanul meghalt és a filmgyár, amelynél a filmszínésznő szerződésben volt, a halálhírt titkolja. Gloria utolsó filmjét pedig egy double-vel fejezte be. Néhány óra múlva kiderült, hogy a hír semmi egyéb, mint egy jól megtermett amerikai kaesa. Gloria Swanson kitűnő egészségnak örvend és egyelőre nem akar meghalni, legalább addig nem, amíg férjétől el nem választják.

John Barrymore : Svengali

John Barrymore, aki hosszú esztendőökön keresztül a film ellenállhatatlan Don Juanja volt, az utóbbi időkben sokat veszített népszerűségéből és ezt azzal indokolják, hogy kiöregedett. Nemrégiben vígjátékokban próbált szerencsét és amikor ez sem járt kellő sikerrel, elhatározta, hogy jellem-szerepeket fog alakítani. Legközelebbi szerepe Svengali lesz a „Trylbi” című filmben. Most nagyon kíváncsiak arra, hogy sikere lesz-e ennek a csöppet sem rokonszenves figurának a szerepében.

A kerek asztal sztárja

New-York, 1931 január.

New-York egyik legnépszerűbb kávéházában egy kerek asztal áll. A hollywoodi filmszillagok asztala. Ennél az asztalnál szoktak találkozni azok a filmszillagok, akiket valamilyen ügyes-bajos dologuk New-Yorkba szült. Ide jönnek, hogy hírt kapjanak Hollywoodból, mert a kerek asztalnál az újonnan jött mindig pontosan beszámol a legújabb hollywoodi eseményekről. Az asztal dédelgetett kedvence, sztárja Harold... Mindenki tudja, hogy melyik Haroldról van szó. A mosolygó képű, pápaszemes fiatalemberről, aki az éleiben nem hord pápaszemet és csak a filmen mosolyog. Mr. Harold Lloydról, akit azonban az egész Egyesült-Államokban egyszerűen csak a keresztnevéen szólítanak.

Amikor legutóbb Harold New-Yorkba érkezett, véletlenül én is a kerek asztalnál ültem és természetesen kíváncsi szemekkel vizsgálgattam a világ egyik leghíresebb és legjobban fizetett filmkomikusát.

— Halló, Harold? — kiáltották feléje, amikor az ajtóban megjelent. — Mi újság otthon? ... Mi történt Clara Bow és titkár-nője között? ... Mit csinál Greta Garbo? ... Igaz, hogy visszavonul a filmmezőből? ...

— Honnan tudjam? — felelt vissza kérdéssel a filmszínész. — Ezt itt New-Yorkban jobban kell tudnotok... Hiszen tudjátok, hogy mi odahaza is csak a newyorki lapokból szoktunk értesülni a legfrissebb hollywoodi pletykákról...

Elhatároztam, hogy meginterviewolom és ezért melléje telepedve, a következőket kérdeztem tőle:

— Kedves Harold mester, engedjen meg egy kérdést! ... Milyen szerepet szeretne játszani? ...

— Interjú? — kérdezi halvány mosollyal. — Igen.

— Akkor megadom egy újságírónak a címét. Forduljon hozzá, ő minden felvilágosítást meg fog adni. Tudniillik minden nyilatkozatot ő csinál meg helyettem... Én nem szeretnék ellenkezni vele...

Először azt hittem, tréfál, de amikor láttam, hogy komolyan elővesz a zsebéből egy névjegyet, beültem, hogy a filmszínész nagyon praktikusán előadta meg a sajtókérdést. Eppen akkor, amikor elhatároztam, hogy felkeresem azt az újságírókat és megnézem közelebbről magamnak, Harold így kiáltott fel:

— Magának szerencséje van! Eppen itt jön Billy!

Egy kövér fiatalember telepedett az asztalhoz. Megtudtam, hogy ez az úr Harold Lloyd házi újságírója.

— Úgy kérdezzen lölem, mintha én lennék Harold Lloyd — mondja a kövér ember, amikor megtudja, hogy mit akarok.

— Hát kedves Billy-Harold, legyen szíves megmondani, hogy mit csinál szabad óráiban.

— Jótékonyságot. Szeretek jól lenni. Gyámságban csak családost statisztáknak alkalmazom, hogy több embernek tudjak kenyeret

adni... Egyéb-ként mint magán-ember ritkán szerepelek a nyilbánosság előtt. Feleségem és két kisgyermekem társaságában békességben élek hollywoodi házámban. A filmen kívül csak a kutyák érdekelnek. De ezt, azt hiszem már tudja is, hiszen már annyiszor megírták...

— Jól van, lehat olyat mondjon, amit még nem írtak meg...

Billy megvakarja a fejét és tanácstalanul körülnéz. Majd hangját suttogóra fogja és ezeket mondja:

— Higgye el nekem, nincs valami könnyű dolgom, ha Harold nevében nyilatkozatokat teszek, mert sohasem tudom, hogy mi lesz nekem és mi nem... Igaz, hogy sohasem cáfolja meg a nyilatkozatokat, de gyakran szemrehányást tesz... Nézze, címesetek vala-mit, de arra kérem, ezt ne írja meg... Tudja, ugyebár, hogy Harold a leggazdagabb filmszínészek közé tartozik. Tizenkét autója van és talán egész Hollywoodban nincs még egy filmszínész, akinek több inasa és cseléde lenne, mint neki. Annyi jövedelme van, hogy maga sem tudja, mennyi... Nagy jövedelmét nem is tudja elkölteni és hatalmas vagyonát már éveket ezelőtt gyermekeire iratta. Mindenkin segít, aki segítségét kéri és nem sajnálja a pénzt azoktól, akik rászorúlnak a támogatásra. Abból az összegből, amit ő évente jótékonyságra költ, más ember úri módon megélhetne. És nézze, ennek a gazdag embernek nagy baja van... Alig eszik... Sülyös gyomorbaja van... Egész nap a filmgyárban dolgozik és csak este megy haza... A kávéházban nem tudják elkészíteni a délutáni ebédjét és ezért minden délután napról-napra csak tejet ebédel... Igazán nem lehet kellemesnek mondani az ilyen ételt... Gazdagnak lenni és akkor, amikor még a legkisebb filmstatiszta is jóízűen joggazdja el a hatalmas hűségeket, ő egy árva számszátlan keresztül telet szüresöl... Hát mi haszna van neki a gazdagságból? ... Gyakran nagy fájdalomkról panaszkodik és néha akkor is rosszul lesz, ha éppen a felvevőgép előtt mosolyognia kell. Az orvosok azt mondják, hogy meg kellene operálni őt, de Harold nem akarja átélteni magát ennek a műtétnek. Fél tőle! ... Félvekenként eljön New-Yorkba és a leghíresebb gyomorspecialistákkal tárgyal. Ez rengeteg pénzbe kerül, de mégsem tudják meggyógyítani... Hát élet ez? ...

A kövér Billy szomorúan csóválja a fejét és mingyárt választ is a kérdésre:

— Nem élet! ... Én mondom! ...

És szánakozva néz Harold Lloydra, a newyorki kerek asztal...

És találkoztunk...

Átkarolt...

Megöleltük egymást... (Fotó Nero)

Elisabeth Bergner

Néhány nappal ezelőtt elhunyt Claude Anet, a népszerű francia író, aki főleg orosz tárgyú riportregényeivel aratott nagy sikert. Egyik legnagyobb regényéből filmscenáriumot írtak és ennek alapján Londonban filmet készítettek. A film főszerepét Elisabeth Bergner, a világhírű német filmszínésznő alakította, a rendezés munkáját pedig Paul Czinner végezte. A film egy fiatal orosz diákleány és egy idősebb férfi szenvedélyes szerelmi történetét tárgyalja. A történet nem egyéb, mint csók és csók, különböző változatban. Ezzel a filmmel kapcsolatban Elisabeth Bergner a következő sorokat írta a „Délihá” számára:

Csókolni?... Ki mondhatja el magáról, hogy tud csókolni?!... Milyen semmisség és milyen nagy dolog!... Új filmben, amely hosszú ideig készült, nagy szerepet játszik a csók és ezért senki sem csodálkozott azon, hogy amikor a filmet megkezdtük, a legnagyobb súlyt a csókokra fektettük. A filmcsók azonban egészen más valami, mint ami az életben. Ha valamelyik filmszínész vagy filmszínésznő a filmen úgy csókolna, ahogyan az életben csókol, akkor egészen biztos, hogy nem sokáig lenne népszerű színész. A felvétel előtt a csókot meg kell játszani. A filmcsók nem lehet hosszú és nem lehet rövid. Azt hiszem, hogy a leghosszabb filmes csók, amit eddig a felvétel előtt produkáltak, nyolc másodpercig tartott, éppen ezért nagyon nehéz dolgunk volt akkor, amikor a csókot különféle változatában kellett bemutatnunk. Partnerem Rudolf Forster volt, aki kétségbeesetten tört az azon a fejt, hogy a csókkérdést hogyan oldjuk meg. Már a próbák alatt is sok akadály gődült utunkba.

Amikor az első próbán Forster átölelt és én átfogtam a nyakát, a kedves filmszínész hirtelen felszisszent:

— Na, most jól nézünk ki!... Ne mozduljon!... Rosszát sejték!... Csöpp!...

Nem tudtam, hogy mi történt, tehát dermedten álltam és vártam, hogy mi fog történni. Rudolf Forster egy pillanatra állt, majd óvatosságot ölt magától és végignézett a ruháján.

Kabátján egy nagy fekete folt volt, amely méltóságát teljesen csöpögött.

— Vége van a tőlőtőlannak és az öltönyömnek.

a csókról

ezelőtt el-
et, a nép-
aki főleg
regényeivel
Egyik leg-
51 filmszce-
ennek alap-
met készi-
szerepét Eli-
a világhírű
alakította,
aját pedig
zte. A film
iákleány és
zenvedélyes
tárgyalja.
gyéb, mint
nböző vál-
lmmel kap-
h Bergner
kat írta a

et magáról,
n semmiség
filmekben,
szerepet ját-
csodálkozott
gkedtük, a
ük. A film-
i, mint ami
zínész vagy
na, ahogyan
biztos, hogy
ész. A fel-
ant. A film-
lehet rövid,
mesék, amit
áltak, nyolc
agyon nehéz
ól különféle
Partnerem
esetlen törté-
ggyan oldjuk
kadály gör-

átöltött és én
aszínész hír-

... Ne mo-
Csópp! ...
tenát der-
mi jog tör-
anaty állt,
végignérti

volt, amél

az őt nyóm-

nek! — kiáltott fel a partnerem és kétségbe-
esetten nézte a ruháján mindjobban nagyob-
bódó tintafoltot.

Mingyárt sejtettem, hogy ennek a nagy
ületesnek nem lesz jó vége! — mondta kétségbe-
esetten. — Nem is értem, hogy miért szorított
meg olyan nagyon...

— Én megszorítottam? — kérdeztem méltan-
talanokodva. — Talán maga fogott meg
brutálisan...

— Én brutális voltam!... Nahát, ezt
sem mondták még nekem... Ha nem szorított
volna meg, akkor nem roppant volna össze a
zsebemben a töltőtollam...

— Egy filmszínész né hordjon magánál
töltőtollat? Mi maga, ujságtíró vagy bank-
igazgató? Vagy talán azt akarja mondani,
hogy az autogramok miatt hordja magánál!...

— Ne veszekedjenek annyit! — szólt közbe
Paul Czinner. — A baj megesett, nem lehet
rajta segíteni... Rudi öltözködjön át, maga
meg várjon öt percig, amíg elkészül, vagy...

A rendező végignézett rajtam és így foly-
lattatott:

— Jobban tenné, ha maga is átöltözködne!...

— Miért? — kérdeztem csodálkozva.

— Mert maga is tintás lett!

Most aztán komolyan összesziddtam Rudolf
Forstert és megátkoztam minden töltőtollat.
Végül aztán mégis megnyugodtunk és így
folytathattuk a próbákat. Már minden jól
ment, amikor úgy éreztem, hogy partnerem
kabátgombja nagyon nyomja a vállamat.
Azt mondtam neki, hogy vágja le a gombot,
amire ő nem volt kapható. Persze, ezen is
összeestünk.

A felvételek alatt is sok baj volt, mert csak
később tudtuk meg, hogy hangosfilm felvétele
közben nem szabad hangosan csókolózni.
Egy egészen apró, kis cuppanás a filmjelenet
levettítésénél úgy hangzott, mint egy puskalövés...

Istenem, az életben melyik nő törődik azszal,
ha a férfinak eltörik a zsebében a töltőtoll
vagy ki gondol arra, hogy vállát egy gomb
nyomja... Vagy láttak már szerelmes csó-
kolozó emberpárt, akik törődtek azszal, hogy
csókjuk hangos-e vagy néma?...

Mennyivel nehezebb dolguk van a színészek-
nek, akik csókolóznak anélkül, hogy szerel-
nének, akiknek minden játék és akiknek mind-
ent mégis jobban meg kell játszaniuk, aho-
ggyan az élet produkálja a dolgokat. Sokan a
színészekről és a színésznőkről kérdezik azt,
hogyan kell csókolózni... Istenem, nekem
az a véleményem, hogy a csókol és a csókoló-
zást nem lehet megtanulni és nem lehet meg-
tanítani... A csók szívből jön, a szerelem a
csókban nyilvánul meg és a csókra a szerelem
tanít meg bennünket.

Megcsókoltam!...

Megcsókolott...

A tükrör mindent elárult (Fotó Nero)

Indiszkkrét statisztika

Az amerikai filmbabelben, Hollywoodban mindenről statisztikát készítenek. Ezek a statisztikai adatok nem száraz számok, hanem legtöbbször egészen érdekes információk. Íme néhány indiszkkrét adat:

A filmnél több apa szerepel a fiával. Ezek között a leghíresebbek a *Fairbanksek*. Douglas Fairbanks senior már hosszú évek óta a filmvilág kedvence, fia, Douglas Fairbanks junior pedig három esztendő óta népszerű.

Ugyanígy szerepelt a filmnél Francis X. Bushman és fia, Francis X. Bushman junior. Az idősebbik Bushman éveken ezelőtt visszavonult a filmezéstől és azóta csak a fiú szerepel.

J. C. Nugent régi színész és filmszínész. Ugyancsak filmszínész fia, Elliott Nugent, sőt a leánya is filmszínésznő. Az utóbbi időben az öreg Nugent csak szcenáriumírással foglalkozik és gyermekeit menedzseli.

Nagyon sok nővér és fivér szerepel együtt a filmnél. Ezek közül a leghíresebbek a *Talmadge-nővérek*. Norma, Constance Talmadge még ma is játszanak, Nathalie Talmadge pedig már esztendő óta nem vállal filmszerepet, mert Buster Keaton felesége.

A fivérek között a leghíresebbek Charlie Chaplin és Sydney Chaplin. Mind a ketten a varieténél voltak és majdnem egyszerre lettek filmszínészek.

A *Barrymore-családot* három testvér képviseli. A leghíresebb John, aki nemcsak filmszínész, hanem az amerikai színpadok leghíresebb drámai színésze is. Ugyancsak híres filmszínész és rendező hátyja, Lyonel, nővére, Ethel Barrymore azonban — aki szintén a filmnél szerepel, — már nem olyan hírneves.

A *Costello-dinasztiát* jelenleg két nővér, Helene és Dolores képviseli. Apjuk, Maurice Costello valamikor az amerikai színpadok királya volt és a filmnél is sokat szerepelt,

Douglas Fairbanks jr.

az utóbbi időben azonban minden nyilvános szerepléstől teljesen visszavonult.

Vannak családok, amelyek három leánnyal képviseltetik magukat a filmnél. Ilyen a Loretta Young, Polly Ann Young és Sally Blane-trió. Ugyancsak testvérek Matt, Tom és Owen Moore. Testvérek: Marceline és Alice Day, továbbá Constance, Joan és Barbara Bennett, Wallace és Noah Beery pedig szintén híres testvérpár.

A legelőkelőbb házasságot Mae Murray és Pola Negri kötötték. Mind a kettőnek hercegi férje van. Pola most válik a hercegtől. Gloria Swannonnak egy francia márkai a férje, akitől szintén most válik. Gloria majdnem rekordot teremtett a válások terén, mert a márkai harmadik férje. Vannak azonban kevésbé híres filmszínésznők, akik negyedik férjüktől is elvtak már.

A filmnél többek között a következő házaspárok szerepelnek: Douglas Fairbanks és Mary Pickford, Joan Crawford és a fiatal Doug, Sue Carroll és Nick Stuart, Bányk Vilma és Rod la Rocque, John Barrymore és Dolores Costello, Edmund Lowe és Lilyan Tashman, John Gilbert és Ina Claire, Adolphe Menjou és Katherine Carver. Az esküvő után nagyon sok filmszínész felesége visszavonult. Ezek között a leghíresebb Mildred Davis, Harold Lloyd felesége.

A leghíresebb film-gonosztevők: Fred Kohler, George Bancroft és Noah Beery.

A filmszínésznők háromnegyedrészenek barna a haja, tíz százalékáé vörös, a többi pedig szőke és fekete. A legsebbe barnahajú filmszínésznő Billie Dove.

Billie Dove

Richard Barthelmess

Richard Barthelmess első nagy sikerét nyolc évvel ez előtt egy kínai férfi alakításával aratta és most nagy beszélőfilmjében megint kínai maszkban jelenik meg.

A színpadi színésznők közül a legnagyobb filmkarriért Marilyn Miller csinálta. Első nagy beszélőfilmjének bemutatása után, két hét alatt a világ egyik legnépszerűbb filmszínésznője lett. A férfiszínészek közül Edward G. Robinsonnak sikerült a legjobban a film-kirándulása. Egy hónap alatt lett népszerű.

Sok filmszínésznő már gyermekkorában is játszott a színpadon. Ezek közül Bernice Claire már hatéves korában szerepelt a nyilvánosság előtt.

Bernice Claire

A nőtlen filmszínészek közül a leghíresebbek Ramon Novarro és Charles Rogers. Mind a ketten megrögzött agglégényjelöltek. Hosszú évek óta szerepelnek a filmnél, gyakran megírták róluk, hogy vőlegények, de végül mindig kiderült, hogy szócincs házasságról. Különösen érdekes Ramon Novarro esete, aki már 31 éves és még csak nem is gondol arra, hogy asszonyt vigyen a házhoz.

A hajadon filmszínésznők közül tagadhatatlanul Greta Garbo a legérdekesebb. A híres csillag egy időben — állítólag — Mauritze Stiller rendező menyasszonya volt, de miután Stiller meghalt, az esküvő napja nem jött el. John Gilberttel is kapcsolatba hozták, de, mint utólag kiderült, házasságról nem volt közöttük szó.

Nagyon sok filmszínésznő tancosnő volt, mielőtt a filmhez került volna. Greta Garbo és Gloria Swanson elárúsítónő volt egy árúházban. Dorothy Mackaill trafikosnő. Joan Crawford pedig egy időben mosogató, Clara Bow egy kozmetikai intézet alkalmazottja, Eleanor Boardman pedig modell volt.

Marilyn Miller

Dorothy Mackaill

Edward G. Robinson

Fred Kohler

azonban szereplés-
vonult.
amelyek
képviselte-
nél. Ilyen
Polly Ann
Blane-trió.
rek Matt
oore. Test-
és Alice
Constance.
Bennett.
Beery pe-
testvérpár.

házasságot
Pola Negri
kettőnek
Pola most
l. Gloria
ncia márk
ntén most
nem rekor-
ások terén,
nnak azon-
akik ne-

következő
Fairbanks
és a fiatal
rt, Bánky
eque, John
és Costello.
és Lilyan
bert és Ina
Menjou és
Az esküvő
filmszínész
lt. Ezek
b Mildred
d felesége.

im-gonosz-
er, George
Beery.

x három-
na a hája.
s, a többi
e. A leg-
színész nő

Pardon, egy pillanatra...

Calver City, 1941. január.

— Pardon, egy pillanatra! ... Beszélhetek mr. Montgomeryvel?

A golfnadrágos fiatalember dühösen megáll és nem érti, hogy mit kérdeznek.

— Ki az? — kérdezi aztán lünyödvé.

— Filmszínész.

— Ja! ... Itt bátra a negyedik ajtó az ő öltözőjébe nyílik.

Az ajtón kopogok. Egy pillanatra mulva kinyílik az ajtó és egy fiatalember feje jelenik meg. Arca tele szappanhabbal és kezében önbortó. Szeme barátságosan csillog felém.

Parancsol? — kérdezi kíváncsian.

Megismerem benne Robert Montgomeryt, a népszerű fiatal filmszínészt.

Csak egy pillanatra zavarom mondom. — Negyedórája keresem és senki sem tudott felvilágosítást adni arról, hogy hol találok. Sőt, itt az előbb valaki azt sem tudta, hogy kicsoda ...

A filmszínész nevet:

— Ez bizony megtörténik, mert amíg odakint a nagyvilágban, százezen és százezen rajongnak a filmszínészekért, idebent a filmgyárban senki sem törődik velük. Ismerem egy filmgyári orvost, akivel két éven keresztül mindennap találkoztam, sőt gyakran együtt ebédeltem vele és aztán egy napon így szólt hozzám:

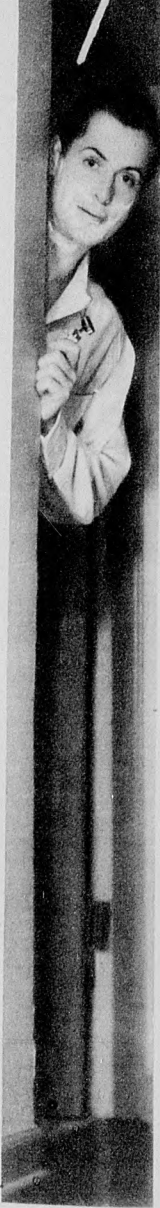
— Mondja, nem rokona magának az a Robert Montgomery filmszínész? — És nagyon csodálkozott, amikor megtudta, hogy én vagyok az.

Néhány perc múlva elhatároztam, hogy egy mindenkinél híresebb filmszínészt keresek fel és meggyőződésem arról, hogy a filmgyárban csakugyan olyan rosszul ismerik-e a filmszínészeket, mint ahogyan azt beszéltek.

Egy idősebb, méltóságteljes külsejű úr lépkedett négy az udvaron. Hozzálépek, megemelem kalapomat és megkérdezem:

Pardon, egy pillanatra! Nem

Robert Montgomery borotválkozás közben (Fotó M—G—M)

lenne kedves megmondani, hogy merre találok meg Ramon Novarrót?

— Sajnos uram, nem tudom ... — feleli zavartan, aztán körülnéz. — Ebben a filmgyárban dolgozik, azt tudom, de még egyetlen egyszer sem láttam ... Csak filmen ...

— Ön talán idegen?

— Nem, kérem, én az egyik rakár főfelügyelője vagyok ... De a legjobban tenné, ha felkeresné az irodát és ott kérne felvilágosítást ...

Megköszönöm a tanácsot és továbbmegyek a hatalmas udvaron. Zöld gyeppágyak között visz el az utam. Az udvarnak ezen a részén apró bungalók állnak. Emlékszem, ezekre azt mondta valaki, hogy öltözők.

A legközelebbi kis házikó verandáján egy fehértrikós fiatalember borotválkozik, éppúgy mint Montgomery. Beszappanozza arcát és közben mindig szippant egyet a cigarettájából. A cigarettát mindig szappanos lesz, ő dühösen letörli és újra szájába veszi.

Esztapesszi, hogy nevetek rajta, mire ő is elmosolyodik. Most megismerem. Éppen ő az, akil keresek: Ramon Novarro.

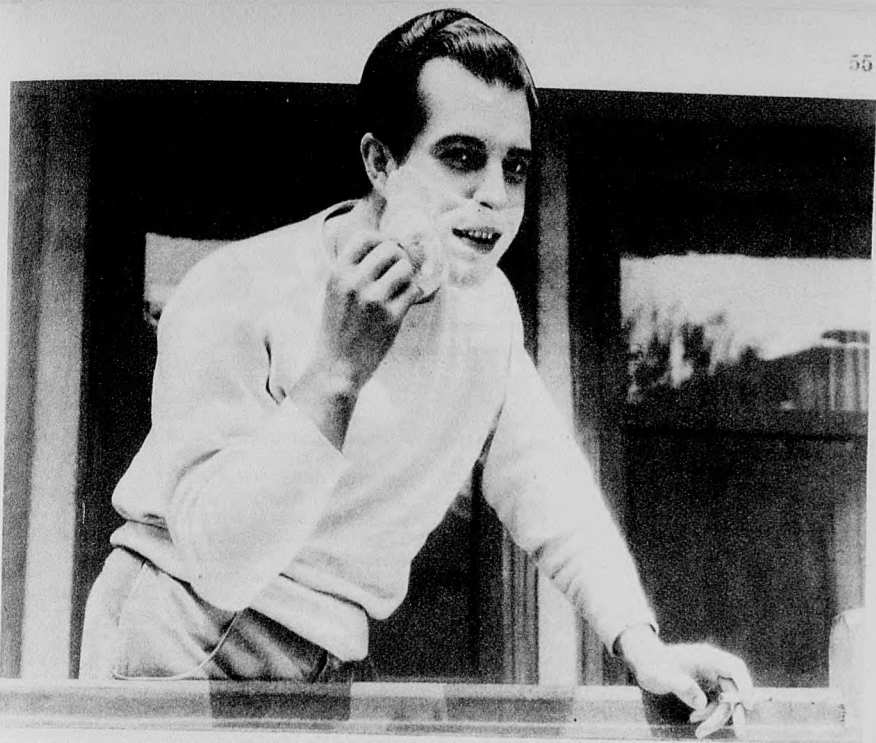
— Keres valakit? — kérdezi barátságosan.

— Igen, éppen önt! ... Ha véletlenül nem veszem észre, talán sohasem találok meg.

— Jelenleg a hatodik számú szimpadon dolgozom — feleli. — de erről csak azok tudnak, akikkel együtt dolgozom és legfeljebb abban az irodában mondhatnák meg, ahol ezeket a dolgokat nyilvántartják ... Most némi szünet van és ezt az időt, mint látja, arra használom fel, hogy megborotválkozzam, mert reggel nem volt időm ...

— Ez az öltözőm, de csak egy hónap óta és lehetséges, hogy néhány héten belül új öltöző után nézek, mert ez nagyon messze esik a stúdióktól és sajnálom az idővesztést ... Még csak az kellene, hogy mindenki tudja, hol vagyok! ...

Az egyik hatalmas épületet keskeny folyosó osztja ketté. Jobbra-balra kopott deszkajáték nyílnak. Minden ajtón néhány tucat cédula. Az egyiket, egy dobozról leszakított barna kartonon ezt olvasom: „Menjou”.

Ramon Novarro beszappanozza arcát

Gondolom, hogy hátha Adolphe Menjou öltözőjéhez tévedtem. Bekopogok. Belülről morgás hallatszik:

— Be!

Betököm az ajtót és a homályos öltöző közepén megpillantom Adolphe Menjout. Kis kézilükkörben nézi magát, miközben tiltkárja a filmszínész nyakkendőjét igazítja.

Menjou, anélkül hogy hátra fordulna, megkérdezi:

— Ki az?

— Pardon, csak egy pillanatra! — mondom.

— Éppen erre jártam, gondoltam, benézek!

— Foglaljon helyet és gyújtson rá — feleli Menjou. — Egy kis türelmet kérek, mert tíz perc múlva felvételem lesz és addig el kell készülnöm... Jack, mégsem jó ez a nyakkendő... Hosszú!...

Öt perc múlva a harmadik nyakkendő megjel és erre Menjou leül mellém.

— Mondja, hogyan talált ide?...

Adolphe Menjou az öltözőben
(Foto M—G—M)

— Véletlenül...

— Érdekes, tegnapelőtt én is csak véletlenül találtam meg az öltözőmet. Tudja, olyan labirintus ez a gyártelep, hogy az ember elég gyorsan rájön arra, hogy nem tud benne tájékozódni. Ha végigmegyek az egyik udvaron és megjegyzek magamnak egy házat, másnap hiába keresem, mert éjszaka lebontották és félkilométerrel arrébb vitték... Helyébe pedig valami raktárt építettek.

A filmgyárban öszecszeviszsa futkosnak az emberek. Senki sem ér rá, mert mindenkinek megvan a maga dolga.

Nem is érdekli más, mint a saját foglalkozása és beosztása. És az emberek alig ismerik egymást.

— Felvilágosítást?... Tessék a tudakozó irodában!... Ott majd megmondják...

Minden pillanatban szel hallja az ember, mert ha nincs az idegen mellett egy vezető, akkor minden percben megállíthat vatakit ezekkel a szavakkal:

— Pardon, egy pillanatra!...

A vidámság és témület lányai

New-York, 1931 január.

Broadway! . . . Nappal a rohanások útja. Gyalog gyorsabban jutsz át rajta, mert a járóművek úgy torlódnak össze, hogy csak lépésben tudnak hajtani és este, ha New-Yorkban leszóll az este, fantasztikus fényruhába öltözik a hatalmas út . . . Hatalmas fényreklámok, transzparenszek, reflektorok, égő, tüzes betűk csábítják a kis és nagy mulatókba, varietékbe, színházakba, *folliék*-ba azokat, akik öröm után vágyódnak, mulatni akarnak . . .

És ilyenkor lépnek munkába a Broadway-n a *vidámság leányai*, a görölök, a széplábú, bájos arcú, jó alakú fiatal leányok, akik táncolnak, nyúlfarknyi dalokat énekelnek és ragyognak . . . Vidámságot varázsolnak a rideg betonházak falai közé és azok az emberek, akik nappal elfáradtak a rohanásban, a dollárhajszában, itt néhány óra alatt

a szép Broadway-görölök között elfelejtik minden bajukat, izgalmukat.

Tündérmeséket mesélnek azokról a görölökről, akik a Broadway-n karriért csináltak, azokról a kisleányokról, akik egyik napról a másikra ünnepezt színpadi csillagok lettek, azokról, akik a filmhez kerültek és királynők lettek és végül azokról, akik dollárkirályfiakhoz mentek feleségül . . .

Vannak ilyenek is, de mi lesz azokból, akiknek nem sikerül az életben ez a sakkhúzásuk? . . . Hová kerülnek. Ime, három történet:

A halál randevúja

A történet nyersen, ahogyan az élet produkálta: Margaret Owen a Broadwayn volt göröl, de egy napon megunta a kórust és elment Detroitba varietétáncosnőnek. Ma beteg fekszik lakásán, de ajtaja előtt Detroit legügyesebb. detektívjei állnak őrt . . .

Görölök egy newyorki „follié” öltözőjében

A szép táncosnőnek nagy bűne van: törbecsalta Gerald E. Buckleyt, a detroiti rádió bemondóját. Ez a rádióbemondó igen bátor ember volt. Tavaly, júliusban nagy kampány indult meg Detroit polgármestere, Charles Bowles ellen. Ennek a hadjáratnak a lelke Buckley volt, aki minden nap hatalmas beszédet mondott a rádión keresztül a polgármester ellen. A hajszának az lett az eredménye, hogy a polgármester a legközelebbi választáson megbukott. Bukása bombaként hatott és akkor a rádióbemondót hatalmas ünneplésben részesítették.

Gerald E. Buckley azonban csak néhány hónapig örülhetett győzelmének, mert néhány nappal ezelőtt a La Salle Hotel egyik szobájában egy bandita agyonlőtte. A gyilkosság után a *gunman* nyomtalanul eltűnt, de a detektívek kinyomozták, hogy a rádióbemondót Margaret Owen csalta a szállóba. *Randevúra hirta*... A táncosnőt letartóztatták és betegsége miatt egyelőre a lakásán őrzik. Előbb tagadni próbált, de aztán mégis bevallotta, hogy Buckleyt egy férfi megbizásából csalta a szállóba.

A szép táncosnő rövidesen börtönbe kerül.

A néger férj

Helen Lee Worthing follie-görl volt és 1923-ban Ziegfeld mulatójában szerepelt. Egyszer fejébe vette, hogy Hollywoodba megy és filmesillag lesz. Elutazott, de rövidesen megtudta, hogy a filmvárosban is nagyon nehéz karriert csinálni. Hónapokig munka nélkül volt és amikor már az éhhalál küszöbén volt, kétségbeesett lépésre szánta el magát: egy dr. Eugene Nelson nevű néger felesége lett. A néger orvos halálosan szerette őt és ő is szerette a fekete férfit, mert ő volt az első ember, aki nagyon jó volt hozzá. Élete azonban pokol volt. A néger *negydedben* volt kénytelen lakni és mindazok, kiket ismert, elfordultak tőle, mert lenézték őt, a *színes ember* feleségét.

Mindenki átnézett rajta és ez annyira megviselte idegzetét, hogy ivásra adta magát. Valósággal megmérgezte magát az alkohollal.

Szomorú életében most új fejezet kezdődött. A nemrégiben még ragyogó szépségű táncosnőn kitört az elmebaj és beszállították egy zárt intézetbe.

A hatodik emeletről

Azok a görlök, akik milliomos férjtel fognak maguknak, nem mindig élnek boldog életet. Ilyen volt Florida Volek, művésznévén *Flo Lane* Broadway-görl élete is. Flo is Ziegfeld follie-jában táncolt addig, amíg meg nem ismerkedett Morris Roderik *Volek*-kal, egy milliomos fiatalemberrel. A fiú feleségül akarta venni, de anyja tiltakozott, míg végül a fiatalok elszöktek hazulról és titokban házasságot kötöttek. Néhány évig boldogan éltek, de azután egy szép napon a férj kijelentette, hogy válni akar... Elváltak és a férj feleségül vett egy tizenkilenc éves filmszínésznőt, Lyle Van *Ankent*.

A huszonhárom éves fiatalasszonyt nagyon megtörte a bánat és a csalódás. Felejteni akart és nem tudott. Szerződést akart kapni és sehol sem kapott. A Broadway nem tudnak használni 23 éves görlöket. Flo Lane szüleinek newyorki lakásán élt és hetekig ki sem mozdult hazulról.

Néhány nappal ezelőtt kiugrott a hatodik emeleten lévő lakás ablakából és összezúzott tagokkal terült el a kövezeten. Amikor kórházba szállították, még élt, de néhány óra múlva kiszenvedett.

És ha este kigyúlnak a newyorki fények és ezerszínű tűzek lángolnak az égen, a Broadway fölött, kinyílnak az öröm virágai... Ragyognak, illatoznak az éjszakában, de nappal néha rémületet hoznak és felsikoltanak... a hatodik emelet ablakpárkányán... az elmegyógyintézetben vagy a börtön rácsai mögött.

A Konok Chaplin

Los Angeles, 1931 január.

Chaplinről már régen megállapították, hogy a világ legnagyobb filmszínésze, de Hollywoodban azt mondják, hogy nemcsak nagy filmszínész, hanem konok, makacs ember is, akinek ezer szeszélye van és valóságos cézár a maga birodalmában.

Sokan gyűlölik, de még többen szeretik, mert alapjában véve a legjobb szívű ember. Charlie Chaplin most nagy fába vágta fejszéjét. A nagy színész három évvel ezelőtt készítette utolsó nagy filmjét, a „Girkusz”-t, azóta egyetlen képe sem került forgalomba. Pihent, aztán kényelmesen megkezdte új filmjének felvételeit. Amikor ez a film már majdnem elkészült, Amerikában kitört a beszélőfilm-láz. Chaplin azonnal félbeszakította a felvételeket és várt... A beszélőfilm győzött és azután mindenki azt várta, hogy ő is beszélőfilmet fog gyártani. Nem így történt, mert Chaplin kijelentette, hogy ő, amíg él, nem fog megszólalni a felvevőgép előtt. Abban az időben még sokan voltak, akik hasonló nyilatkozatot tettek, de lassan mind behódoltak az új művészetnek. Egyedül Chaplin maradt meg a némafilm hívének. Konokul, makacsul kitartott álláspontja mellett...

„El fog bukni!”
mondták akkor sajnál-

kozva Hollywoodban, de közben átahagyott a láz és mind többször hangzott fel az a kiáltás, hogy némafilmet kérünk!... És most Chaplin tovább folytatta a megkezdett munkát és filmjét befejezte... Hollywood ma egy várakozás, egy visszafojtott lélekzet... Ezer és ezer ember várja a Chaplinről szóló híreket és új filmjét...

Chaplin új filmje el fogja dönteni a nagy kérdést, hogy a beszélőfilm végleg legyőzte-e a néma művészetet vagy pedig azt, hogy a jövőben a beszélőfilmek mellett néma filmeket is fognak gyártani...

Ha Chaplin elbukik, minden marad a régi, és nem valószínű, hogy jó némafilmeket fogunk még látni, de ha győz, akkor abban a pillanatban úgy az amerikai, mint az európai gyárakban ismét megindul a némafilmek gyártása.

Negyed évszázaddal ezelőtt szerepelt először a nyilvánosság előtt Charlie Chaplin. A Kensington Roadon született, London legszegényebb proletárnegyedében és egyszer, amikor az „Elephant and Castle”-n megnyitották a „Troadero” mozit, egy vállalkozó szellemű operatőr filmhíradót készített az uccán. A skót gárda menetelését kurblyizta, amikor egy fiatalember került a gépe elé. Ez a fiatalember groteszk lépésekkel kísérte a gárdát. Charlie Chaplin volt. Olyan neveléses volt

Chaplin fiatalkori képe

Chaplin

Chaplin
civilben

a filmen, hogy az operatőr nem vágta ki a filmből. Ez volt Chaplin első nyilvános szereplése.

Húsz évvel ezelőtt azután a szegény artista házaspár fia a *Fred Karno Comedians* tagja lett és ugyanakkor lépett erre a pályára fivére, Syd is. Chaplin évekig járt Karno társulatával és lassan a Karno-komédiák sztárja lett.

Fred Karno minden eszlendőben átrándult Amerikába vendégszerepelni és ilyenkor egy-két színésze mindig odaát maradt. Chaplinben már ebben az időben is megnyilvánult a kítűnő rendezői tehetség. Ha valami nem tetszett neki a próbákon, mindig megmondta a véleményét és lassan csak tőle kértek tanácsot.

És egyszer Chaplin is Amerikában maradt. Filmszínész lett

Fred Karno, Chaplin első igazgatója
(Fotó M—G—M)

és hatalmas vagyont szerzett. A háború alatt negyedmillió dollárt adott jótékony célra.

Nemcsak filmszínész és rendező, hanem zeneszerző is. Új filmjének zenéjét ő szerezte és ő írta a szcenáriumát is. A filmben egy vak virágáros leány szerepel, akinek Chaplin minden virágát megvásárolja, csak hogy segítsen rajta, sőt később egy szemkórházban meg is operáltatja. És amikor a leány visszanyeri látását, ott hagyja a groteszk kis alakot, mert a fények megbabonázzák...

És Chaplin ott maradt árván, egyedül. Chaplin elégedetlen, keserű ember, akit nem melegít fel a siker, mert más sikerre vágyik. Komoly színész szeretne lenni és egyszer el szeretné játszani Hamlet szerepét...

A Konok Chaplin

Los Angeles, 1931 január.

Chaplinről már régen megállapították, hogy a világ legnagyobb filmszínésze, de Hollywoodban azt mondják, hogy nemcsak nagy filmszínész, hanem konok, makacs ember is, akinek ezer szeszélye van és valószínű cészár a maga birodalmában.

Sokan gyűlölik, de még többen szeretik, mert alapjában véve a legjobb szívű ember. Charlie Chaplin most nagy fába vágta fejszéjét. A nagy színész három évvel ezelőtt készítette utolsó nagy filmjét, a „Cirkusz”-t, azóta egyetlen képe sem került forgalomba. Pihent, aztán kényelmesen megkezdte új filmjének felvételeit. Amikor ez a film már majdnem elkészült, Amerikában kitört a beszélőfilm-láz. Chaplin azonnal félbeszakította a felvételeket és várt... A beszélőfilm győzött és azután mindenki azt várta, hogy ő is beszélőfilmet fog gyártani. Nem így történt, mert Chaplin kijelentette, hogy ő, amíg él, nem fog megszólalni a felvevőgép előtt. Abban az időben még sokan voltak, akik hasonló nyilatkozatot tettek, de lassan mind behódoltak az új művészetnek. Egyedül Chaplin maradt meg a némafilm hívének. Konokul, makacsul kitarított álláspontja mellett...

„El fog bukni!”
mondták akkor sajnál-

kozva Hollywoodban, de közben alábbhagyott a láz és mind többször hangzott fel az a kiáltás, hogy némafilmet kérünk!... És most Chaplin tovább folytatta a megkezdett munkát és filmjét befejezte... Hollywood ma egy várakozás, egy visszafojtott lélekzet... Ezer és ezer ember várja a Chaplinről szóló híreket és új filmjét...

Chaplin új filmje el fogja dönteni a nagy kérdést, hogy a beszélőfilm végleg legyőzte-e a néma művészetet vagy pedig azt, hogy a jövőben a beszélőfilmek mellett néma filmeket is fognak gyártani...

Chaplin fiatalkori képe

Ha Chaplin elbukik, minden marad a régi, ben és nem valószínű, hogy jó némafilmeket fogunk még látni, de ha győz, akkor abban a pillanatban úgy az amerikai, mint az európai gyárakban ismét megindul a némafilmek gyártása.

Negyed évszázaddal ezelőtt szerepelt először a nyilvánosság előtt Charlie Chaplin. A Kensington Roadon született, London legszegényebb proletárnegyedében és egyszer, amikor az „Elefant and Castle”-n megnyitották a „Troadero” mozit, egy vállalkozó szellemű operatőr filmhirdetőt készített az uccán. A skót gárda menetelését kurblizta, amikor egy fiatalember került a gépe elé. Ez a fiatalember groteszk lépésekkel kísérte a gárdát. Charlie Chaplin volt. Olyan nevetséges volt

Chaplin

Chaplin
civilbenFred Karno, Chaplin első igazgatója
(Fotó M—G—M)

a filmen, hogy az operatőr nem vágta ki a filmből. Ez volt Chaplin első nyilvános szereplése.

Húsz évvel ezelőtt azután a szegény artista házaspár fia a *Fred Karno Comedians* tagja lett és ugyanakkor lépett erre a pályára fivére, Syd is. Chaplin évekig járt Karno társulatával és lassan a Karno-komédiák sztárja lett.

Fred Karno minden esztendőben átrándult Amerikába vendégszerepelni és ilyenkor egy-két színésze mindig odaát maradt. Chaplinben már ebben az időben is megnyilvánult a kitünőtől való tehetség. Ha valami nem tetszett neki a próbákon, mindig megmondta a véleményét és lassan csak öle kértek tanácsot.

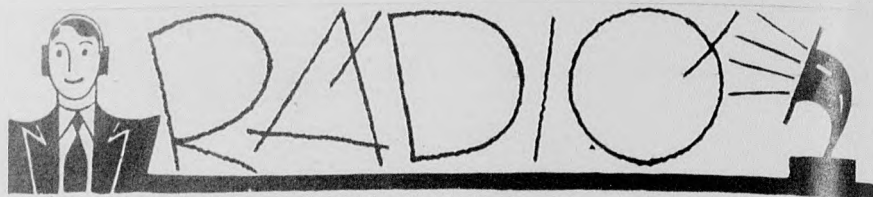
És egyszer Chaplin is Amerikában maradt. Filmszínész lett

és hatalmas vagyont szerzett. A háború alatt negyedmillió dollárt adott jótékony célra.

*

Nemcsak filmszínész és rendező, hanem zeneszerző is. Új filmjének zenéjét ő szerezte és ő írta a szcenáriumát is. A filmben egy vak virágárus leány szerepel, akinek Chaplin minden virágát megvásárolja, csak hogy segítsen rajta, sőt később egy szemkórházban meg is operáltatja. És amikor a leány visszanyeri látását, ott hagyja a groteszk kis alakot, mert a fények megbabonázzák... És Chaplin ott maradt árván, egyedül.

Chaplin elégedetlen, keserű ember, akit nem melegít fel a siker, mert más sikerre vágyik. Komoly színész szeretne lenni és egyszer el szeretné játszani *Hamlet* szerepét...

a 60. oldalhosszon. Következik a legújabb rádióhíreink elmondása.

„A szakáll” és „Kalóka” címekek olvasott fel az elmúlt héten a rádióban két novellát dr. Gergelyffy Gábor.

A tehetséges író felolvasása minden elismerést megérdemel.

Más.

A malária még most is sok embert pusztít el Afrikában. A francia hatóságok most elhatározták, hogy

rádióhadjáratot indítanak a malária ellen.

A jövőben ugyanis az algéri és rabati rádióállomások minden nap a fő műsorszámok szünetében tandésokkal látják el a hallgatóságot, hogy miképpen lehet védekezni a malária ellen. Ezeknek az előadásoknak hallgatását a ben-szülötteknek kötelezővé tették. Más.

A kassai rádióállomás új leadóhelyiséget kapott, amelyet a legmodernébbül szereltek fel

A stúdiónak lapos teteje van.

amelyre azért volt szükség, hogy nyáron itt tarthassák a rádióközvetítéseket. Altitólag ez a legnagyszerűbb európai stúdió. Más.

A luxemburgi adóállomás beszüntette működését.

Az adó egész berendezését leszerelik.

akárcsak az antennaárbócokat, amelyeket összkavasként kitérőszárra adnak el. Luxemburgban ugyanis nem volt keletje a modern technika esodójának és atig egy páran hallgattak rádiót. Más.

Mióta a nagy német adóállomás, Mühlacker üzembe van helyezve, London Regional vétele az egész kontinensen nagyon nehéz, miután a hullámsávon közvetlenül egymás mellett fekszenek. A zavarokat még Angliában is megérik, úgyhogy az angol rádiótársaság azzal a kéréssel fordult a németekhez, hogy kissé lávoldjanak el egymástól. E kérésnek nem volt semmi eredménye, mire

a londoni rádióállomás az osztrák RAVAG-hoz fordult, hogy kísérletek céljaira adja kölcsön a gráci hullámhosszt.

A RAVAG előzékenyen teljesítette a kérést és a múlt héten London Regional Grác hullám-

hosszán dolgozott, míg Grác a londonin. A kísérlet azt bizonyította, hogy Londont tökéletes tisztasággal lehet fogni, de ugyanakkor Grácot nyomta el Mühlacker. A hullámhossz-háború ezek után megindul Mühlacker és London között. Más.

Megemlékeztünk már arról, hogy a Délmagyarországi Rádió Klub azt kérte a pesti stúdiótól, hogy legalább havonta egyszer nemcsak zenei, hanem színházi eseményeket is közvetítsen Szegedről a szegedi színház közreműködésével. A Magyar Rádió Társaság most végre teljesítette ezt a kérést és

a közel jövőben Szegedről közvetíteni fogja a „Mátyás szerelme” című színművet.

amelynek szövegét Géczy István, a zenéjé pedig Stephanides Károly írta. Más.

Colombóban, Ceylon szigetén van egy rádióállomás, amely

naponta csak két óra hosszat ad műsort.

A colombói rádióállomás tartja ezen a téren a rekordot, mert a többiek arra törekednek, hogy minél többet nyújtsanak hallgatóiknak. Más.

Az egyik kőnigsbergi iskolában felállították a rádióvígyázót.

Valamennyi tanteremben ugyanis mikrofont helyeztek el.

amely összeköttetésben van a tanári szobával, úgyhogy a tanárok, ha nincsenek is bent a tanteremben, tudják, hogy mit csinálnak a tanulók. Amint halljuk, a diákok nem nagyon örülnek a modern vígyázónak. Más.

A prágai stúdióban a minap esodálkozva tapasztalták, hogy a megfigyelőszobában felállított hatalmas és kitűnő hangszóró hirtelen elhallgat és utána furcsa hangokat hallat. Tűzetesebb vizsgálat után kiderült, hogy

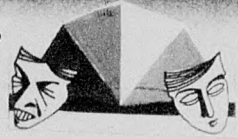
a hangszóróban egy egéresalád telepedett le, amely elrágta a membránt.

Általpszihológusok szerint az egereket biztos helyükről a zene csalta be a hangszóróba. A különös zenebarátok egyébként alaposan megbanhatták, hogy művészi hajlamaikat követelték, mert természetesen halálra lettek itélve. Más.

Mai rádióhíreink elmondását bejejeztük. A viszont olvasásra a jövő héten ugyanitt.

A DÉLIBÁB SZÍNHÁZA

Végre egyedül

TRÉFA. IRTA
KOVARI GYULA

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizárólag dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV., Bécsi uca 1. szerezhető meg. Copyright 1930. by Dr. Alexander Marton, Budapest

Személyek:

- EDITH, a szép asszony
- KALMÁR
- VELENCEI
- SZEGŐ
- SZOBALÉANY

(Történik a szép asszony nyaralójában. Elegáns nyári berendezés. Az asztalon cigaretta és likőr)

Kalmár és szobalány

Kalmár: Jelentsen be kérem önagyságának.

Szobalány: Ilyenkor? ... De kérem, a nagyságos asszony lepihent és csak egy óra múlva várja az urakat.

Kalmár: Semmi urakat! Hol lát itt maga urakat? Itt csak én vagyok úr egyedül jelen. Hát maga ne vilatkozzék, hanem jelentsen be.

Szobalány (vállat von): Kérem, Tessék helyet foglalni (EL.)

Kalmár: Köszönöm. Egyedül. Végre egyedül!

Edith: Hozta Isten, kedves Kalmár, mindenestre egy órával hamarabb hozta, mint illenék, de majd maga úgy-e megmondja, hogy miért volt olyan sürgős?

Kalmár: Bocssásson meg, gyönyörű Edith asszony, hogy ebédutáni almat megzavartam, de azért jöttem most, hogy végre egyedül lehessen magával, szépasszony, még áldozatok árán is.

Edith: De miért éppen az én feláldozásom árán?

Kalmár: Fájdalmas, sajnos és leider, nem saálogathatok az eszközökben, mert a szezon ide-oda elmúlik és

mi örökre elszakadhatunk egymástól anélkül, hogy öt percig komolyan beszélhettünk volna egymással. Mert egy hónapja hiába lesem azt a percet, amikor maga nincs körülrajongva léba udvarlókától. A strandon, a pályán, a bárban és a table d'hótenál egyaránt száz meg száz utálatos monokli, pocak és racesolás tolakodja körül.

Edith: Jó, majd ezentúl magamban teniszezem és botrányt csapok, ha a table d'hótehoz még valaki le mer ülni rajtam kívül.

Kalmár: Maga játszik a szavakkal és játszik a szívekkel. De az én szívemmel játszani nem lehet. Érti? Nem lehet!

Edith: Mondja, miért dühöng? Hát feljogosítottam én magát erre a számonkérésre?

Kiadó azonnalra 3 szobás komfortos uccai lakás központi fűtéssel olesó bérrel, továbbá egy autógarázs. Bővebb Dohány ucca 12, portáznál

ZONGORÁK, GRAMOFONOK

és minden más hangszer

Reményiné

BUDAPEST, VI/37 Király ucca 58-60 sz.

londonin. A
Londoni löke
e ugyanakkor
hullámhossz
Mühlacker és
ogy a Délma
kérte a pesti
egyszer nem
seményeket is
inészek közre
Pársaság most
közvetíteni
című szín
n, a zenéjél
Más.
an egy rádió
ad műsort.
ezen a léren
a törekednek,
hallgatóknak.
n felállították
anis mik
ári szobával.
ek is bent a
csinálnak a
nem nagyon
lás.
esodálkozni
szobában tel-
szóró hirtelen
okát hallat
lt, hogy
telepedett
ránt.
ereket bizto
agszóróba. A
posan meg
úkat követel-
lettek illetve
bejejeztük
nyar. ill.

Kalmár: Fájdalom, sajnós és leider — nem. De én fel akarom magát világosítani, szerenesétlen gyönyörű asszonyom. Maga nem régen dobta el az özvegyi fátyolt, melyet felejtetetlenül gazdag férjeuráért hordott. És egyedül kilépve a nagy világba, nem látja, hogy a mohó és falánk pókok a vagyonára spekulálnak és azért nem hagyják magát egy percre sem egyedül.

Edith: Magát kivéve.

Kalmár: Engem kivéve.

Edith: Mert maga önzetlenül szeret.

Kalmár: Mert én önzetlenül szeretem.

Edith: És azért jött.

Kalmár: És azért jöttem, hogy ezennel ünnepélyesen... azaz... inkább ezennel, mint ünnepélyesen megkérjem a kezét.

Edith: Hát miért nem szólt? Szóval maga négy szemkőzt akar nekem udvarolni. Na jó. Rendbe hozom a frizurámat.

Kalmár: Miért?

Edith: Hogy legyen mit összehorizolni.

Kalmár: Edith!

Edith: Hopp... türelem... rögtön!
(*El.*)

Kalmár: Ó szeeeret! Ó szeeeret! (*Eloltja a cigarettáját.*) Ah, addig ki megyek a balkonra egy kis friss — cigarettát szívni. (*El.*)

Velencei és szobalány

Velencei: Jelentsen be kérem a nagyságos asszonynál.

Szobalány: De kérem még nincs itt a hivatalos fogadás ideje.

Velencei: De viszont én nem is hivatalosan jöttem, sőt egészen privátim.

Szobalány: De kérem...

Velencei: Na mars, egy-kettő jelentsen!

Szobalány: De kérem, Tessék helyet foglalni. (*El.*)

Velencei: Végre egyedül! (*Likórt tölt magának és iszik. Megismétli.*)

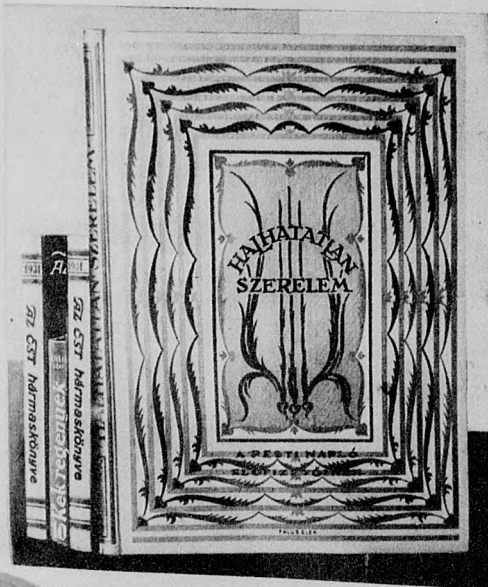
Velencei és Edith

Edith: Mi az? Velencei úr, ilyen korán!

Velencei: Csókolom a hófehérkáját.

Egyben kérem a szobalányra ne

Halhatatlan szerelem

Nagy költők és nagy festők művészetének tükré

A 80 ÉVES PESTI NAPLÓ AJÁNDÉKALBUMA

Közel 100 színes és mélynyomású művészi reprodukció. — Teljes vászonkötésben. — Falus Elek művészi borítékrajzával. 31 x 21 centiméteres albumméretben

INGYEN KAPJA

A PESTI NAPLÓ MINDEN ELŐFIZETŐJE

Ezenkívül ingyen kapja minden újonnan belépő előfizetője

AZ EST HÁRMASKÖNYVÉT

Előfizetési ára: $\frac{1}{4}$ évre P 10,80
 $\frac{1}{2}$ évre P 21,60

Pesti Napló kiadóhivatala:
Budapest, Erzsébet körút 16-20

haragudjék, mert most nevemben megzavarta. Nagyon jóképű, becsületes lány és elhatároztam, hogy meg fogjuk őt tartani.

Edith: Meg fogjuk...?

Velencei: Őt tartani, miután egybekelünk.

Edith: Mi az? Ki kel egybe? És kivel kel egybe ki?

Velencei (tölt és iszik): Maga énvelem, szép özvegyem.

Edith: Na ne mondja már. Hogy van az, hogy erről én nem tudok?

Velencei: Az úgy van, hogy eddig nem volt alkalmam önnel közölni ezt a himent. És miért nem? Mert maga reggeltől estig körül van rajongva, körül van fonyva az udvarlók ezreitől, akik mind a vagyonára áhítoznak és akik miatt egy maganfajta szürke bár, de tisztességes és önzellen lélek nem férközhet egy félóra a maga intím közelébe, hogy megmásíthatatlan szándékáról önt meggyőzze. *(Iszik.)*

Edith: Úgy? Szóval maga nem tartozik az önzők gárdájába.

Velencei: Tisztelet a kivételnek nem. *(Iszik.)*

Edith: És azért jött...

Velencei: E szokatlan időben, hogy megkérjem a kezét.

Edith: De mondja, kedves Velencei, miért nem iszik?

Velencei: Mert ez az üveg üres.

Fiatalléánykát

teljes ellátásra magunkhoz vennénk, külön szobával. — Fiatalléánykát házaspár vagyunk. Kívánatra a léányka további taníttatása esetén gondoskodunk az iskolába való kísérről. Minden további részlet megheszélésére készségeggel állunk rendelkezésére. Schwartz Károlyné szül. Verő Erzsébet, Budapest, VII. ker., Dolány uca 10, II. emelet

Kipállás, kisebzés ellen

minden gondos anya csecsemőjénél ma már csak Krompecher-féle Babyhíntőport használ, mert ez a legjobban bevált, kellemes illatú, higiénikus gyermekhíntőpor. Gyógyít, szárít, puhít, hűsít. Igen olcsó és kiadós, egy doboz ára 60 fillér és minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszertárban kapható. Vásárlásnál ragaszkodjunk a Krompecher-gyártmányhoz!

A csecsemő helyes gondozása és táplálása című tanácsadókönyvecskét, mely fiatal anyáknak nélkülözhetetlen, ingyen küldi a Krompecher Tápszergyár magyarországi főraktára Budapest, V. kerület, Zrínyi uca 3

Edith: Oh, ezer bocsánat. Rögtön hozok magának likőrt. *(El.)*

Velencei: Imád! Nincs más szó. Imád. Hazudtam neki elővigyázatosságból, hogy már üres az üveg. Végre egyedül!

Velencei, Kalmár, Edith belép

Edith (új üveget hoz): Na mi az? Az urak kettesben vannak?

Kalmár: Fájdalom, sajnos és leider.

Velencei: Én igazán nem tudtam...

Edith: De hát miért néznek olyan haragosan egymásra?

Kalmár: Részemről... Én igazán...

Velencei: Sőt ellenkezőleg.

Edith: Vagy talán nem ismerik egymást?

Kalmár: Még nem volt szerencsém.

Velencei (félre): Nekem eddig szerencsém volt, hogy nem ismertem.

Edith: Hát szépen ismerkedjenek össze.

Velencei: Velencei. *(Meghajtás.)*

Kalmár: Kalmár. *(Meghajtás.)*

Edith: Írta Shakespeare, Na ez jó! Most már biztos, hogy jó barátok lesznek.

Kalmár (félre): No, fuces a szép félórának.

Velencei (félre): Bár már elmenne ez a hólyag!

Edith: Hogy van az, hogy az urak nem ismerték egymást.

Kalmár: Velencei úr azt hiszem, a strandbéli udvarához tartozik nagyságos asszonyának.

Cipőfestés minden színben P 1. — Selyem- és antilopejpők P 1.60
Bőrkabát, rövid, minden színben P 8,—

EG-WA

Az általunk festett munkaért garanciát vállalunk!
vegyiművek Budapest, VI. ker. Horn Ede ucca 3 szám

Velencei: Kalmár úr pedig a hárlavagok közül való.

Edith: Nem is tudtam, hogy ilyen udvartartásom van.

Kalmár: Megjegyzem, nagyságos asszonyomnak migrainje van, akkor talán mennék és hagynánk pihenni... úgy-e?

Velencei: Ez jó ötlet! Nagyon természetes. Hát menjünk.

Edith: Maguk igazán nagyon aranyosak.

Kalmár: Hát menjünk! Tessék!

Velencei: Oh, kérem — tessék!

Kalmár: Menjünk. Igen. Illetőleg parancsoljon csak Velencei úr, ne zavartassa magát, nekem még öt perc beszélgetésem volna a nagyságos asszonnyal.

Velencei: Ami azt illeti, nekem csak három percre volna szükségem, hogy beszélgessünk, még pedig igen fontos ügyben, ha tehát szíves volna magunkra hagyni, igazán csak három perc.

Kalmár: Kérem én nagyon szívesen...

Velencei: Hát akkor ügyebár...

Kalmár: Hát akkor... akkor maradjunk.

Velencei: Maradunk. (Visszaülnek.)

(Szünet)

Velencei (lítkörjáték): Oppardon.

Kalmár (cigaretta): Ja, igaz.

(Szünet)

Edith: Hát, hogy vannak! Mit csinálnak? Mi ujság? Beszéljenek valamit.

Kalmár: Igen.

Velencei: Szintén. (Szünet.)

Kalmár: Igaz, most jut eszembe, öt perc mulva megy a gyors, amivel Pestre kell mennem és a nagyságos

asszony megígérte, hogy kegyeskedik alkalmat adni nekem, hogy referáljak röviden az édesanyám állapotáról, amely annyira érdekl. Ha Velencei úr volna olyan kedves a dolog sürgösségét tekintve, magunkra hagyni — miután ilyen diszkrét ügyben csak tanuk nélkül referálhatnék — és fájdalom, sajnos és leider, a gyors rögtön indul.

Edith: Nos, Velencei úr?

Velencei: Igen. Éppen kérni akartam Kalmár urat, tegye lehetővé, hogy tanuk nélkül fogadhasson a nagyságos asszony, ama bizonyos ígért audiencián, melyen a görög-török titkos egyezségről mondanék el hivatalos lítkokat, miután a grázi gyorsal tíz perc mulva érkezik nagynéném és fogadnom kell őt a vasútnál.

Edith: Nos, Kalmár úr?

Kalmár: Valóban. Hát akkor... én részemről máris... maradok.

Velencei: Helyes. Ebben maradunk.

Kalmár (félre): Dögölj meg!

Velencei (félre): Süllyedj el!

Edith: Nos, Kalmár úr?

Kalmár: Ráérek.

Edith: És a nagynéni?

Velencei: Oh, ő csak holnapután érkezik.

Szegő belép

Szegő: Kezeit esőkolom.

Kalmár (félre): Krach!

Velencei (félre): Fuccs!

Szegő: Szegő vagyok.

Velencei: Velencei.

Kalmár: Kalmár.

Szegő (ül Edith mellé): Hogy van?

Edith: Nagyszerűen. Az urak olyan kártartóan szórakoztatnak.

Nem szép

Ha egy nő, habár szüksége volna rá, nem szörtelemíti a hónalját, amikor a dr. Morisson szörtelemítő Depilátorral fájdalom nélkül, gyorsan

eltávolíthatná a felesleges hajszála kat. A dr. Morisson-Depilátornak kellemes az illata, használata egyszerű, gyors és megbízható.

Szegő: Bocsásson meg drága, de a Fleur d'Amouret még nem kapta meg a drogériás, hanem holnap Párizsból jön az új Chypre szállítvány, rendeltem belőle egy tucat üveggel. Együttal vettem szokolért dollárokat és így késtem néhány ponttal. Haragszik?

Edith: Oh, a világerő sem.

(Szünet)

Kalmár (felugrik): Nagyságos asszonyom, én sokat bírok nyelni, de ez már főbb a soknál. Hogy Velencei úr megesőkönysödik és nem látgt innen, rendben van, hogy egy ismeretlen vad idegen ember belép, rögtön elhelyezkedik maga mellé, mintha egy örök életre rendezkedne be, ezt már nem bírom.

Velencei: Úgy van, Kalmár úr nézetét teljes mértékben osztom. Hogy jön ide nekünk konkurenciát csinálni ez az új cég. Ezt nem tűrjük.

Kalmár (Szegőhöz): Kicsoda maga?

Velencei (színtén): Kicsoda maga?

Szegő: Én?

Edith: Szegő úr a férjem. Ma délelőtt keltünk egybe a legnagyobb titokban.

Kalmár, Velencei: Tessék? a férje?

Kalmár: Fidonce! (Rágyújt megvetőleg egy cigarettára.)

Velencei: Shoking! Kedves egészségükre. (Iszik.)

Kalmár: Gyere.

Velencei: Menjünk. (Egymást karonfogják.) Kezeit esőkolom. (Büszkén el.)

(Függöny)

Minden ember annyit ér, ahány nyelvet tud

Tolnai francia nyelvtana

abszolút modern, fonetikus alapokon épült és ezzel a módszerrel alkalmat ad azoknak a francia nyelv tudásának a megszerzésére, akik nincsenek megáldva a különleges nyelvtanuló tehetséggel. Ara bérmentes küldéssel 70 fillér. — Utánvétellel 75 fillérrel drágább. Megrendelhető a Délibáb kiadóhivatalában Budapest, VII., Dohány uca 12. szám.

Mondja már,

hogy őt estélyi ruhája van, — mondta ilyen pesti jassz nyelven egy elegáns asszony és igaza volt, nem fontos, mert nem a ruhák mennyisége, hanem a minősége és szabása adja meg egy nőnek az eleganciát. A Párisi Divat, ez a nagyszerű, modern divatlap a külföld legelőkelőbb modellrajzolóival tart fenn összeköttetést és több száz csodaszép párisi modellt és szebbnél szebb kézimunkarajzot közöl minden számban s szabásmintái igen olcsó áron megszerezhetők.

Féláron küldjük Önnek a Párisi Divatot 10 nappal a friss szám megjelenése után (tisztá, visszaradt lapokat), hogy megismerje ezt a rendkívül érdekes lapot, még pedig 1/4 évre 3 pengő 50 fillér helyett 1 pengő 80 fillérért.

Kérjen egy mutatványszámot, melyet 48 fillér bélyeg beküldése ellenében bérmentve küldünk. Kiadóhivatal: Budapest, VII., Dohány uca 12.

Amin az egész világ nevet

Floridai idill

— Jimmykém, szerezhetnél nekem egy meglepetést — gyönyörű ruhát láttam ma a szabónőmnél!

— Édes fiam, ha te azt mondogod, hogy „láttad”, akkor azt a ruhát négy héttel ezelőtt pillantottad meg először, két héttel ezelőtt megvetted, nyolc nappal ezelőtt már haza is hozták — és most itt vannak a számlával a pénzért...

(La Vie Parisienne)

A szegény festő karácsonya

— Bizony, bizony gyerekek, az én időmben ez még mind valódi volt!

(Jugend)

Fratellini-vice

Vannak még emberek, akik nem önzők. Eppen most beszéltem eggyel, aki kijelentette, hogy szívesen leadna öt százalékot...

— A vagyonából?

Azt nem! A cukorjajából...

(Lustige Blätter)

Uj módszer

A berlini rendőrség csoporthoz tartozók szétoszlására a könnyű és gázbombák helyett — nevető bombákkal kísérletezik...

(Lustige Blätter)

men
őzet
kisé
a sz
forg
eddi
kisé
sége
men
körü
mely

keszít
ságar
formá
formá
Tiszta

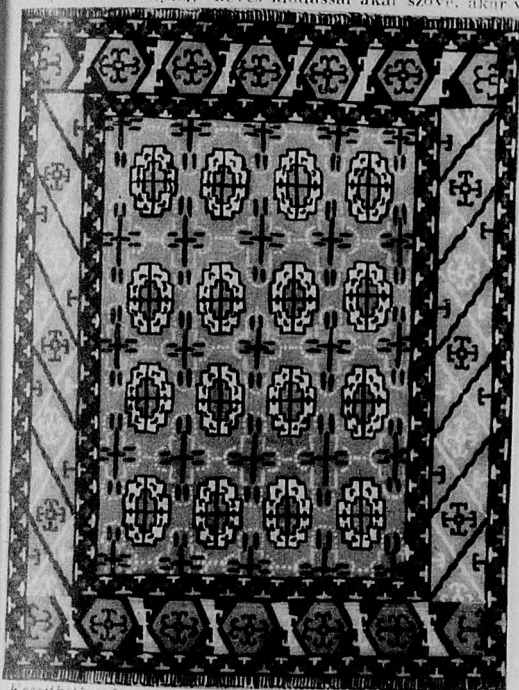
Ez a
amely
azt, a
a ma
el. Fi
minda
gond
van
filér.
talál

Még tökéletesebb házi készítését perzsaszőnyegeknek!

Milyen volt eddig varrott perzsája? Szép, sőt nagyon szép, de semmiesetre sem éppen olyan, üzeme meglepő újítást hozott. Az eddig elért sikertől buzdítva már hosszú idő óta fáradhatatlanul a szövőtlével s ezen kísérletek végre a kívánt tömörséget és sűrűséget teljesen egyenlővé tenni forgalomba hozott fonálával olyan anyagot ad a perzsaszőnyeget varrók kezébe, melyből **minden eddigit felülmúló szép, tömört és strapabíró** szőnyeget lehet készíteni. Saját érdekében legyen sággal hajlandók vagyunk meggyőzni egy kész mintadarab bemutatásával, mit vidékre is díj-körűt 11) szőnyegosztálya. — Mai számunkban bemutatunk egy eredeti Bochara szőnyegmintát, mely után aránylag keves kiadással akár szőve, akár varrva a legpompásabb szőnyeg készíthető.

A másik melléklet egy XVI. Lajos stílus gobelin karosszék, eredetije Madame Dubarry tulajdona volt.

Közöljük olvasóinkkal, hogy lakberendezési ügyeikben, vonatkozzék az akár szőnyeg, gobelin, kelim vagy függönyökre az „Erma” kézimunkaház iparművész vezetője készséggel ad díjmentes tanácsot.

XVI. Lajos gobelin karosszék mása kapható Ermánál.

Festve P 39. —
Előhúzva, összes anyaggal .. P 110. —
Arcok, kezek, állatok készen kidolgozva.

Készíthető szőve 30-as felvetéssel 100 × tetszőszerinti nagyságban, vagy pedig 80 × tetszés szerint. Minta ára nagyobb formához P 2,80, a kisebbikhez P 2.—. Ugyancsak mindkét formában készíthető tetszőszerinti nagyságban varrva is. Tiszta len alapra (Canavára) festve is kapható 100 × 165, vagy pedig 80 × 125 nagyságban

GÖMBÖSNÉ-GALAMB MARGIT

Az úriasszony

Ez a tartalmas, rendkívül tanulságos könyv, amely az írás művészetével tárgyalja mind azt, ami az igazi úriasszony alkotó lényege, a magyar irodalomban páratlan sikert ért el. Figyelmebe ajánljuk az „Uriasszony”-t mindazoknak, kik lelki finomságra és úri gondolkodásra törekednek. A mű csinosan van bekötve. Ára bérmentve 1 pengő 90 fillér. Megrendelhető a „Déliháb” kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12

A háztartás és kertgazdaság

minden ágát felöleli

A háztartás kézikönyve

280 oldal, számos képpel.

Ára tüzve 1 pengő 70 fillér. Portó 40 fillér. Utánvételi díj 40 fillér. — Megrendelhető: Déli háb kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12 szám alatt

Amin az egész világ nevet

Floridai idill

— Jimmykém, szerethet-nél nekem egy meglepetést — gyönyörű ruhát láttam ma a szabónőmnél!

— Édes fiam, ha te azt mondogod, hogy „láttad”, akkor azt a ruhát négy héttel ezelőtt pillantottad meg először, két héttel ezelőtt megvetted, nyolc nappal ezelőtt már haza is hozták — és most itt vannak a számlával a pénzért...

(La Vie Parisienne)

A szegény festő karácsonya

— Bizony, bizony gyerekek, az én időmben ez még mind valódi volt!

(Jugend)

Fratellini-vice

— Vannak még emberek, akik nem önzők. Éppen most beszéltem egyvel, aki kijelentette, hogy szívesen leadna

— A vagyonából?

— Azt nem! A cukorbajából...

(Lustige Blätter)

Új módszer

A berlini rendőrség (széteszlására a portosulók) — nevető bombákkal kísér-letezik...

(Lustige Blätter)

mu-
üzem
kiser-
a szó-
forgal-
eddig-
kiser-
séggel-
ment-
kör-
mely

Keszül-
ságya-
formá-
formá-
Tiszta l-

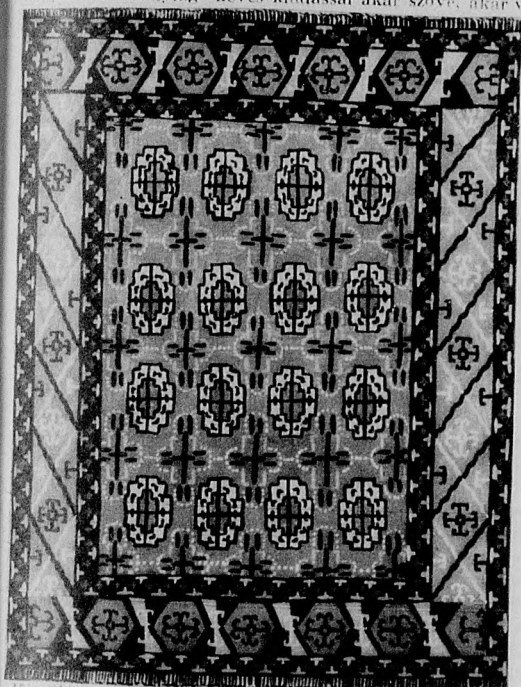
G
Ez a t-
amely
azt, ar-
a mag-
el, Fig-
hándaz-
gondol-
van b-
fillér,
talábar

Még tökéletesebb házi készítését perzsaszőnyegeknek!

Milyen volt eddig varrott perzsája? Szép, sőt nagyon szép, de semmiesetre sem éppen olyan, üzeme meglepő újítást hozott. Az eddig elért sikertől buzdítva már hosszú idő óta fáradhatatlanul a szövöttével s ezen kísérletek végre a kívánt eredményre vezettek; új, „Ermavool” név alatt eddig **lelülmalú szép, tömött és strapabíró** szőnyeget lehet készíteni. Sajat érdekében legyen soggal hajlandók vagyunk meggyőzni egy kész mintadarab bemutatásával, mit vidékre is díj-körűt 11) szőnyegosztálya. — Mai számunkban bemutatunk egy eredeti Bochara szőnyegmintát, mely után aránylag keves kintással akár szőve, akár varrva a legpompásabb szőnyeg készíthető.

A másik melléklet egy XVI. Lajos stílus gobelin karosszék, eredetije Madame Dubarry tulajdona volt.

Közöljük olvasóinkkal, hogy akberendezési ügyeikben, vonatkozók az akár szőnyeg, gobelin, kelim vagy függönyökre az „Erma” kézmunkaház iparművész vezetője készséggel ad díjmentes tanácsot.

Készíthető szőve 30-as felvetéssel 100 x tetszőszerinti nagyságban, vagy pedig 80 x tetszés szerint. Minta ára nagyobb formához P 2,80, a kisebbikhez P 2.—. Ugyancsak mindkét formában készíthető tetszőszerinti nagyságban varrva is. Tiszta len alapra (Canavara) festve is kapható 100 x 165, vagy pedig 80 x 125 nagyságban

XVI. Lajos gobelin karosszék mása kapható Ermánál.

Festve P 39.—
Előhúzva, összes anyaggal .. P 110.—
Arcok, kezek, állatok készén kidolgozva.

GÖMBÖSNÉ-GALAMB MARGIT.

Az úriasszony

Ez a tartalmas, rendkívül tanulságos könyv, amely az írás művészetével tárgyalja mindazt, ami az igazi úriasszony alkotó lényege, a magyar irodalomban páratlan sikert ért el. Figyelmébe ajánljuk az „Úriasszony”-t mindazoknak, kik lelki finomságra és úri gondolkodásra törekednek. A mű eszesen van bekötve. Ára bérmentve 1 pengő 90 fillér. Megrendelhető a „Délbib” kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12

A háztartás és kertgazdaság

minden ágát feleleli

A háztartás kézikönyve

280 oldal, számos képpel.

Ára tiszte 1 pengő 70 fillér. Postó 40 fillér. Utánvételi díj 40 fillér. — Megrendelhető: Délbib kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12 szám alatt

A kéz bőr szépség hibái

A tökéletes női szépség egyik legfontosabb kiegészítője az ápoltbőrű finom kéz. Ennek frissége, selymes tapintata, grációzus formája adja meg azt az összhangot, mely annyira jellemzi a mai divat szépségideálját. A kéz szépségének esztétikai jelentőségét csak az tudja igazán méltányolni, kit durva, formátlan kézzel „áldott” meg a természet és ki kezének csunyasága miatt bizony sok gúnyolódásnak és kellemetlenségnek van kitéve.

A kéz bőr szépség hibái közül igen gyakori és szembetűnő elváltozás a kezek elfagyása, mely sokszor már az esős őszi időszak beálltával, mérsékelt hidegbehatásra is fellép. A fagyás bizonyos világítóhozott hajlamon kívül, vérkeringési zavarok következtében áll elő és hölgyeink közül sokan még mesterségesen is fokozzák ezen keringési akadályokat azáltal, hogy a szükségesnél jóval szűkebb kesztyűkbe préselik be kezeiket. Így természetesen még jobban megnehezítik a kéz vérkeringését és a vértelenül vált kéz bőr már mérsékelt hidegbehatásra is könnyen elfagy.

A fagyott kéz bőr gyakori kísérője a kellemetlen kéz vörösség és sokszor a tűrhetetlenségig fokozódó viszketés, mely főleg akkor áll elő, ha a fagyott testrészt különböző temperatúraváltozásoknak van alávetve. Egyeseknek rendkívül érzékeny a bőrük a hideggel szemben és bármilyen rövid ideig is érje a hideg levegő kéz bőrüket, az anélkül hogy megfagyna, hamarosan vörössé, érdessé és reszelőssé válik, mely hosszabb-rövidebb idő múlva állandósul. A kézmosások után ez az állapot rendszerint rosszabbodik és a kéz hátán kölesnyi vörös foltak, apró sebződések, repedések keletkeznek, melyek meglehetősen fájdalmasak. Ezen elváltozásokat a kéz bőr faggyúmirigyének mű-

ködészavara következtében a kéz bőr rendellenes szárazsága okozza. Ilyen szárazbőrű egyéneknek kerülni kell a vízzel való mosdást, helyette megfelelő zsíros lemosásokat kell alkalmazni, mely pótolja a hiányzó zsíradékokat és a kéz bőrét állandóan puhán tartja.

A szokásos tisztálkodási mosdáshoz használt víz hőmérséklete langyos legyen és mosakodás után a szárazra törött kéz bőrét kenjük be ezen célra alkalmas zsíradékkal (lanolinkrém). Kézmosáshoz csak lúgmentes, túlszírozott szappan használandó, mivel a hölgyek által kedvelt illatosított gyógyszappanok többnyire olyan anyagokat is tartalmaznak (éterikus olajok), melyek izgató hatásuknál fogva a kéz bőrét károsan befolyásolják. Mindezekből önként következnek, hogy a szárazságra hajlamos kéz bőrt fokozottan kell védeni az időjárás viszontagságaitól, melyet legjobban a bőr megfelelő zsírozásával, valamint kellő nagyságú, és bőségű kesztyű állandó viselésével érhetünk el.

A kéz bőrének elfagyása ellen már nyáron is bizonyos óvintézkedéseket kell tennünk. A cél itt is a bőr edzése és erősítése. Erre szolgálnak a váltakozó hőmérsékű vízfürdők (30 fok R. meleg, majd hideg víz), melyekbe felváltva két-három percig fürdetjük az elfagyott testrészt fél-háromnegyed órán keresztül. Ezután glicerin és amerikai vaselin keverékével kenjük be a megfelelő bőrterületet és masszírozzuk azt öt-tíz percig. Majd alkoholos borogatást teszünk rá, melyet egész éjszakán át rajta hagyunk.

Az általános gyógykezelésben fontos a szervezet ellenállóképességének fokozása, a vérszegénység leküzdése, melyet legjobban arzen- és vaskészítményekkel érhetünk el. A helyi gyógyításban jó hatású a megfagyott terület ultraviolet sugárakkal való besugárzása (kvarefénykezelés) és ichtiol-, perubalsamtartalmú fagyke-
nőcsökkel való gyógykezelése.

Dr. Heks Imre.

Orvoskozmetikusunk megcímzett és felülbélyegzett válaszboríték beküldése el-
lenében készséggel ad kosmetikai kérdésekre levélben is részletes felvilágosítást.

kozmetikus legmodernebb szépségápoló intézete. Majszulak kiirtása arcról, karról. Szemölcsirtás. Hámlasztások. Bérlétrendszerű arcápolások. Esti kikészítés. Díjtalan tanácsadás. (Prospektus). Andrassy út 38. I em Párisval szemben

HAJFESTÉS!

KOMOL párizsi hajfestékekkel festett haj szebb és természetesebb, mint az eredeti. Egyszerű, gyors, kényelmes kezelés és biztos eredmény. Díjtalan prospektus kuld: Vezérképviselőt, Rákóczi út 14 szám

Pollák Sarolta

Ismerlek! Segítsek?...

A grafológus üzenetei

Választ csak olyan levelekre adunk, amelyhez mellékelve van a „grafológia-szelvény”. Minden íráshoz egy szelvény. Aki levélben akar választ kapni (soron kívül), az mellékeljen megcímzett, felbélyegzett borítékot és írásonként 2-2 pengőt. A levelekre a beérkezés sorrendjében válaszolunk. A borítékon jelezni kell a „grafológus” szót.

Kálmán. Nem tud uralkodni magán. Meg kellene tanulnia, hogy észszerűen ossza be az idejét és a pénzt. Ha kellemlenségei vannak, igyekeznek megfedkezni róluk és ekkor követi el a legtöbb hibát. Meg kellene tanulnia szembe nézni a dolgokkal. Befolyácsolható, türelmetlen, gyenge ellenállóképességű.

Zolti 23. Igen kellemes modora van s kitűnően ismeri az embereket. Pontosan tudja, hogy mit akar, de nem szándékozik erőszakos eszközökhöz folyamodni céljai elérése érdekében. Gondolatai új utakat találnak, logikusan építi fel esatervét, az emberi természet minden csínját-bínját ismerve, számításai pontosak és utólag mindig beigazolódnak. Úgyes, gyors, tud kombinálni, nem szorul rá mások igenlésére, mert biztos önmagában. Nagyon jószívű, lelkiismeretes, senkinek sem akar ártani. Igen értékes, vezetésre hivatott egyéniség.

Kis prűesők. Egészséges életfelfogású, harmónikus alaptermészetű egyéniség. Azóta már bizonyosan maga is rájött, hogy hol volt a tévedés a „szeretnek, én is szeretek, mégsem vagyok boldog”-ban. Azok közé a kiváltságos emberek közé tartozik, akik igenis boldogok tudnak lenni, ha megtalálják életük párját és ezt a boldogságot meg is tudják őrizni a hétköznapi számos veszedelme között. Ezért, ha nem érzi, hogy ezt a boldogságot megtalálta, akkor nézzen erősen a lelkébe, mielőtt végleges lépésre szánja el magát. Úgyes, élénk, kellemes egyéniség.

Kivánesi F. J. Még fejlődőben lévő egyéniség. Alapos, ha érzi, hogy ellenőrzik, nagyon pontos és lelkiismeretes, de még nem tudja, hogy önmagának is érdeke rászoktatnia magát a fegyelemre és kötelességteljesítésre. Gyakran ok nélkül megbántottnak érzi magát. Takarékos, mértékletes, de még ezután fognak csak nyugtalan periódusai következni és nagy kérdés, hogy lesz-e elég lelki ereje, hogy azokkal megküzdjön, ha ma már nem iparkodik jobban megismerni önmagát és tudatosabbá válni.

A kis kivánesi. Még fejlődőben lévő egyé-

niség. Nem tudja még, hogy mit akar. Legnagyobb ambíciója, hogy tessenek az embereknek, hogy imponáljon nekik és elhitesse különböző mesterkélt beállításait. Jólelkű, de úgy látszik a regényolvasás vagy a mozi-járás kissé megrongálta az izlését. Sok kedvesség van benne és így remélhető, hogy idejekorán ráeszmél az életre való értékeire.

Belzebub. Nagyon temperamentumos, de igen fegyelmezett egyéniség. Nem ószinte, tudatosan félrevezeti az embereket. Úgyes. Nagyon zárkózott. Kifelé sokszor mutat jó kedvet, de a gondtalan, vidámságot, lelki harmóniát és derűt nem ismeri. Igen nehéz életformát konstruált magának és nehéz terheket vállalt.

Anti, Maglód. Finom lelkű, nemes gondolkodású egyéniség. Mindenről le tud mondani, csak arról nem, hogy meggyőződése és etikai felfogásának megfelelően cselekedhessek. Fejlett művészi érzéke van. Aldozatkész. Nagyon elnőző, mások hibáit jóindulattal ítéli meg és mindenre talál mentséget. Itélete mégis fejlett, szempontjai és állásfoglalása szilárd világnézetre vallanak.

Fekete Rózsa. Nyugtalan, lehangoltságra hajló fiatal hölgy. Nincsenek határozott tervei, mindig annak a hatása alatt áll, akivel utólag beszél. Nagy szüksége van arra, hogy valaki állandóan törődjék vele és minden apróságban érdekeinek megfelelő tanácsal lássa el. Szellemileg igen fejlődés-képes.

S. Muci. Sok nyugalom van benne. Tud lelkesedni, élénken pártolja a jót és elveti a rosszat, de mégis megőrzi mindenkor nyugalmát és fiatal éveit ellenére olyan állandóság van benne, hogy másoknak is segítségére tud lenni vele. Takarékos, de nem kicsinyes hajlamú. Modora tartózkodó.

Müdi Tomalom. Még fejlődőben lévő egyéniség. De össze kell szednie magát, ha nem akar ezen a ponton megállni! Kicsit egykedvű és lusta szellemileg. Keveset követel magától s a legegyszerűbb kötelességteljesítés már kielégíti. Jó materia, ha egyszer neki lendül, igen értékes ember válhat belőle, eszes, józan, melegszívű.

Őszibarack 2. Úgyes, élelmes, nagy gyakorlati érzésekkel bíró természet, jókedélyű, nagyon tud örülni az életnek és minden apróságnak. Optimizmusa mindig erőt ad az újabb küzdelmekre, de józansága nem engedí meg, hogy túlzások felé vigye. Igen szerencsés összetételű egyéniség. Szorgalmas.

S. Sz. V.

Szerkesztői üzenetek

Olvásóink napról-napra tümegesen fordulnak hozzánk kérdésekkel. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcímzett és felbélyezett válaszborítékkal küld. A nekünk szóló levelet így tessék megcímezni: „Délibáb” kiadóhivatalának, Budapest, VII., Dohány ucca 12. Felbélyegzést kérek.

Kéziratokat nem őrizünk meg

Gróf Rezső. A filmszínészi pályához nemcsak jó maszk, hanem elsősorban tehetség szükséges. Magyar nyelven ilyen könyv nem jelent meg, a filmszínész, sajnos, már meghalt, így kérését nem teljesíthetjük. — **Sohasem feledlek.** Az, hogy a fiú most Önnek udvarol és nem „annak a másik lánynak”, még nem bizonyítja, hogy szereti is. Várjon türelemmel, majd csak kiderül, de tartózkodjék attól, hogy a fiúnak tudomására hozza vonzalmát, ez csak ronthat a barátságon. — **Szeretlek forrón.** Legyen a fiúhoz barátságos, kedves és ne éreztesse vele, hogy tud az Önről terjesztett rágalmakról. Ha a fiú igazán szereti és alkalmas lesz rá, majd megkérdezi Öntől, hogy mi igaz a mende-mondából és akkor megadhatja a magyarázatot. Hogy a fiú szereti-e, ezt mi nem tudhatjuk. — **Rózs!** Küldjön be egy válaszbélyeggel ellátott és megcímzett borítékkal, hogy a címetek levélben közölhessek. Ebben a rovatunkban nem közölhetjük. Annyit azonban már most is megmondhatunk, hogy Ön állást a mai nehéz viszonyok között — levél útján nem fog kapni, mert ez még személyes jelentkezés esetén is nehéz dolog. — **Leányka.** Mindszerthely Tibor már több beszélőfilmben szerepelt és azt hisszük, hogy a dalokat is ő énekelte. A kért film női főszereplője Felicitas Malten volt. Willy Forst címe: Berlin-Charlottenburg, Sachsenplatz 8. Nőtlen és nem is akar nőülni. — **Vidéki asszony.** Leányát csak úgy irassa be az iskolába, ha megbízható helyen, rokonoknál vagy jó ismerősöknél hagyhatja. Anya nélkül nehéz egy ilyen fiatal leányt ezen a pályán sorsára bízni. — **17 éves diákleány.** A fényképet eltépheti vagy pósta útján kísérő sorok nélkül visszaküldheti az illetőnek, de sem meg ne tartsa, se személyesen át ne adja. Ha egy fiatalember olyan neveletlen, hogy egy ismerősének nem köszön, akkor nem érdemli meg a leánytól, hogy az hozzá közelítsen. A jövőszonyt csak akkor folytassa, hogyha megfelelő formák között becsánatot kér Öntől. — **K. Gyurka.** A bécsi akadémián van egy speciális tanfolyam filmrendezőik kiképzésére. Várkonyi Mihály nemrégiben ment ismét Amerikába. Hogy sikerül-e ismét elhelyezkednie, az a jövő titka. Albert Prejan játszott. Címe: Párizs 37, Rue des Archives IV. e. Francia nyelven írjon. — **Hanna.** A művésznő haja természetesen szőke, szeme kék. Ad autogramot, írjon a színházhoz vagy a lakására. Személyesen ne menjen fel hozzá, mert na-

gyon elfoglalt. — **Kedves hang.** A művész nemcsak az említett kávéházban, hanem a rádióban is sokat énekel. Figyelje a műsort és akkor meghallhatja kedvencét, ha nem akar kávéházba járni. Levelét oda címezheti. — **Szigorú kritika.** Mentségére szolgál, hogy szerelmes, mert verse nem jó és lapban való közlésre nem alkalmas. A szerelem már sok költőt termelt, de ezek az írások nem a nyilvánosság elé valók! **Opera-rajongó.** A művésznőnek nemrégiben volt a 25 éves jubileuma. Hangja ma is csillogóan cseng. Az Operaház tagjai nem szerepelnek estéről-estére, mert szerepük nehéz és hangjukat kímélni kell. Az énekművészek különösen téli időben gondosan betakarják a nyakukat. — **Autogramvadász.** Több szereposztásban került színpadra. Ez egyébként minden darabban így van, mert előfordul, hogy a főszereplő megbetegszik. Zilahy Irén szívesen ad autogramot, lehetőleg levélben kérje. Címe: Váci ucca 76-78. Titkos Ilonáé: Szent Domonkos ucca 9. — **B. I. Mester ucca.** Ha nem talál rá más módot és a leánynak vannak szülei, forduljon hozzájuk egy udvarias levélben, amelyben arra kéri őket, hogy közös ismerős híján engedjék meg Önnek a bemutatkozást, amely a legtisztességesebb szándékkal történne. Ha csak a leány fiatal kora nem lesz akadály a megismerkedésre, úgy hisszük, hogy kedvező eredményt fog elérni. — **Talán.** Univerzális Film A.-G., Berlin S. W. 68, Kochstrasse 6/8, Nero Film A.-G., Berlin W. 8, Unter den Linden 21. Richard Taubernek saját filmvállalata van. Címe: Richard Tauber Tonfilm G.m.b.h., Berlin W. 8, Unter den Linden 20; Metro-Goldwyn-Mayer-Studios, Culver City, California. Sok szerencsét kívánunk vállalkozásához! — **S. Ferenc, Budapest.** Keresse fel kéziratával a napilapokat. Ha tehetséges és ha olyan cikkeket ír, amelyek használhatók, közölni fogják. — **K. László, Szolnok.** 1. Ez az illetőktől függ, gyakran boldogok, de nem mindig. Meg kell gondolni. 2. Magyar. 3. Az ottani plébániától. 4. Hat-nyolcezer pengőbe kerül. Csak mint civil. — **Ismeretlen.** Három verse elég csinos és sok jóval bíztat. Folytassa kísérleteit, mert még sok gyakorlatra van szüksége. — **B. Elvira.** A keresztretjvényt közöljük. Ha jót küld, a jövőben is elfogadjuk, de — sajnos — nem díjazhatjuk.

Előfizetési ár:

¼ évre 2 pengő 50 fillér, ½ évre 5 pengő.
Ausztriában példányonként 40 Groschen.
Budapest, VII, Dohány ucca 12

Szerkeszti: TOLNAI SÁNDOR

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI
MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT
Kiadásért és szerkesztésért felel: PAIZS GÉZA

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. mélynyomó-körforgógépet,
Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma:
József 423-39 és József 423-50

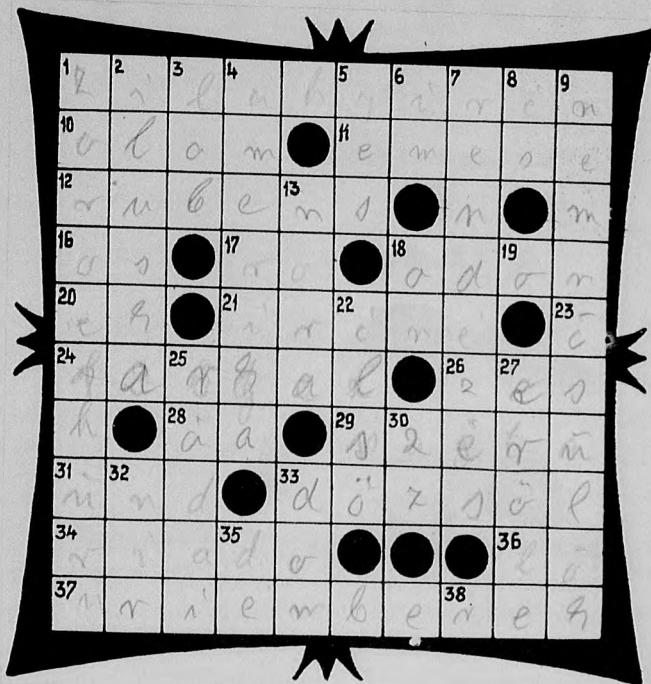
Vizsz
Szöke
neve. I
mos any
mand te
16. VI
füszer I
Régi 20
val 21.
röly hi
nak a c
melyes
cipész
26. Ugy
... 28.
gánhang
ékeztet
helyen s
ni 31. 2
Még a
16bb. 3
gyarul.
leszi. 37
tok.
Függetl
Közked
kusok. 2
partnerr
dásos be
lág. 5. I
ven. 6.
ka. 7. A
nál dönt
8. Kötö
Szenes E
Ibsen h
nak cím
18. Fém
Magyar
művésze
ellenkez
32... v
lom. 35.
jének jel
Ha ki
akkor ez
költői sz
rakozhat
Például
tété kind
ellenéte
ség. Sziv
tété huza
Próbál
SZÓ
mü

Kis fejtörő - nagyoknak

Beküldte:
Wiesinger Évi
Budapest

Vízszintes sorok: 1. Szőke primadonnának neve. 10. Fém. 11. Almos anyja. 12. Híres flamand festő. 1377-1640. 16. Vissza: ásványi fűszer. 17. Megfed. 18. Régi. 20. Disz másszóval. 21. Kisfaludy Károly híres tragédiájának a címe. 23. Személyes névmás. 24. A cipész gyakran teszi. 26. Ugy jó az étel ha... 28. Egyforma magánhangzók. Az egyik ekezettel. 29. Ezen a helyen szoktak esepelni. 31. Német és. 33. Még a pazarolnál is több. 34. Alarm magyarul. 36. A vadász leszi. 37. Nem paraszrok.

Függőleges sorok: 1. Közkezdvelt muzikuskusok. 2. János vitéz partnernője. 3. Gyulladáso betegség. 4. Ujvilág. 5. Igen idegennyelven. 6. Mutatószócska. 7. A színelőadásnál döntő fontosságú. 8. Kötőszó. 9. Híres Szemes Béla darab. 13. Ibsen híres drámájának címe. (Női név) 18. Fém. 19. Zérus. 22. Nem utolsó, sőt. 25. A Magyar Színház mostanában sok sikert elért művészenek a vezetője. 27. Vissza: a visszaellenkezője. 30. A fekete lovak betűje kétszer. 32... vana, Buddhista túlvilág. 33. Nagy templom. 35. Ellenfétes kötőszó. 38. A kör átmérőjének jele.

Emberi fő S **Y** sir

J dá dá nád másszóval - s sir

palota

2

Ellentét-játék

Ha ki és be, fel és le, stb. ellentétek, akkor ezeknek a felhasználásával és egy kis költői szabadsággal érdekes szójátékkal szórakozhatunk.

Például: Leejt ellentéte felejt. Benő ellentéte kínó. Veszít ellentéte nyerít. Alkuszik ellentéte felkuszik. Feleség ellentéte egészég. Szivaros ellentéte fuvaros. Tolat ellentéte húzat. Hirtelen ellentéte híres.

Próbáljunk gyártani ilyen ellentéteket.

SZÓ- ÉS BETŰREJTVÉNYEK

mű mű mű mű mű mű **i 5**

A 3. számban közölt keresztrejtvény megfejtése. **Vízszintes sorok:** 1. Somlai Artur. 11. Ady Endre. 12. Ra. 13. Lána. 14. Or. 15. Vaj. 16. Iza (az igazság). 17. Ajak. 19. In. 20. Kotá (átok). 22. Róma. 24. Oratórium. 26. Ne. 27. Tmá (tám). 28. Pang. 30. Báró. 32. Sip. 34. Já. 35. Eba (abé). 37. Jób. 38. Lidérc. 41. Aobo (oboa). 42. Azovi tenger. — **Függőleges sorok:** 1. Salamon Béla. 2. Odáz. 3. Minuha. 4. Lea. 5. An. 6. Időjárás. 7. Arra. 8. Re. 9. Uraim. 10. Rajnai Gábor. 17. Atóm. 18. Krupp. 21. Ottó. 23. Oma. 25. Reábiz. 29. Nióbe. 31. Radó. 33. Iz. 36. Uri. 39. Év. 40. T. C. (c. t.) 41. An.

A 3. számban közölt szó- és betűrejtvények megfejtésel: 1. Bánkban. 2. Baló elemér. 3. Lapzárta után. 4. Höemelkedés-várható.

DÉLIBÁB

KEDVEZMÉNYEI:

**A tudás hatalmas fegyver minden ember kezében!
Tizkötetes**

A Műveltség Útja

Részletesen tárgyalja az emberi művelődés minden ágát. Körülbelül 300 tárgyat ölel fel ez a nagyszabású munka, népszerűen és érdekes formában. A legkiválóbb tudósok, hírlapírók, írók közreműködése biztosítja e mű sikerét.

A Műveltség Útja húsz ismeretkörben teljes áttekintést ad a modern ember minden fontos tudnivalójáról.

Bemutatja az ember szervezetét és az élettan titkait, elvezet a csillagos ég távlatába, körülkalauzol a Földön, megismertet az állati és növényi társadalmakkal, élénk tárja a technika hatalmas alkotásait, a vegytan és fizika rejtelseit, a művészetek minden ágát, útmutatást ad a gyakorlati élet ezer kérdésében: a fényképezésben, a gombák felismeréséről, bélyeggyűjtésben, tájékoztat a sportéletről a művészet világában.

Szolgálni kívánja az elmélet és a gyakorlat emberét minden vonatkozásban.

Eddig kilenc kötet jelent meg.

A Műveltség Útja szerkesztőbizottsága:

HARSANYI ZSOLT író.	KÉZDI-KOVÁCS LÁSZLÓ művészeti író.	HEGEDÜS LÓRÁNT nyug. pénzügyminiszter.
LAMBRECHT KÁLMÁN egyet. m.-tanár.	Dr. LEIDENFROST GYULA egyetemi tanár	RAPAICS RAJMUND dr. egyet. m.-tanár.

Egy-egy ilyen 320 oldalas mű ára 10 pengő bolti ár helyett bérmentve
2 pengő 90 fillér, utánvéttel 40 fillérrel drágább

Beszerezhető a „DÉLIBÁB” kiadóhivatala útján, Budapest, VII. ker.,
Dohány uca 12 szám